

ଏହି ପାରେ ଏବଂ କୌଣସି ହିନ୍ଦୁସୁନ୍ଦାଳ ଅବଶ୍ୟ
ଚତୁର ପରିପାଳା ହୋଇ ନ ପାରେ । କିମ୍ବା
ଅର୍ଥବ୍ୟକ୍ତିମାକଳ କୃତ ନିୟମ ଉପରେ କାଳ-
ତମେ କାନାକ ଦେଶାଗୁର - ବେଳେକ ସଦା-
ପୁର ଓ କେତେକ ଅବଶ୍ୟ କମାଗୁର - ପୁର
ତମ କମ୍ପୁ ଉପରେ ଦୃଢ଼ିଆଗି ବସା ସ୍ଵରୂପ ବେଳ
ରହୁଥିଲା । ଦେଶ କାଳ ପାଦ ବିବେଳାରେ
ଏ ସବୁ ଆବର୍ଜନା କେତେକାଂଶରେ ପରିଷାର
କି ତଳେ ଧର୍ମର ବ୍ୟାଘାତ ଦେଖାର ସମ୍ବୁ ।
ତମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମହୋଦୟ ନିଜେ ବ୍ୟକ୍ତି କରି-
ଦେଇଲୁ ଯେ ଦୟିଶ ପର୍ବ୍ରି ମାଞ୍ଚଲରେ ସେ ଅବେଳ
ମନ୍ଦିରରେ ବିନା ଆପଣ୍ଡିରେ ପ୍ରବେଶିଲା
କରୁଥିଲୁ । ସେ ଅଞ୍ଚଲର ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ, ସେ ଅଞ୍ଚଲ
ରେ ଦେବଦେଶ, ସେ ଅଞ୍ଚଲର ରୂପିବାକ୍ୟ ଏ
ଅଞ୍ଚଳଠାରୁ ପୃଥିବୀ ଦୋହା ନ ପାରେ । ସେ
ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ସହାର୍ତ୍ତରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ
ଦେଇବାକୁ ଅସୁଅଛନ୍ତି ଓ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ
ଯତେ ସେ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଜାର୍ଥ ଦେଇବାକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି
ଅତିଥି ଏଥର ନିୟମର ପାଠକ୍ୟ କେବଳ
ଦେଶାଗୁର କିମ୍ବା ଅନ୍ତର ବନ୍ଦୁ ହୋଇ ତ ପାରେ ।
ଏଇ ସ୍ତରରେ ଏ ବିଷୟର ଅନୋକନ କରି ଓ
ଏ ଅଧିକ ସ୍ତରରୁ ମତ ଅଶାଇବାର ଚେଷ୍ଟା
କରି ଅବଶ୍ୟ ଶୁଣିପାଇ ଦେବା ସମ୍ବୁ । କୋ-
ହିଲେ ପରିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରର ଏକମାତ୍ର ଅଶାକ ଏହି
କେତୋଟି ମନ୍ଦିରର ଜାର୍ମିନ୍‌ଗ୍ରାମର ଅଶା ଏବା
କେଳକେ ପରିଚ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିରର ଛନ୍ଦମ ନିମନ୍ତେ ପାଧ
ମହାକବ କଥରେ ଚେଷ୍ଟା ଥାଏ ଦୁଇଲମୟ
ଅପ୍ରକୃତ ବାହୁ ଶ୍ରୀପୂଜାର ଗୁରୁମୂର୍ତ୍ତିକଠାରେ ଦିଲା
ଲୁଗୀ । ସେ ଏ ବିଷୟରେ ଅନୋକଳର କୋଣ
ତୁ ଏ ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ କରିଥିଲୁଣି ଓ ଏ ବିଷୟରେ
ଜୀବନରେ ଯୋଗତାକ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଏକା
କେତେବୁଝ କରିପାରନ୍ତି । କଟକ ଓ ପୁରୀ ଦୁଇ
ଜାଗରେ ଏ ବିଷୟରେ ସାଧାରଣ ସଜ୍ଜ ଜକାଇ
ପ୍ରାଚିତରଣର ଜାକା ପ୍ଲାନରୁ ମତ ଥଣାଇ ଏ
ବିଷୟର ଗୋଟିଏ ଶେଷ ମାମାଂସା ସ୍ଥିର କରି
କାହୁ ହେବ । ଆମା ଜରେ କଟକର “ଉତ୍କଳ
ମହା” ବା ଅକ୍ଷୟ କୌଣସି ସଜ୍ଜ ଏ ବିଷୟର
ଅନୋକଳ ଜରୁବାକୁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହେଲେ ଅପରେ
ଏହାର ଗୋଟିଏ ମାମାଂସା ହୋଇପିବ ଓ ଅପରେ
“ପାଇକା”ରେ ଏ ବିଷୟର ବାରମ୍ବାର ଅନୋକ
କଟକ ଉତ୍କଳପୁରୁଷ ଗୋଟିଏ ସ୍ମାମାଂସା କରିଲାଦେ ।
ଲୁହୁତପ୍ରେସ୍‌ଲୁ “ଦୂର ଏତିରୁ”କଠାରେ ମୋ-
ହୋଇ ଦେଇ ବାରକ ପ୍ରାର୍ଥକା ।

ପାଇଁବୁଲ } ଶ୍ରୀ ବଳଦିଶ୍ୱାର ଦାସ

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।	
ଶାକାରୁ ଦିଗ୍ବୀନର ସାମଗ୍ରୀକ ସ୍ଵଚ୍ଛତାର ଜାଳ । ୧୯୯	
” ଅତ୍ୟାକାଳ ଦେଖିବ ବଣ୍ଣୀ । ୧୯୯	
” ଶାର ହଙ୍ଗାଳିକ ପ୍ରାମଣ୍ଡଳ ଖୋରୀ । ୧୯୯	
” ଉତ୍ସୁକ୍ଷମ ମିଶ୍ର ଅରଜଳର୍ଷି ଫୃଷ୍ଟ ସଂକାଳ । ୧୯୯	
ତୋର ଶା କୌରାକରଣ ଗ୍ରାମାଦ୍ରୁତ ବଣ୍ଣାହା । ୧୯୯	
ଶାକାରୁ ଉଦ୍‌ଦିତ୍ୟମ ସାରି ଅଟ ମେନକର ଏତ୍ତାକାଳ । ୧୯୯	
ମୁଦ୍ରି କବିଦୁଲ ହତ ବଣ୍ଣାକ । ୧୯୯	
ପଟ୍ଟା କା ନବସ ହୃଦୟ । ୧୯୯	
ଶାକାରୁ ଗାମୋକର ବଥ ବଣ୍ଣାକ । ୧୯୯	

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାପଦ ।

ଗୋଟିଏ ଡୋର (ପକେଟ ଘଣ୍ଡ) ଧାଇଛି ।
 ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଧାଇଲେ ପ୍ରତ୍ୟେଷଣ କରିବି ।
 ଘୋଲିସରେ ସମ୍ମାନ ଦିଅ ହୋଇଛି ।
 ଚା ୩-୫-୦୬ }   ଶ୍ରୀ ଶାମମୁଖର କନ୍ଦ
 }   ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ

ଶ୍ରୀପତି ।

ମେଘଦୂତ ପତ୍ର ୧୨

କଳ୍ପନା ପ୍ରତ୍ୟେକିତା
କଳ୍ପନା ପ୍ରତ୍ୟେକିତା

ରିଓମନ୍

ଜଣେ ହତରକ ବନ୍ଦୁଦଶୀସରର ଦସପିଟାଳ
ଏହିଷ୍ଵେଷୁର ପ୍ରସ୍ତୁତକ । ମାସିକ ଦେବକ
ଚାହୁଁ ବା । ଶ୍ରାନ୍ତମଙ୍କ ଆଗାମୀ ଅପ୍ରେଲମାସ
ମଧ୍ୟରେ ସ ସୁ ପ୍ରଶଂସା ପରିଷକ ଅମ୍ବ ନିକଟରେ
ଆବେଦନ କରିବେ ।

ଲକ୍ଷକଳାଥ } ଏ ଦରେନ୍ଦ୍ରକାଶୀଶ ରାଧା
୨୨ ୩ ୧ ୯୬ } ମହାଶୟ, ଜମିଦାର

ବିଶେଷ ସମ୍ବଦ

କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ମୃଦୁ ହୃପଲକ୍ଷେ ଅଳ୍ପ
କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଥିବ ସହଜରେ ନିବପଦରେ
ଓ ସାମାଜିକ ବ୍ୟପରେ ଅଧେନ୍ଦ୍ରାକୃତ ଅଧିକ ଟଙ୍କା
ଲାଗୁ କରି ପାରନ୍ତି । ସହ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଲାଗୁନି-
ପଣ୍ଡାଳୀ ବସ୍ତୁ ନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚବିଜ୍ଞାନବା ଲେଖ
ଆବଶ୍ୟକ । ସେହିମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥି
ଦେବାକୁ ଲହାରି ସେମାନେ “କରିବତା ୫୫-କ
ନମର ହାଇସନ ବୈତ୍ତି ମୋକେଜର ସି, ପି,
ଆର” ଠକଣାରେ ଏହି ପଢିକାର ନାମ ଉଛିଖ
କର ଉଚ୍ଚବିଜ୍ଞାନରେ ପଥ ଲେଖିଲେ ସବୁଖେ
କାହିଁ ପାରନ୍ତି ।

11-3 Harrison Road Calcutta.

ଶ୍ରୀ ମହାଗବତ ଶ୍ରୀ ରନ୍ଧ୍ରାଦୁବୀ
ଗୀତା ମୂଲ୍ୟ ଟ ।
ନଷ୍ଟିଙ୍କପୁରାଣ ।

ମେ ରହାକର ମୂଳ୍ୟ ଟ ୫
ଶୃଙ୍ଖାକର ମୂଳ୍ୟ ଟ ୧
ଏକ କଷ୍ଟ ଟ ତତ୍ତ୍ଵ ରହାକର ଅଳ୍ପମଧ୍ୟ-
ରେ ଛପା ଶେଷ ହେବ ।

**NEW YORK LIFE
INSURANCE COMPANY.**

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL
Agent
Cuttack

(ଶ୍ରୀପତି)

ଏବଦ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧାଧାରେ ଏକୁ ଜଣାଇଦିଥୀୟାଜୀ-
ଅଛୁ ଯେ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅଧୀକ୍ଷେତ୍ର ନୂଳା (ସୁନ୍ଦ-
ରୁପ) ଗାଁର ନାମ ହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୫୦୯
ମୟଦା ଥିଲେ ମାସ ତା ୧ ରଖାଯାଇଛି । କେ ।
ସନ ୧୫୦୪ ମୟଦା ତା ୩୨ ରଖାଯାଇଲେ ମାତ୍ରମାତ୍ର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଢାକ ନିଲମ୍ବାର ଅବଶ୍ୟ
ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧୦ ରଖାଯାଇଛି । ମୁଁ ଉତ୍ତରାତ୍ମିକ-
୧୫୦୮ ଦାଳ ତତ୍ତ୍ଵ ପାଇଁ ଦିନ ବେଜ ଦୂରକାର
ଦେଲ ଏ ୧୨ ଦା ସମୟରେ ତତ୍ତ୍ଵ କଟବୋର୍ଜ
କହେଇବାର ନିଲମ ହେବ । ନିଲମ ଶର୍କଦିବ-
ଶକୁ ନିଲମ ହେବା ମାତ୍ରକେ ନିଲମ ଜଳ
ସମକାର ଏକ କର୍ତ୍ତୃତୀଂଶ ତିଆରୀର ଦେବାକ
ହେବ । ନିଲମ ଅରଦିତାର ସଙ୍ଗର ସମୁଦ୍ର ଏ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ହେବାର ଆଜିଥିରୁ ।

କିଲ୍ଲମସନ୍ତିକେ ଅଳ୍ପାଳ୍ପ ବିଷୟଗାନ ଜାରି-
କାରୁ ସେ ଉଚ୍ଚ କରିବେ ସେ ତଃ ବୋର୍ଡ୍
କରେଇବେ ଉଚ୍ଚକଲେ ଉପାଦାନବେ ।
Cuttack Dist. Board's J. C. Chunder
Office,
The 22nd March 1901 Vice-Chairman.

ବୁଦ୍ଧିସ୍ମା ଜଗତର ସେନ୍

ଭାଷଣ ରତ୍ନ !

ପାଇଁର ଲେ. ୧, ମାର୍ଟିନଙ୍କର

ଡ୍ୟାନ୍ କିଳ୍ପି ୧୫

ଅକେବଳ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଯାଏ ଓ ଗରନ୍ତିର
ଦ୍ୱାରା ଶୁଣିବାରେ ପ୍ରଦେଶ ହେଲେ କାହିଁବେ

ମାଧୁରିକ ସମାଦପତ୍ରିକା

୨୦୭

{

୩୧ ଜାନ୍ମ ମାତ୍ରକ ପତ୍ରଳ ମୁଦ୍ରଣ ମୁଦ୍ରଣ ମୁଦ୍ରଣ ମୁଦ୍ରଣ

ଅଗ୍ରିମ

୫୯

ବର୍ଷାକାଳ

ପାଠେସ

୧୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମୁଦ୍ରଣ ପତ୍ରଳ

ଏକାଳା ୬୦୨ ସନ ୧୯୦୮ ଓ ୧୯୦୯
ରୁପାଳୀ ସଂକ ୧୫୦୬ ଓ ୧୬୦୨ ପ୍ରଦୟର
ବର୍ଷାକାଳକାଳିକାର ସ୍ଵରାଣିତ ହୋଇ
ଦେଉଥାଏ ।

କବ୍ର ୮୦୧

ଶେଷ ୮୦୧୭

ମୋପସଲ ନିମନ୍ତେ ଭାବମାସିଲ ୮୦୨
ବେଳେ ମାନକର ବେଳ କମ୍ପ ଶ୍ରୀ ମାରଦ୍ଵାର
କରିବାର ମୁହଁଖୀ ଅଛି ସେମାନେ ବେଳିରେ
ବେଳି ଅନୁବାରେ ପଠାଇବ ।

ଆ ଗୋଟିଏବର ରମ୍ଭ

ସେକେଷଣ

ଗୋଟିଏବର ଶ୍ରୀମତ୍ତୁ ବିହାରୀଙ୍କ ମୁଦ୍ରଣ କେ
ବେଳିବେଳିବର୍ଷ ତଳେ ଏ ଜଳବ ଜଳିବୁଥୁ
ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ସୁଧାରିତ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଜିମର ଉମେମବସ୍ତୁର ଥିଲେ କାଳକୋଟର
ବୃଦ୍ଧିପତ୍ର ଗୋଟିଏବର ପ୍ରିନ୍ଟିଂ କରିବ
ହେଲା କେବାରୁ ଭାବାକୁ ଝୁମରେ ଏବଂ
ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ମୁଦ୍ରଣ ମହାଶୂନ୍ୟର
କୁଳିତରେ ଆମ୍ବେଦିତ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ତର
ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ନକ୍ଷେତ୍ରମାତ୍ରକୁ ଶତ ୫୦୦-
ମତ ଦେଉଥାଏ ।

କଲିକାର କେବେକ ସମାଦପତ୍ରରେ
ଦେଖିବୁ ଯେ ଭାବମୟ ସରବରିଷ୍ଟରୁ

ଶ୍ରୀମତ୍ତୁ କବ୍ର ଗୋଟିକ ମୁଦ୍ରଣ ତେଜିଶନର
ପଦରେ ମନୋମାତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି
ନିଯୋଗ କଲିକାର ମେଜେଟରେ ଅବଧ
ବାହାର କାହିଁ ମାତ୍ର ସରଜନ ବାହାର ସେଇର
ଶୁଣାଏ ଏ ସରଜନର କାହିଁକେ ଏମାନ୍ ଆଶା
ହେଉଥାଏ ଯେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ସରଜ ହେବ ଏବଂ
ତେଜିଶନରେ କାଳକୁ କାହାର କାହାର
ହେବେ । ସେ ଅନେକ କାଳକୁ ତେଜିଶନ ଶାନ୍ତ
ସାରଥାରୁ ମାତ୍ର ଭାବାକିତାରେ ଏଠା ଲେବ
କର ଅନୁବାର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ଵ ଭାବା ହୋଇ
ନାହିଁ ।

ବୃଥର ସକା କବ୍ର କବ ହେଲ ଏକାକରେ
ବୁଲିଥାଏ । ରୁପାଳ ପେନ୍ଡ୍ ବୁରାଥାକୁ ଦେଇ
ବୁଥରମାନଙ୍କୁ ରାଶ ଲଣ୍ଠନ୍ତୁ ଓ ୧ାବେୟ
ପରମ୍ପରା କଲେ ମଧ୍ୟ ବୁଥରମାନେ ଯୁକ୍ତରୁ ଶାନ୍ତ
ନାହାନ୍ତି ଏକ ବେଳେ ସିଯୋଗ ଦେଇ
ରୁପାଳ ପେନ୍ଦ୍ ବୁରାଥାକୁ ଦେଇଥାଏ । ବୁଥର
ସେନାଧିତ ତିବେଟ ଏମନ୍ତ କୌଣ୍ଟଲ ଓ ରଙ୍ଗ-
ଲଗା ସହି ଏ ପାଖ ସେ ପାଖ ଦୌଡ଼ି ବୁଲୁ-
ଅରୁଣ୍ଟି ଯେ ଭାବାକୁ ଧରିବାର କବଳ ଚେଷ୍ଟା
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଥା ହୋଇଥାଏ । ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ
କିନ୍ତୁ କଥା ବୁରାଥାକୁ ମାତ୍ର ରୁପାଳଙ୍କ
ପ୍ରସ୍ତାବର ନିଯମମାନ ବୃଥର କେବଳକ ବୋଥ
ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାରୁ ଭାବା ହେଲ ନାହିଁ ।
ଏବେ କବ୍ର ଓ କବ୍ରିଲେଗ ଜୁରାରୁ ବୁଥର
ମାତ୍ରକର କେଜ ଜୁରା କ ହେବା ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର
ବସ୍ତୁ । ବୃଥର ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଇ କୁମାର

ବ ୨୭ ବୀବୁଧର ସେଇ କେଜ ଦେଖାଇ
ଅଭିନ୍ନ ଭାବା ଅଧିକ ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ । ସେ ବଜା
ଶତ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଲଗ୍ର ଦେଇରେ ଅଭିନ୍ନ ।
ବେଳାରେ ଜଣେ ପ୍ରସ୍ତର ରାଶକ ପ୍ରହୁଦର୍ତ୍ତିକ
ସଙ୍ଗେ ସୁକ ପ୍ରକଳ ର ବଥା କାର୍ତ୍ତ ହେଲ
କେଜେ ସେ ବହୁଅନ୍ତରୁ କ “ଇଥର ଅମ୍ବ-
ମାନକର ବହୁଯୁ । ଶେଷରେ ଆମ୍ବେଦିତ
ନିଷ୍ପୁ ଜୟ ଲାଭ କରିବୁ । କେବେ କପର
ଜୟ ଦେବୁ ବହ କ ପାରୁ । ମାତ୍ର ଏହା ନିଷ୍ପୁ
ସେ ଶେଷରେ ଅମ୍ବେଦିତ କହି ହେବୁ ।”
ଏଥର ଦୃଢ଼ ବନ୍ଦ ସ ସମ୍ବନ୍ଧ ବୁଥରମାନକ
ମନରେ କୁଳାର ସାହେବ ଜିବାଇ ହେବାରୁ
ଦେଇକେ ପ୍ରାଣଧରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁକ କର-
ଅଭିନ୍ନ ମନ କେହି ଧର୍ମ ବଳରୁ ପରମେଶ୍ୱର
ଏବା ସମାନକର ସହାୟ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଭାବା
ଅବଧି ଜାମ ପଢ଼ିଲା ।

— —

ବିଦାଳୟ ସମକର ପଠା ପ୍ରସ୍ତର କିମାତର
ନିମନ୍ତେ ସେଇ ନୂତନ କମିଶ ନିଷ୍ପୁ ହେବାର
ଥିଲ ଭାବା ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି କର
ତା ଶୁଣିବ କଲିକାର ମେଜେଟରେ ନୂତନ
ମେମ୍ରମାନକର କାମ ବାହାରିଥାଏ । କଲି-
କରା ପ୍ରଧାନ କମିଶର କାମ ମେମ୍ରମାନକ
ମଧ୍ୟରେ ଦେଖା ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟ ସରଜାରୀ ବର୍ଷରୁ
କ ୫ ଶ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାରୀ ସରଜାରୀ କର୍ମୀ
କାମକ, ୫ ଶ ଏହି କେବରକାରୀ କାମକ
କ ୫ ଶ ଅଭିନ୍ନ । ବିଦାଳୟ ନିମନ୍ତେ ସେଇ
କମିଶ ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ କହିବୁ କ ୧୦ ଶ
ମେମ୍ରମାନ କିଷ୍ଟରୁ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ

ମଧ୍ୟରେ କେବଳକାଷ୍ଟ ଦ୍ୱାରି କେବଳ କୁଣ୍ଡଗା
ଓଡ଼ିଆ ବନ୍ଦିରେ ସେହିମାନେ କିପୁତ୍ର ବୋଲ-
ଅଛିରୁ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେଲ
ଯଥ—

୧। ଶୁଦ୍ଧିକା ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ତର ମେଣ୍ଡେକ୍‌ଟ୍ରେନ୍ ପାଇଁ
 ୨। ଉଚ୍ଚ ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ତର ଟେଲିଫିଲ୍ ଏକାର୍ଥିକ୍‌ଟ୍ରେନ୍ ପାଇଁ
 ୩। ଗାୟ ସୁର୍ଯ୍ୟମନ୍ତର ଉଚ୍ଚ ମେନ୍ଦର ଲୋକଜଳା କାନ୍ଦିଲାର
 ପ୍ରୋଫେର୍

୪ । କାହିଁ ଚାରିଦଶୀଳ ନମାତା ସବୁଦେଖୁଣ୍ଡ ବଲେବୁଣ୍ଡ
 ୫ । କାହିଁ ସୁମେଲକୁ କାହାରୁ ବଲେବୁଣ୍ଡ ଅଛିଥାଏ
 ୬ । କାହିଁ ନମାତା ସବୁ ବେ ଜାରମୋହନ ଯୋଗେ
 ୭ । କାହିଁ ନମାତା ବେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ପ୍ରକାଶକ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପରିଚୟ

ଦୋଷବା ହାତୁଳ୍ୟ ଯେ ଡେଶ କରିଛି
ସବ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ସନ୍ନୋଧନକ ଦୋଷାତ୍ମକ ଏବଂ
ସମସ୍ତ ମେଳର ଏହି କଟକ କରଇ ନିବାସୀ
ଥିବାର କାର୍ଯ୍ୟର ସୁହିତ ଦୋଷାତ୍ମକ ।

ଜଣ ପୁରୁଷ ମୃଦୁଲକାର ସ୍ତରରେ ବାହୀ
ମଧୁଦିନ ଘରେକୁ ମଧ୍ୟମା ବଳ୍ପୁ ସତ କଲିଛିତାପ୍ର
ଜୀବିତନାମା କାହା ଗୁଡ଼ିକିନାଆ ଶାଖାକୁ ପୁଣିକଲ
ଶୁଭ କବାହ ଶ୍ରାବ୍ର ଅର୍ଥଗରେ ଏ କରିବାରେ
ଅଞ୍ଚଳ ହୋଇଥିଲା । ଚର୍ଚା ପର କବିତାଶୁଦ୍ଧିକାର
ଅପରଦ୍ଵା ଏଣ୍ଟ୍ କେବା ସମୟରେ ବାହି ଶା
ଶିବିକାଠ ଶାଖା ମାନକ ଜୀବନର ସମୟ
ସମକରେ ଏକ ବଜୁଗା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ
ସେ ସମୟରେ ମେଲ ହଠାତ ଅମରାଚୁ
ଦର୍ଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଅଣାଦୁଇସି ହୋଇ ନ
ଥିଲେ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାୟ ଶବାଦିକ ଦର୍ଶକ କ୍ରିୟାତ୍ମକ
ଥିଲା । ପାଇଁ ମହୋଦୟ ସାଧାରଣ ଶ୍ରାବ୍ର
ସମାଜର ଅଗ୍ରତ୍ୟ । ଶ୍ରୀ ରଧାକାନ୍ତରସ ବାନା
ଦୂରକ ଅନ୍ଧାଳ ମତେ ସର ହୋଇଥିଲା
ବାହି ମହୋଦୟଙ୍କ ଅନୁଭେଦ ମତେ ଶାଖା
ବାଜର ବଜୁଗା ଅରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ବଜୁଗା
ପ୍ରଥମ ଏକ ବାଜାର କ୍ରିର୍ବିଜାଳ ବ୍ୟାପିଥିଲା ।
ବଜୁଗା ଅରମ୍ଭରେ ବଜ୍ଞା କହିଲେ ଭାବିତର
ଭାବତ୍ୟ ହୃଦୟ ବିଦୟ ବିଦ୍ୱାଳକ ହୋଇଅଛି ।
ବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କ ଦାଗିଗ୍ରହ ଲୌରେକ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥିର
କରିଅଛନ୍ତି ଜୀବିତର ପ୍ରବେଦକ କୈକର ମାହିତୀ
ଅସ୍ତ୍ର ଗ୍ରାହକ ଓ ବନ୍ଦୁଧରୁ ସେବକ ଓ ସର୍ଜୀ
ଶାଶ୍ଵତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜୀବିତ ଶର୍ତ୍ତା ବା ଟପ ଯାଇ
ବାଜାର ଏ ବାଟ ଏହା ପ୍ରକଳ୍ପ ମନୁଷ୍ୟର ଆସ୍ତି ଓ
ଜୀବିତ ଜୀବିତର ନିଷାଦ ଦେବ । କି ବୟାକର
କମ୍ପାର । ଏ ଏ ବା ଏ କ୍ଷାରେ କି ଜୀବନର
ବ୍ୟାକ ତଥା ? କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତରେ
ଜୀବକ ନିଷାଦ ହେବ ଏହା ମାନକ ଜୀବନର
ଏହା ବିଷମ ସମ୍ପର୍କ । ଅତିବକ ଶୈଥ ବାର

ଭାଇ କିମ୍ବ ଉଦ୍‌ଦିତ ଓ ସୁଦେଶୀୟ ଦୁଃଖ ବିବେ
ଶକୁ ପ୍ରେରଣ ପ୍ରଭାତ ଉଧୟ ଅବଳମ୍ବନ
ରହିଥା ହୁଏବା ପରି ଶେଷରେ କହୁା କହିଲେ
ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ୍ ଶିଶ୍ବ ପ୍ରକାଳରେ ଜାତ୍ୟଭାବ
ପ୍ରସ ହୋଇଥିଲା । ତୁଳନାମାନେ ଅଛି ଅଜ
ଜାତ ଉପରେ ପ୍ରଭାଵ ଜଳାଇ ପାଇଁ ଜାହାନ୍ତି
ଜାତ ଅନୁମାରେ ବ୍ୟବସାୟ ଚଢି ଗାହିଁ
ବ୍ୟବସା ମଧ୍ୟ କୁହାର ବ୍ୟବସା କୁହୁଅଛି,
ଧର୍ମ ଶିଶ୍ବ ଅହୋ କହିଁ । ଶିଶ୍ବ ସମୟରେ
ଧର୍ମ ବଥା ଯାଉି ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଦେଇଅଛି
ପୂର୍ବରେ ଯାହା ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିଶ୍ବରେ ତାହା
ଫେର ପାଇବା ଥରସୁକ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ୍ ଯାହା
ଗୁରୁଙ୍କ ବାହା ସ୍ତରୀୟ ରହିଥା ଅସୁକ ଏହି
ଏହି କିମ୍ବର ସମସ୍ତା । ଏହାର ମିମାଂସା ଏହି
ଦେବ ଯେ ପାଦ୍ୟାଚି ମେନୁଥାରେ ଧୂମ
ଦେଶର ଧର୍ମନାଳ ଦେଇ ଏକ ଦୂଦନ ଧର୍ମ
ଦେବ ଯାହାକୁ ପୁରୁଷର ସକଳ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରତିକ
ଦେଇବେ । ଓ ଏହି ଧର୍ମ ବଳରେ ସମ୍ବଲିତ
ତୁଳନାକ ଦୃଢ଼ି ଦେବ, ପରାମାର ପ୍ରେ
ଦେବ ଓ ପରଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ସୃଦ୍ଧି ବଥା ଅବ୍ର
ଶୁଶ୍ରା ଯିବ ଗାହିଁ ।

ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ

ଏ ସତ୍ତ୍ଵାନ୍ତରେ ଏ କମରେ ଗତ ଜାତୁ
ଏଥୁ ମାସରେ ଦୋଷପ୍ରତିଶୀଘ୍ର ସରାର ବିନ୍ଦୁରେ
ଯାଠିହମାନକୁ ଲିଖାଇଛୁ । କଲିବହାର ସ୍ତରରେ
ହେଉ ଡେକ୍ଟେଶାରେ କୌଣସି ପ୍ରହାର ଚିରପ୍ରାୟେ
ମୁକୁତରେ ବିଳର ସକାରେ ସେ ମରାରେ
ଯେ କମିଶିବ ପ୍ରାପନ ଦୋଷପ୍ରତିଶୀଘ୍ର ବହିର
ପ୍ରଥମ ଅଧିକେଷନ ଗତ ପିରୁଏଥୁ ମାର ତା ୧୦୦ର
ରେ ଦୋଷପ୍ରତିଶୀଘ୍ର । ଶୁଣିଲୁ କମିଶିବ ସାହେ
ବକର ପ୍ରାପନକେ ଶା ବାହୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତିକ ଦାତା
ବଜାପକର ଅବନ ପ୍ରଦରଶ କର କହିଲେ ଯେ
ଏପରି ଗରୁଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭୁଲିଲର ଜନଶା
ଧାରଣକର ଯୋଗଦାନ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା
ତାରେ ଓ ଉପ୍ରକାର ସ୍ତରରେ ପ୍ରାପନ ଫଳକ
ପାଦା ଏ ହୁବ କମିଶିବାର ପ୍ରିର ହେବା କରିବ
ନୁହେ ଓ ଏଥର ମାଂଗାରା ପାଇଶ ସରଳ
ଶୈଳୀର ବାଟୁନାକିନ୍ତୁ ତମ ନାହିଁ କର କମି
ଶିବ ସବ୍ସାଧାରଣର ପ୍ରତିନିଧି ସର୍ବୀ କରିବ
ଆବଶ୍ୟକ । ତହୁଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲ ଯେ (୧)
ତହିଲର ସମସ୍ତ ଜାମାନକୁ କରିବାର ମେମବ୍ର
କରିଯାଇ (୨) ଅଳ୍ପ ଉତ୍ସବପ୍ରକାଶ ମାରକୁ କମିଶି
କରି କରିବା କାରଣ ବାହୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତି କାର୍ଯ୍ୟ
ଓ ଶ୍ରୀ ହରମହାର ମେଷ ବାହାରକୁ କରି

ଦିଅମ୍ବାରୁ (୩) ସକଳଙ୍ଗେଣିର ଲୋକମାନଙ୍କ
ଏ ବିଷୟ ଜୀବାଦବା ଓ ସେମାନଙ୍କର ସହାଯ
ଦୂର ଓ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଆଶାରେ ବିହିତ
ଉଦ୍‌ଘାୟମାନ ବସୁମାରୁ । ବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦୂର ଦୟା
ମହୋଦୟକୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଯତ୍ତ
ଦେଖି ବାକ୍ଷପ୍ରତି ପ୍ରାତି ହୋଇଥିଲୁ । ସେ
ଗର୍ଭ ଉପାଧିମାନ ମୋଷାଲର ଅନେକ
ଜୀବାଦ ଓ ଦୃଦ୍ଧିକ୍ଷାମାନଙ୍କଠାରୁ ପାଇବା
ଅଛିଲୁ ଓ ତହିଁରେ ସ ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା
ବାହୁଦୟ ଓ ମୁନ୍ଦରକୁଣ୍ଡ ଦୁଃଖ ଦେଇ
ଏ ବିମିଶ୍ରିର ମେମ୍ପର ଦେବା ଓ ନିଜେ ମୁହା
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କରି କମିଶୀର ଏଲାଖା ସ୍ଵରୂପ ଅବ୍ୟାନ
ମାନକତାରୁ ଦେବାମୟ୍ୟକ ଓ ଅବ୍ୟାନିଧି ପ୍ରକାଶରେ
ସାହାଯ୍ୟ ନରବା ଓ ପ୍ରସାରର ସ୍ଥାନରେ
ପ୍ରାପନ ହେବ ସେ ସମେ ନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ ଦୟାତା
ଓ ଏମାତ୍ର କାହିଁ ରଙ୍ଗ ଅର୍ଥାତ୍ ଅବଳ୍ମା ସେମାନ
ବାର ସଚାଳ ଏବଂ ଏ ବେଳେ ଏଠା ଭେଦବ
ନାହିଁ କରିବି ପୁନରେ ଯେଉଁ ସଜ୍ଜ ଦେଇ
ତହିଁରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ଜୀବନ ଅନୁଭେଦ
କରୁଥିଲୁ । ପ୍ରସାର ସ୍ଥାନରେ ଦେଖିଲାରେ
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ହେବା ଜୀବନ କରିବ ବିଶୁର ଆଜେ
ବସୁବା ଅବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଯା ଦେଖିବୁ
ଓ ସମ୍ମର ଅଛିବ ଅନେକ ଅଛିଲେ ।

କଟକ ଉତ୍ତେଶ୍ୟାର ରଜନିଖାଲା କା ପ୍ରଧାନ କଣ୍ଠ
ଅଚ୍ଛଦ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏଟାଙ୍କବଳର ପ୍ରସାଦ
ବିହୁବାଳକୁ ଅର୍ଥିରେ ସତ୍ୟ ୮୦୨୨ ସାଲକୁ
ନିମାଗର ହୋଇ ଅସୁରୁଲେବେ ଅବସ୍ଥା ତାହା
ହୋଇଥାର ବହି । ଅତିଏବ ଉତ୍ତେଶ୍ୟାର ପ୍ରଧାନ
ଜଗରରେ ସାଧାରଣ ସତ୍ୟ, ଦରବାର ହତ୍ୟାକ
ସହାଯେ ଗୋଟିଏ ଦବଳ ଅକୁଳକଳା ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଉ ଓ ତହିଁ ସାରଗୁରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଲପୃଷ୍ଟିଏ ପ୍ରାପନ ହେଉ ଓ ଏଥର ନାହିଁ
କିମ୍ବାଥିପ୍ରାପନ ହଲ ଓ ଲାଲଦେଖା କଷ୍ଟକାର
ଏହାହାର ତାବର ନାମ ତିର ଜୀବନ ବହୁକ
ଓଜନାଥାରଙ୍ଗବଳ ଉତ୍ତରାର ଓ ସବକାର
ତମକାରର ଓ କାଳ ସତ୍ୟ ସମ୍ବଲିଲ ସୁଧାର
ହେବ ।

ଭୂପର୍ଦ୍ଧକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଫରି କଣେଥ ଅର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକ,
ବିନ୍ଦୁ ବଳିବତ୍ତା ସ୍ମୃତିର ଓ ଏଠା
ସ୍ମୃତିର ଶାର୍ମ ମୁଖକୁ ଯୋଜିବ ହେତ୍ତା ସମ୍ମାନ
ଦେଇଥିବାକୁ ଏ ଦେଇବ ଲେକକୁର ଅବଶ୍ୟକ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭୂପର୍ଦ୍ଧକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସତାଧେ ସଥେଷ
ଅର୍ଥ ଘର୍ତ୍ତନ ହେବାର ସନ୍ତେକ ଦେଇଗାନ୍ତି
ଅତିଥି ଗୋଟିଏ ମୋତ୍ତ ହେତ୍ତା ସମ୍ମାନ ଦେଇ
ଏକ ଜାହିନ୍ଦୀ ମଧ୍ୟର ମାନ୍ୟକୁ ପରି ସତ ଦେଇବ

ତ ୧୦୯ କା ଲେଖାଏଁ ବା ଚହୁଁରୁ ପଣ
କରିବା ପୁଣିତିନ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥୁ
ମାରଇ ଓଡ଼ିଶାର ନେତୃତ୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉପରୁ ଦେବ
ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତଥାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଗୈରିବ
ରମ୍ବ ପଢାଇଥିଲୁ । ତମ୍ଭେ ଏ ଦେଖିଯୁ ଲେବେ
ବଜାରରୁ ଦେବୁ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଚାରୀ
ଶ୍ରୀପରେଧ ଅନୁଗ୍ରେଧ କିମ୍ବେଷ ରଖନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ
ମାନଦିନ ସମ୍ପ୍ରଥାନ ଦେବବାଦ ଓ ମେହି ଜୀ
ଜୀଜୀଥ ଅଣନ୍ତି ତାକର ମନ୍ଦିର ସମ୍ବନ୍ଧର କାର୍ଯ୍ୟ
ସକାରେ ସମ୍ମଦ୍ୟ ଭାବରେ ବେଳେ
ତମ୍ଭେ ଏକଲକ୍ଷରୁ କିମ୍ବୁ ଅଧିକ ଗୁର୍ବା ଦ୍ଵାରା
ଦୂର ଦୂରନେଥର ମନ୍ଦିରଙ୍କୁ ଦେବି ହିନ୍ଦୁ
ପରି ଦିନାନ୍ତି କହିଲେ ଅଗ୍ରି ଦେବ ନାହିଁ ।
ତହରିଖିତ କଲିକତା ସତିତିନ ପାଇ
ପରାମରଣ୍ୟ ବଡ଼ଲାଟ ସାହେବ ଗୁର୍ବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
କଲ ମାତ୍ରକେ ୨୩୨୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କରୁଥିଲାକୁ
ପ୍ରାମରତ ହୋଇଗଲା । ବାଣୀରର ମହାରାଜା
ଦ୍ୱାରା ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବାର ଆପଣ
ସୁଧା ଅଞ୍ଚୋବାର କରିଅଛନ୍ତି, ଶମନର ପାଇ
ସେ କୁବରେବା ଦେଇଥିଲେ ? ଅବସବ
ଓଡ଼ିଶାର ଶ୍ରୀପରେଧ କମିଶନର ସାହେବ ଓ ତାଙ୍କ
କଲାତ ଶ୍ରୀପରେଧ କଲେବୁର ସାହେବମାନେ ଓ
ପ୍ରଥାଳ ଡେଲା ମୁକ୍ତିଧାରମାନେ ଏହି କଲେ
ମଧ୍ୟ ଗୁର୍ବା ଦ୍ଵାରା ଉଠିଥାଇବ । ସେ ପୁଲେ ଭାବ-
ରେଖାଟ ଦାମାଳି ବଡ଼ଲାଟ ଏବଂ ପ୍ରାଦେଶିକ
ରେଖାଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଲଜମ ଧରନାରେ
କର୍ମଚାରୀମାନେ ଜଳସାଧାରଙ୍କୁ ରଜନାରୁ ରେ
ପ୍ରାଣ ହୋଇ ଯଥାଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହାନୁଭୂତ
କରିବାର ଅଛନ୍ତି । ସେ ପୁଲେ କିମ୍ବା ଦାବିମନ୍ତର
ଫଳରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କୌଣସି ମନେ ଅମ-
ନ୍ଦରି ଦୋଷ ଯାଇ ନ ପାରେ ଉରସା କରୁ
କରିମେଇ ତା ୧୫ ରଖିର ଅସବେଶକରେ
ଏ ସବୁ ବିଶୁଦ୍ଧ ସବିଶୁଦ୍ଧ ଦେବ ।

ମହୁରସି ସବଦବକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ବାବା ଖଳଖା
ସବାଧେ ଜୀବ ହେବ କି ?

ଦେବ ବିଦୋନପୁର କହିଲୁଧୂର ଅନୁଷ୍ଠାରେ
ବାଲେଶ୍ଵର ଜମିଦାର ସମୟ ସାହାରୁଧୀ
ଦୀର୍ଘ କାଳର ମଧ୍ୟେ ସେଠା କଲେକ୍ଟର
ପାତ୍ରଦିବ ବାଜା ଅଳଗା ଅଧିକୃତ କରିବା
ଦେବ ମୋଟିଏ ମନ୍ତ୍ରରୁଥି ସରବରାକାରୀ ଜମ୍ବୁ
ଦୀର୍ଘ ଜୀବ ଦର୍ଶକରେ ରହିବାର ଅଚ୍ଛଦନ
ଦେଲାଖବାର ଏବଂ ଅପିଲରେ କରିବାର
ମହେବଙ୍କ କରୁଥରେ ସେହି ଅଦେଶ ଶ୍ରୀ

ରହିବାର ଏଥୁପୂର୍ବେ ପଠନମାଳକୁ ଜଣାଇ
ଥିଲୁ ଏବି, ଦେବାମ ଅଧାରତହାର ସେ ବିଷ-
ସୂର୍ଯ୍ୟ ନିଷତ୍ତି ଦେବା ବାଞ୍ଚମାୟ ବୋଲି ମର
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ । ସରଦୀଗାର ବିପ୍ରଚରଣ
ଦାସ ପ୍ରତିକ ଏଠା ସବଳଙ୍ଗ ଅଧାରରେ
କମଣ୍ଠା ମୋହବମା କରିବାରେ ଗତ ଫେବୃବୃଷ୍ଟି
ମାସ ତା ୨୫ ରାତ୍ରି ଉତ୍ତର ନିଷତ୍ତି ଅନୁଷ୍ଠାରେ
ସବଳଙ୍ଗ ବାହୁ ବିଦାସାଳୀ ମନ୍ତ୍ରି ସେମାନଙ୍କ
ତାଙ୍କ ଦେଇଥିଲା । ପ୍ରାନ୍ତାବଦିରୁ ସମସ୍ତ ବୟସ
ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଅକ୍ଷମ ହୋଇ ତହିଁର ପ୍ରଧାନ
ଅଂଶ ଖାତାରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ଯଥୀ—

Such Maurasi Sarbarakari tenures were formerly by the executive decision of 1838 liable to ejectment for non-payment of rent; but that law has now been done away with by Legislative enactment. Section 65 of the Tenancy Act (which has been made applicable to the Province of Orissa) renders such tenures not liable to ejectment for non-payment of rent. So any order Judicial or executive passed to forfeit such a tenure for arrears of rent is bad in law.

But then it was argued that Section 65 does not apply to cases where there was an express contract between the landlord and tenant that for breach of the conditions of the contract forfeiture should follow and reference was made to section 10 of the Tenancy Act. That section does make a permanent tenure liable to ejectment for breach of contract. But this section has not been extended to Orissa and in this province it can't be read with section 65. In this province therefore section 65 must be read by itself and that section makes permanent tenure not liable to ejectment for nonpayment of rent.

Then it was argued by plaintiff that non-payment of rent was not according to the Kabuliat a ground for ejectment and reference was made to clause 12 of the document. That clause gave to the landlord a right to recover arrears by suit and decree. On reading clause 11 and 12 together, I am of opinion that clause 12 was not even to supersede clause 11 respecting arrears. It only gave an additional right to the landlord. Be that as

it may, it has been found that the tenure is not liable to ejectment for non-payment of rent.

The result is that the suit ought to be decided in plaintiff's favor.

ଏଥର ମର୍ଦ୍ଦ ଏହି କି ସଦ୍ୟପି କି ସନ ୧୮
ଜାତ ସାଇର ଉତ୍ତରାୟ ଅତେଷତ୍ତାର ଜଳଶା
ବାଲୀ ଦେଇ ମୌର୍ଯ୍ୟ ସରବରତାରୀ ବନ୍ଦଶ୍ଵାସ
ଦେବାର ଗୋପି ଥିଲୁ ମାତ୍ର ବନ୍ଦଶ୍ଵାସକ ସରାର
ଆଜିକହାର ତାହା ଉଚିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଜା-
ସତ୍ୱ ଅଇନର ଧା ୨୫ ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ
ପ୍ରଜଳତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତତ୍କାଳୀନୀୟରେ
ମୌର୍ଯ୍ୟ ସରବରତାରୀ ଜୀବ ବେଦଜଳ ହୋଇ
ନ ପାରେ । ଏପରି ରକ୍ଷଣ ହୋଇଥିଲା କି ବିଶ୍ଵେଷ
ତୁଳି ଥିବା ପୁଲରେ ଭାଙ୍ଗ ଅଇନର ଧା ୧୦ ର
ଅନୁସାରେ ତୁଳି ଭଙ୍ଗ ନିମନ୍ତେ ଉଚିତ ହୋଇ-
ପାରେ ? ମାତ୍ର ସେ ଧାର ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରକଳିତ
ହୋଇ ନାହିଁ ସୁତ୍ତମଃ ୧ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଧା ୨୫ ର
ସଙ୍ଗେ ସେ ଧାରକୁ ପ୍ରିଣ୍ଟାର ପଣିବାକୁ ହେବ
ନାହିଁ ଅଛାପର ମୁଦେଇ ପଥରୁ କହିଲୁ ପୁରୁଷ
ଧା ୨୨ ରର ଜୀବିଙ୍କ ହୋଇଥିଲା କି ଯହିଁରେ
ଜନିଦାର ନାଲ୍ବ ଓ ତତ୍ତ୍ଵବିଦୀର ବାଲୀ ଜଳଶା
ଅଦ୍ୟାବୁ କରିବାର ନିଯମ ଅଛି । ମାତ୍ର ତାହା
ଧା ୨୩ ରର ନିଯମକୁ ଅଛନ୍ତିମ କ କର
ବେଳେ ବାଲୀ ଜଳଶା ଅଦ୍ୟାବୁ ଅଛି ଗୋଟିଏ
ଅନ୍ତକାର ଦେଇଥିଲା । ସେ ଯାହାହେଉ
ଯେବେବେଳେ ହିତାନ୍ତ ହେଲା ଯେ ବାଲୀ
ଜଳଶା ନିମନ୍ତେ ମୌର୍ଯ୍ୟ ସରବରତାରୀ ଅପରା
ସହରୁ ଦହୁଁତ ହୋଇ ନ ପାରେ ତେବେ-
ବେଳେ ଏ ମୋକଦମ୍ବା ମୁଦେଇ ସପଥରେ
ଅବସ୍ଥା ତତ୍ତ୍ଵ ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବିଷୟରେ ଅମୃମନକବୁଦ୍ଧ କୌଣସି
ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଲାଗୁ ।
ବିଶେଷତଃ କମଳନନ୍ଦ କରେଣରେ ଏହିପର
୧୦୨୭ କମ୍ପର ଅଟେଲ ଦାବର ଥାବୁ ଏବଂ
ସବୁଜଙ୍କ ନିଷ୍ଠା କରୁଥିବାରେ ହାରକୋର୍ଟରେ
ଅପେଲ ହେବାର ସମ୍ଭବ । ହାରକୋର୍ଟରୁ ଏହିର
କୃତ୍ୟାନ୍ତ ନିଷ୍ଠା ହୋଇ ଗୋଟିଏ ନଳିର ହୋଇ-
ଗଲେ ସମସ୍ତ ସନ୍ଦେହ ଘଟିଯିବ । ଏବଂ
ଜନଦାର ପ୍ରକାଶକ ଅଧିକ ନ ଶୁଣି ପ୍ରେତ-
ଲମେଶ୍ଵର ଅଧିକାନକଠାରୁ ଯେଉଁ କରୁଳି-
ଯତ ଲେଖାଇ ନେଇଥିଲୁ ଗାହା ଉପରଲି-
କିଛି ଧା ୧୦ ଶର ମରୀନୁସାରେ ଜନଦାର
ଓ ମନ୍ଦିରଧ୍ୟାମ ମଧ୍ୟରେ ହେବା ପ୍ରକାଶ ରୁକ୍ତି
ବୋଲିଯିବ କି ନା ଏକଥାର ମଧ୍ୟ ଗୀମାନ୍ଦା
ହେବା । ଶୁଣର ବିଷୟ ସେ ଅମୃମାତକର
କଲେକ୍ଟର ଆସିଲୁ ହେବାଇ ସାବେବ କାହା

ଖଳଗା ହେତୁ ମୋକଦ୍ଧି ବି ସର୍ବଦରକାଣ
ଜୀବ ନରବା ସମ୍ମାନ୍ୟ କହୁଲିପୃତର ସର୍ବ-
ଚକ୍ର ପ୍ରଦଳ କରିବାକୁ ଅଶ୍ରୁତର ନଦନୀ ।

ବର୍ତ୍ତଲାଗକର ହୃଦୟଶ୍ଵର ।

ଗର ପୁଣ ହିଧବାର ବଜ୍ରଲାଟ ବାହାତୂର
କର ବ୍ୟବସ୍ଥାଏକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏ ବର୍ଷର ଭଲ-
କହାର ଅଧିବେଶନ ଘେଷ ହେଲା । ସେବନ
ଦେବନ ବକେଚର ଚର୍କବିଚର୍କ ହୋଇଥିଲା ।
ଏକ ବର୍ଷରୁ ଆର୍ଦ୍ଧକାଳ ଭାବର ଏକ ଦୃଢ଼-
ଶ୍ଵରେ ଶ୍ରୀଶ କୁର୍ବିଶ ପତ୍ନୀବା ଏବଂ ସେହେବୁ
ସରକାରଙ୍କର ଥଠ ହୋଇ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ
ଦ୍ୟୁ ଦେବାର ଦେଖି କୈବେ ଅଶକ୍ତା କର-
ଥିଲେ ଯେ ଅଶ୍ଵକୁ ଦ୍ୟୁ ବଳିଯିବ ଏବଂ ସର-
କାରଙ୍କ ଅର୍ଥକଣ୍ଠ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ । ଭାବା
ନ ହୋଇ ନଜେଟରୁ ଦେଖା ଯାଉଥିଲୁ ଯେ
ସବୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରଦୋଜନୀୟ କ୍ୟାମ୍ପ କିମର୍ଦ୍ଦ
ପ୍ରତିର ଅର୍ଥ ଗଣା ଦେବା ସଙ୍କା ସଥେଷ୍ଟ
ଭାବୁର୍ତ୍ତ ଉହିଥିଲା । ଅତିଥିବ ବଜେଟ ସନ୍ତୋଷ-
ଜନକ ହୋଇଥିବା ହେଉରେ ସମ୍ମୁ ସର୍ବ
ଗବୀରିମେଣ୍ଡଲୁ ଧଳନକାବ ଦିଲେ ଏବଂ
ଦେବେବ ସାମାଜିକ ବିଷୟ ଛଜା କୌଣସି
ମହ୍ୟ ବଜେଟର କୌଣସି କୁରୁକର ହୁଏ
ଦେଖାଇ ନାହାନ୍ତି । ମହାମାନ୍ୟ ନତ୍ରଜାଟ ମହୋ-
ନୟ ଏହି ସରକାର ସେହି ଅର୍ଥ ବନ୍ଦୁବୀ ମୁହଁକ
ଜଗଥିଲେ ବାବା ସବସାଧାରଣକର କାଗିବାର
ଛିବି । ଅତିଥିବ ତହିଁର ହରେପ ମର୍ମ
ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ।

କୁଣ୍ଡଳ ବ ବଜେଟ ସମ୍ବରେ ସେ ଲାଥୀ
ଦୂହାର ଦେଇ କହୁଲେ ବ ତୁର ବର୍ଷ ପୁକେ
ସେ ବଜେଟ ବିଶ୍ୱରର ସବୁରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥା
ମଧ୍ୟରେ କହିଥିଲେ ବ ଗଜବାରୀ ଲାଜାକ
ସମ୍ବରେ ୧୦ ଟି ସମ୍ବାଦ ଜାହାନ ଦିଗ୍ବୟା
ଧୀନରେ ଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ସେ ତହିଁର
କୌଣସି ଅରିବୁ ଦେଇ କି ଥିଲେ । ଲେଖ-
କର ସନ୍ଦେଶ ଦେଇ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଛି
ଦେବକା କର ସେହି ୩ ଟି କୁଣ୍ଡଳ ଏବଂ ତହିଁ
ମଧ୍ୟରୁ ମେଉ କଷ୍ଟଯରେ ପାଦା କରିବାକୁ
ପୁକାର ଦିଲେ । ସେହି ୩ ଟି କଷ୍ଟରୁ ଏହିଏ—
୧୫ ସିମାନ୍ତ ଘରମାନ ଓ ଶାସତପ୍ରାଣୀ । ଏମୁଁ
ସବକାଣ ଉଠିଗୁଡ଼ିକର ନିଷକ୍ତର ପ୍ରାଣକ୍ରିୟା
କ୍ଷୟ ସରକାର ତଠି ପାହ ଓ ଜାମପିଲି ରିପୋର୍ଟ
ଲେଖା ଦୂର କରିବା । ତଥ୍ ପ୍ରତିକର ମୁହଁର
ଦ୍ୱାରା । ଏମ ଦେଇଲେ । ତଥ୍ କରିଗେଥିଲା
ଅର୍ଥାତ୍ କେବଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହମ ଘରରେ

କୁଣ୍ଡଳାଶକ୍ର ଉତ୍ତାର । ତମ ଦେବେଶିନ୍ଦ୍ର
ବାରସମାଗ୍ରହ ଦର ଜଣା କରିବା । ଏମ
ପ୍ରାଚୀକ ମନ୍ଦିରର କ୍ଷାତ୍ରୀ ସୁରକ୍ଷା । ୧୦୯
ରଙ୍ଗଛି ସୈନ୍ୟ ଓ ହେଶାୟଲେକଳ ମଧ୍ୟ
ରେ ସଭାବ ପ୍ରାୟକ । ୧୧୩ ସାଥାରଣ ଓ
ବ୍ୟକ୍ତାୟ ତିଆ । ୧୧୫ ପୁରୁଷ । ଏ
ସମସ୍ତ ଜତ୍ତା ଅନ୍ତର କେତେବୁନ୍ଦର ବିଷୟ
ବାହାଙ୍କର ମନୋଗୋପ ଅକର୍ତ୍ତା କରିଥିଲୁ
ଯଥା—କୃତି ଓ ଶିଳ୍ପ ଜ୍ଞାନ, ଲୋକଙ୍କର
ସୌଭାଗ୍ୟ ସାଧନ କରିବାର ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ।

୧୮ କାପାର ସମ୍ବରେ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତା
ଦୋଷାତ୍ମକ ବ ସେଠାରୁ ରଙ୍ଗଛି ସୈନ୍ୟରୁ
ବାହାର କର ଅଣି ସେ ପ୍ରାକର ଜୀବିତ୍ୟ
ଲୋକଳ ମଧ୍ୟରୁ ସୈନ୍ୟ ନିଃପ୍ରତିକ ଦେବ
ଏହି ଜଣେ ରଙ୍ଗଛି ସୈନ୍ୟର କର୍ମକଳ୍ୟ
ସେମାନଙ୍କ ବିଶ୍ଵା ଦେବେ । ଏପରି ସେହି ଧୀମା
ପ୍ରଦେଶ ପଞ୍ଜାବର ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ନ
ରହି ଖାସ ଉତ୍ସୁକ୍ୟ ଜନଶ୍ରୀମେତ୍ରଙ୍କ ଅଧୀନରେ
ଜଣେ ବନିଶନରୁ ହାର ଶାହିତ ଦେବ । ଏ
ବିଷୟର ବସ୍ତୁରାତ କିବରଙ୍ଗ ଉତ୍ସୁକ୍ୟ ଜନେ
ରେ ବାହାରାତ୍ମକ । ୧୨୫ ଓ ୧୨୬ ସମ୍ବରେ
ସଶୋଭତ ନିୟମାବଳୀ ବାହାରାତ୍ମକ ଯେ
କବୁର ହାତମାତ୍ରେ ଏହି ପ୍ରାକରେ ଏକ
କାଳ ରହି ସେଠାର ଅବସ୍ଥା ଭାବମର୍ଯ୍ୟେ
ଅବଗତ ଦେବେ ଏହି ବିଶେଷ ଲୋକୀ ପତ୍ର
ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଗରୁଡ଼ର ବିଷୟମାନ ଚିନ୍ତା କରି
ମାତ୍ର ଅଧିକ ଅବସର ଥାଇଦେ ।

ଭର୍ତ୍ତ ଏକ ନିରୂପିତ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯ ବା
ଦୂରରେ ସବୁରଙ୍ଗ ନାମକ ପ୍ରକର୍ଷିତମନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଳିପି
ହେଲାରୁ ବିଷ ଡିଲ୍‌ଟ ଫୁଲ ବର୍ଷା ହେଲା ପଞ୍ଜ
ଜାହିଁ । ମହାମାଳି ମହୋଦୟ ଯେ ସମସ୍ତରେ
ଏ ହେଶରୁ ପ୍ରଥମେ ଅସିଲେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଭାଗଚରେ ମା ୨୦୫୦ ଲଲ ରେଲବାଟ ଥିଲା ।
ଭାଦ୍ରାବ ଶାସକ କାଳରେ ଅନୁଭବ ମା ୨୦୫୦
ଲଲ ରେଲବାଟ ଦେଖିବେ ଦୋରି ଥାଣା ଦର
ଥିଲେ ମାତ୍ର କର୍ଜମାନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା ୨୦୫୫ ଲଲ
ରେଲବାଟ ଛିଥିଲା । ଏବଂ ଏଣିକି ଅନୁଭବ
ଅଧିକ ପ୍ରକାର ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା । ଲଭଗେଷକ
ଗାର୍ଥାତ୍ ଶେତକୁ ଜଳ ଯେ କାଳବାର କୁରସ୍ତା
କତ୍ତ ସଦଳ ନୁହେ ମାତ୍ର ଅନୁଭବ ହେଲା ଗୋଟିଏ
ଅପେକ୍ଷା କାହାରାକୁ ତଥାତ୍ସାରେ ଅନୁସକାଳ
କାର୍ଯ୍ୟ ଅଣନ୍ତା କବେଳର ମାତ୍ରରେ ଶେଷ
ଦେବ ଓ କର୍ମ୍ୟ କସ୍ତାର ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ପ୍ରକାର
ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା ।

୨୯ ସଂଗ୍ରହ ମର୍ତ୍ତିକ ସମ୍ବନ୍ଧେ ପଞ୍ଜାବରେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶରେ ବୋଲିଏ ଥିଲା ଜୀବା ଖୋଲା

ଅଛି । ସହା ଦେଲେ ଅଳ୍ପାନ୍ତର ପ୍ରଦେଶରେ
ପ୍ରକଳିତ ଦେବ । ଦେବଶିଖ ଜାରିଷମାତ୍ରର
ବର ଲାଗାବ ବିଷୟରେ ଧୟମର୍ତ୍ତା ଗୁଣ୍ୟତ୍ତ୍ଵ
ଏହି ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିରର ରକ୍ଷା କାରଣ ବଜେ
ଗଲେ ଅଧିକ ଚକ୍ର ଓ ଶାହ ଦେଇଥାଏ ଏହି
ତଥେ ଭାଇରେକଟକୁ ଜେକେଇଲ ନିସ୍ତର
ଦେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଥାଏ ।

ଲଂଘନ ସେବିକ ସ୍ଵରୂପହାବ କେହି
ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଅଭ୍ୟାସର ହେଲେ ତହାର
କିମ୍ବା ପଢ଼ିଥାଏ ଅଭାଲଗରେ ଯେପରି
ହେଉଥିବା ତାହା ହେବ । ଉପରୋକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ
ଚକ୍ରନ୍ତି ଓ ଦଶାର ବିଧାନ ହୋଇଥିବୁ ଏକ ଏ
ବିଶ୍ୱାସରେ ସେନାପତି ମହୋଦୟକର ବିଶ୍ୱାସ
ଆଦେଶ ପ୍ରକଳନ ହୋଇଥିବୁ

ଶ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ବୁଦ୍ଧିର ଦେଉଥିଲୁ
ଯାହା ଅଛି କେତେବେ ମାତ୍ରରେ ସମସ୍ତାଖାରର
ଜାଣି ପାରିବେ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବଳ
ପଞ୍ଚାବ ଉତ୍ତରପଞ୍ଜିଆ ଏବଂ ବିହାର ପ୍ରଦେଶରେ
ଭାଇ ନେବନ୍ଦାର ଦେଇଲେ ତତ୍ତ୍ଵ ସହିତ
ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ନିୟମିତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ହୋଇଥିଲା । ଅଳ୍ପକାଳୀୟ ବିଷୟରେ ସେ କିନ୍ତୁ ନ
କହିଲେବେଳେ ସଙ୍ଗକାଳ ତତ୍ତ୍ଵକାର ମୋତେ
ବେଳେ ପଞ୍ଜାବ କହିଥିଲୁଛି ସେବୁଳେ ଡାକ୍ତର
ବ୍ୟକ୍ତି ହେବାର ଉପର ଦୁକେ । କଣ୍ଠେବନ୍ଦା
ଯେବେବେଳେ ସେ ଦେଖିବୁ ଲୋକଙ୍କର କୃଷି
ଓ ସମ୍ବାଦ ବ୍ୟବସାୟର ଉପର ଶିଳ୍ପିଙ୍କା,

ପାଇବେ କବିତାର ଲୟକ ଏକ ଲୋକଙ୍କର
ଶୌଭଗ୍ୟ ଦୂରିର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ପ୍ରେମିକର
ଅକ୍ଷମ୍ୟ ଅନୁଭବ କର ତହିଁର ନୃତ୍ୟା
ନିମନ୍ତେ ସହିବାନ ପୋରଥାନ୍ତି ଏବାହିଁ ଆମ୍ବା
ମାନଙ୍କର ପରମ ଜୀବନ ଏହି ଏଥରୁ ଅକ୍ଷମ୍ୟ
ସ୍ଵପ୍ନକ ପାଇବ । କେବଳ ଲୋକଙ୍କର ଦର୍ଶନା
ଦୂର ଦେବା କଥାଟି ଅଣ୍ଟିଲାର କରିଥାନ୍ତି ଏହି
ବାର୍ତ୍ତିକ ୧୦୩୦ ତୋଟି ଚକ୍ରା ଯେ ଏ ଦେଖିବୁ
କିମ୍ବାନ୍ତି କାହାର ପାରଥାନ୍ତି ଏକ ଉତ୍ସବ
ପ୍ରତିବନ୍ଦିତରେ ଏ ହେଉଥି ଲୋକମାନେ କହି
ପାର ନାହାନ୍ତି ସେ ପ୍ରାଣକାଳେ କହି କହି
କାହାରି

161

ବରମାନ୍ ମୁଖ୍ୟାର ଉପପୁଣ୍ଡ ସମୟ କାହିଁ
ପୁଣ୍ଡ ଉପୋଷି କମ୍ଲିତକର ସାହେବ ମହୋଦୟ
ଭାଲରେବରୁ ଥାଳ ଲହଜା ଗସ୍ତରେ ଆଜ
ଥିବାପୁ; ଏହି କବିତା ସହିଥା ପୁଣ୍ଡକୁ କାଳରେ
ରବି ଶାପୁଣ୍ଡ ବଜା କରିବାଦୟ ସମ୍ମ, କିମ୍ବା

ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ମାନଙ୍କରେ ମୁଗ୍ଧୀ କର ସେଇ
ମୁକାମରେ ବିଶ୍ଵମାଳ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଦକ୍ଷତା
ନିବନ୍ଧନ କରାଟ ଉଚ୍ଚାଦି ବିଷୟକ ଆଲୋଚ ନି-
ମନ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀସ୍ଵତ୍ତ ପାଳକରୁ ଭାଗୀଜାଳୁ ସିମାନ୍ତ ମୌଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକା ସନ୍ଧାନ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ
ଏକ ତତ୍ତ୍ଵଧ୍ୟାରେ ଲହରୀ ରଜା ଜମାର ଗ୍ରା-
ମରେ ରୂପତ୍ରିତ ଥିବାରୁ କଳଇ ମାସତା ॥ ରଖ
ଅପସନ୍ଧ ଏ ଟ ଆ ସମୟେ ଛବି ସ୍ଵ ରଜିଯବ
ଗଲାବର ଶୁଭ ସନ୍ଦଳ ହୋଇଥିଲା ।

ମନୋଦ୍ଵାରା ଅଛଣ୍ୟ ପରିବେଷ୍ଟୁକ ଜମାର
ମୋଳା ଲକ୍ଷତାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ବହି ସ୍ଥାନ
ଅଟେ ତା ଯାଏ ଯଜ୍ଞ ଦିନ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାମରେ
ଅବଶ୍ରୀତ କରି ଉଦୟ ବାଜାକ ସହରେ ପାଣ୍ଡବ
କାମକ ଜଙ୍ଗଲରେ ସେଉଁ ଅଛି ହୋଇଥିଲା
କହୁଣ୍ଠରେ ଗୋପିକାଥ ପ୍ରାଚନକ ସାମନ୍ତ ଦୂରପା
ଦୂରିକ ଗୋଟିଏ ଥମ୍ବ ବନ୍ଦ କରି ସୁରଯୁର
ସଫଳତା ଦେଖାଇଥିଲେ ।

ସେ ଦିକ୍ ପ୍ରଦୋଷ ସମୟେ ବିବିଧ ପ୍ରକାଶ
କନ୍ତୁଆ ଅଳ୍ଲାପ ସିଙ୍ଗେ^୧ ପାଳଲହୁଡ଼ା ବଜାଧାରୀ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଳଚେର ଶଳ ଶୁଭମନନ କରିବାର
ଲହୁଡ଼ା ବଜା ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ । ବଜାମାନଙ୍କର
ଦେଖା ସାମ୍ବାତହୁବ ଧରାର ଦେବ ସମ୍ମନ
ପରିବର୍କିତ ହୋଇ ସଫଳ ଛିନ୍ଦି କୁପଳର
କୌଣସି ମାତି ଥାରିବା ନ ଥିବା ବିବେଳନା
କର ତାଳଚେରର ଶୁଭମନ ଶଳ ମହୋଦୟା
ଦେବ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନ ମୋଦନ କଲେ । ଉଦୟ
କୁପଳର ବଜାଙ୍କର ପରିବ ଶୁଭମନେ ଏ ପ୍ରକାଶ
ଅସ୍ତ୍ର ଦିଲନ ଏବି ତାଳଚେର ବଜାଙ୍କର ଲହୁଡ଼ା
ଦୁର୍ଗକୁ ଶୁଭମନ ବିଷୟ ଅକରର ହୋଇ
ଶ୍ରୀପୁରୁ ଉପୋଷ ଦିଲଶନର ମହୋଦୟ
ଅଧ୍ୟନ ଆକନ ପକାଶ କରିଥିବାର ଶିଖା ମାତ୍ର ।

ତା ପଞ୍ଚ ଜିଃ ଦିବା ଯା ଏ ଆ ସମୟେ
କାଳଗେର ବୁଜା ମହୋଦୟ ଘାଲ ଉଦ୍‌ଭା
ଦୂର୍ଗରେ ଉପନୀତ ଦେଲେ । ବଜ ବର୍ଷାଦର
ସାନ୍ତୁଶଗ୍ରାମ ଓ ମେହେର ଅଳ୍ପାଳ୍ପ ଦୂର୍ବୁ
ଲେକ ଶୁଦ୍ଧିତ ପରିମୂରକ ମାନଙ୍କ ସହିତରେ
ପ୍ରାୟ ଦେଖିଥ ଲୋକ ବୁଜା ମହୋଦୟକୁ
ଗଢ଼ଣରେ ଥୁଲେ । ବଜ ଦର୍ଶକ/ସକାଗ ଲହକ୍ତା
ବାହି ଥିଲେ ଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ସମବେଚି ହୋଇ
ସବାକୁ କୁଳଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର୍ଗ ଥିଲୁଣ୍ଠା କହିଲ
ଥିଲ । ଦୂର୍ଗରୁ ବଜ ଉଦ୍‌ବାକରେ କାଳଗେର
ବଜକ ଦୂର୍ଗ ଲେକକ ବିତ୍ତାମ ସକାଗ ମନ୍ଦ
ହୋମହୁବା ତମ ବୁଜିକର ଶୋଭା ନିଶ୍ଚାରଣ
କଲେ ଗୋଟିଏ ଧରିଲମୟ ଫୁଲ ସଦର ସତ୍ୱର
ଦର୍ଶକର ପ୍ରାତି ସମ୍ମାନକ କରିଥିଲା ।

କିବାହୁ କୌତୁକ ଦେବ ଦଙ୍ଗେ ଲବନ୍ଧ
ବଜାରୀ ରଜ ପରିବାଳମାଳେ ସୁକୃତ ରଜା
ପାଞ୍ଚାହରେ ତାଳକେଇ ଘାଟାଳର ଶାନ୍ତିକ

ଲୁହ କର ସେପର ଆଜ୍ଞାଦିତ ହୋଇଥିଲା;
ତାଳଚେର ବଜା ମନ୍ଦହାଦୟ କଦ୍ମୁଧ ଏକ
ସ୍ଥାନରେ ସମବେଳ ଆସ୍ତିଯୁ ବର୍ଣ୍ଣକ ଦର୍ଶନରେ
ପ୍ରାତି ଲୁହ କରିଥିଲା ।

ପୂର୍ବ ଦଶାନୁହମିକ ପ୍ରଥାକୁଷାରେ ସଜୋ
ତିତ ଦିଦାକ ଉପହାର ଦେବା ସକାଶ ଲହଦ୍ରା
ମେ ପ୍ରସାଦ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର କିମେବଦ୍ଧିତା
ତାଳକେର ବଜା ମହୋଦୟ ତହଁରେ ଅଳକ
ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାର ଶୁଣାୟା ଏ । ତହଁର
ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ସେ ଦିଦାକ ଉପହାର ପ୍ରଭୃତି
ନାନା ପ୍ରତିବନ୍ଦିକ ବାରଣ ସରେ ପୂର୍ବ କାଳରୁ
ଗଢାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରିଷାର ସାର୍ଵାତ ସମ୍ମନ
ମହାନ୍ ଗୁରୁତବ ବ୍ୟାପାର ଚୂପରେ ପରିଶର
ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସେ ପ୍ରଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନରେ
ଦେବ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୃଢ଼; ସବଜ ସାଧ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ
ସକାଶ ନିଷ୍ଠାର୍ଥ ଥିବାରେ ଦେଖା ସାଧାତ ଲଭ
ଦେବା ଉପର । ସରଳତାର ସହିତ ହୃଦୟରେ
ପ୍ରଦରଶ କଲେ ମନର ପରିଦିଶ ଭାବ ଦାଳଠାରୁ
କଜ ଆଜି କଷ୍ଟାତ ବହୁମୂଳ୍ୟ ବେଶୀର ଅଧିକ
ନୁହେ । ଶ୍ରୀମନ୍ତି ତାଳକେର ବଜାକୁର ଏହି
ସୁକୃତ ସଙ୍ଗତ ମନର ଭାବଲହଦ୍ରା ବଜା ମହୋ
ଦୟ ଅଳକ ହୃଦୟରେ ଛାପିବ କଲେ ।

ବାସୁଦବ କହିବାକୁ ଗଲେ ସଜ୍ଜାମାଳକର
ଏପରି ନିଶ୍ଚାର୍ଥ ଭୁବରେ ଦେଖା ସାନ୍ଧ୍ୟାକ ବନ୍ଦୁତା
ବର୍ଷକ ଅଟେ, ଆଶା କରୁଁ ଏହି ଘରରେ ଦେଖ,
ସାନ୍ଧ୍ୟାକଲୁ ଅଳପାଳ୍ୟ ସଜ୍ଜା ମାତେ କୁଠି ସଙ୍ଗେ
ମନେ କରିବେ ।

ବାଲଚେର ବଳା ମହୋଦୟ ପୁଣି ଦିକ ମାତ୍ର
ଲହୁଡ଼ାଜେ ଅବସ୍ଥାର କରି ତା । ୨୭ ରିଖେ ସ୍ଵ
ଦୂର୍ଗୁ ପ୍ରତ୍ୟଶଗନଳ କଲେ ଏବଂ ଲହୁଡ଼ା ଗଲ
ମହୋଦୟ ଉପରୁ ସଙ୍ଗାର କରି ବନ୍ଦ ଦାସ
ଲିଥା ହେଲାମଧ୍ୟରେ । ୨୮

ପାତ୍ରାଦିକ ସମ୍ବାଦ

କଲିକତା-ଗେଲେଟ

ଦକ୍ଷକର ଜୟଧ ମାନ୍ଦେଶ୍ଵର ଓ ତେପୁଣ୍ଡ କଲେହଳ
ନିଃ ସବୋଦନ ମାନ୍ଦେଶ୍ଵର ଯାଜ୍ୟପୂର ସବୁଦୁରମାର ଭବ
ପ୍ରାୟରେ ନିଷ୍ଠ ହେଲେ ।

ପାଇଁ ମୁହଁର ତେଣୁ ମାଛଟ୍ଟେଟ୍ ଓ ତେଣୁ ଡଲେବନ୍ଦି
କାରୁ ରହିବିଥାର ଏଥେ ମୟମନନ୍ତରୁ ସବୁ ମନ୍ତବ୍ୟା
ବଦଳ ହେଲେ ।

କାଳି ଗୋରାର ପଦି ଏହି ମେହି ମନ୍ତ୍ରକୁ
ଲେଖି ଦିଲ୍ଲିକ ଦାବୁ ଯୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟ ମିଳି
ପେଇ କରୁଥି ମନ୍ତ୍ରକୁ ଓ ଲେଖି କରିବା
ପଦବେ ଜୟନ୍ତ ହଜାଲ ।

ପ୍ରାଚୀ ଦିକ୍ଷା ରହେଇଲ ତେ ଛୁଟୋମା ସମସ୍ତରେ
ବସନ୍ତ ଜଣ ଛୁଟ ସେବୀ ଧାର ଲଜ୍ଜାର୍ଥିକର କରିଅଛନ୍ତି

ଏ ସ୍ବାକ୍ଷରର ଏ ନିଗରରେ ପ୍ରତିହଳ ଲାଗୁଛିରେ ଅକ୍ଷ୍ୟ
କା ଅଥବା ପକବ ସହିତ ମେଲ୍ ଉଚ୍ଚୟ ହୋଇ ଉଚ୍ଚ
ପାଇଗଲି । ମୋଟାଥାର ୧୦୯୨୯ ଶ୍ରୀରାଜଙ୍କଣ ଓ ଉତ୍ତାପ-
ଅର ସହିତ ହୁଏ ହେବାର ସ୍ଵାକ୍ଷର ନିଶ୍ଚାଳ ।

ଶ୍ରୀହୃଦୟମେ ବନ୍ଦୁଅଛି ଓ ଜ୍ଞାନ ଓ କାଣଙ୍କ କୋପ
ଘରୀ ଲାଗି ।

ଗନ୍ଧ ମଙ୍ଗଳକାରତାରୁ ୩୦୧ର ଜଳ ସାହେବଙ୍କ
ରହିଲୁଛିରେ ପରିମ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଶୁର କୁରୟୁ
ହୋଇଥାଏ ।

କବି କୋମକାର ଅପରାହ୍ନରେ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ କୋଟାକ
ପର ପବନ ହୋଇଥାଏ ଏହି କବାର କବିତାମେତୀଠିରେ
ଦୂରତା କାହିଁ କବିତା ଏହି ମହିମଳେ ଓ ଗୋଟାଏ
ମାହାତ୍ମା ଗନ୍ଧି ଟେଲିଗ୍ରାଫ ପାଇ ହୃଦୟରେ ସମି ପଢ଼ିବାର
ପାଇ ମାଝରେ ଲୁଗି ଗଲା ।

ଗତ ମନ୍ଦିରକାଳ ନିଶ୍ଚି ପଦ୍ମଶିଖ ଦେଖିବା ଏଠା କଲେ
କୁଟଙ୍ଗ ମୁଦ୍ରାରଙ୍ଗାଳୀ ସମ୍ମୂଳ ବହୁମଳେ ପଦ୍ମଶିଖ ଥିଲା
ଏହି ପାଦକାର୍ଯ୍ୟ କରି ଗୋଡ଼ ତଥାରକାବୁ ଗର । ପାଦ-
କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅର୍ଥ ମନ୍ଦିର ତେଣୁ ଭ୍ୟାସିଛି ନାମକ ତଥେ
ଶୁଣିଥିଲା ବାବୀ ଥିଲାଟି ବାଣରେ ଜାକ କଟଙ୍ଗ ଗୁରୁ
ସାହିତ୍ୟରେ ପାଦକାର୍ଯ୍ୟ କରି ଗାହାକୁ ଧରନ୍ତେ ପଦ୍ମଶିଖ
ବାହାପଦକିଲା । ତୁମ୍ଭେ ଗାହାକୁ ଧର ଗୁରୁକ ଦେଇଥିଲୁ ।

ଗତ ମନ୍ଦିରବାର ସ୍ଵପ୍ନ ଘଟିଥିଲୁ କହି ବାହୀନ୍ଦୂର
ଅଳିଗେଇ ମନ୍ଦିରକୁ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟକରି କହିଲୁ ଯରେ କିମ୍ବିତ ଶାନ୍ତିରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାବ ଦିନବା ହୋଇଥିବେ ଗୁରୁତ୍ୱ ହୋଇଥିବା
ଜ ୧୫ ୯ ମେବେ ଜାନପଦ ଟ ୧ ଲା କା ୧୦୫ ଅର୍ଥଶ୍ରୀ
ତେବେ ବେଳକି ଏକଲଙ୍ଘ ଟ ୦ । ୮ ଏକଲଙ୍ଘ ୧୦୮ରେ
ମର ପାଇଥିବା ।

କବା ପାଇରେ ଦାଢ଼ିର କାରୀ ପ୍ରେସ୍ କରିବାର
ପାଇଲି କରିଛି ଏକପ୍ରକାର ଶ୍ରୀମି ହେବାରୁ କରିଅଛି ।
ଅଂଶୁର ତାମ ବନ୍ଦର ଏହି ମେଳେ, ମିଳାଇ, ନିଜରେ
ଏ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀମନ୍ କରିଲୁଛି ମେଳକର ପରିଚୟ ଏହି
ତାତକାରୀର ଯତ୍ନମାନ ଫୁଲିବ ହେଉଥିଲା । ସବୁର
ତାତକାରୀ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସହଜରେ ହୋଇବାକାହାର
କୌଣସି ମେଲାଇ ମାତ୍ର ମେଳକରି ମେଲାଇ ।

ମନ୍ଦିରର ପରେ ସମ୍ବଲିପି ମାଟେମାତ୍ରକ ଶେଷ ସାହୁଙ୍କର
ଦଳଗୀରୁ ପ୍ରଥାର ଯେ ଏହି ବେଶରେ କମତି ଘୁରୁତବ
ରେ ଜ ୧୯୫୩ ଖାତରେ ମୁଣ୍ଡ ପରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ
କୁଟୁମ୍ବର ମୁଣ୍ଡପରିଥିଲା ଜ ୧୯୫୪ ଖାତରେ ମନ୍ଦିରର ମାତ୍ର
ମାତ୍ରର ଶେଷ ସାହୁଙ୍କର କେବଳ ଜ ୧୯୫୫ ଖାତରେ
ଅର୍ଥାତ୍ ବେଶର ଏକାର୍ଥିତାକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇଥାର ଦେଖା
ଯାଏ । କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଦ୍ୱାରାକାରେ ଏ ବେଶର ବୌଦ୍ଧହି
ତ୍ଵର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପାଇଥାଏ ।

ବ୍ୟାକରଣାତିରେ ବୋଲି ୭ ଦକ୍ଷମରଜାଗ ସ୍ଥଳର ନାହିଁ
ଯକ୍ଷମହିଳା ସ୍ଥଳ କେତେହି ବାବୁ କରିବାକୁ ଅପଣା ସ୍ଥଳର
ନାହାର ବଳ ଦିଲେଇଲେ । ପରିବର୍ତ୍ତି ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବରାହ ନ
ହାତାର ଅଧ୍ୟାତ୍ମା ଲାଭରୁ ମନୀ ଦେବେ ସ୍ଥଳ ମାତ୍ରରୁ ପ୍ରଥାର
କରିବାକୁ ନାହାରେ ଶୌଭଗ୍ୟର ଅବାଲରୁ ଜରସୁ କାହାର
ପରିବର୍ତ୍ତନାର ଶମ୍ଭୁର ବାବାଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଶ୍ରୀ ବାବା ଲେଖାର
ଅଧ୍ୟାତ୍ମା ହୋଇଥାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ

ବନ୍ଧିତ ଅପି କାରେ ମହାମାସ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ତୋଳିଲୁ
କାର ସମ୍ମାନ ଛିଲନ । କେତେ ଦିନରେ ଆୟୁ ଉଦ୍‌ବିନନ୍ଦ
ଏ ଘୋରରେ ମର ପଞ୍ଚାହିତ ଏବଂ ବହୁନିଯାତ୍ମକ ଯୁଦ୍ଧଗୀଥ
ଏ କଷ୍ଟକର କର ବନ । ମହାମାସ ଭବୁତ ବରେ ଏହାହିତ
ହେଠାତେ ବିଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ବିଜ୍ଞାନିକ ।

ଭାଷ୍ୟକର ଏକବାରୁ ସେହିବେଳର ଜେତୁଁ ଗୋଲ
ପାଇବୁ ଦେବ ମୋରିଲା ହାନା ଶାନିରେ ଦୂର ଅଧି
ବସନ୍ତ କଲୁଥିବା । ଚଣ୍ଡରେ ଅପରାହ୍ନାତର ରାତରୁଙ୍ଗୁଣ
ଅନ୍ତିମିବାର ଏକ ଛାଇଲା ଗୋଟିଏ ହାତପାତାକ ତାମ୍ଭା
ଆଗରିଥିବା ମାହା ତେବେରେ ମ ମ ଦିନ ଥିଲା । ଅପରାହ୍ନର
କଞ୍ଚଳରେ ଦୃଶ୍ୟ ଏକ କଢ଼ି ହାତ ଅକୁଣ୍ଡା ।

ଅକ୍ଷାମ କୁଦିନର ସୁଧିଯ ଲକ୍ଷେଣଦିକ୍ଷର ଗାନ୍ଧିବ୍ୟାର ବେଳି
ନିର୍ମାଣବାନୀର ଦେବତା ଅପରଥିତର ଦେଖି ପାହାନ୍ତି ହୋଇ
ଏବନିକ କାନ୍ଦିକାଶ ତ ଏହାର କାଳାନ୍ତିରେ ଲାଗିଥାଇଛି ।

ପାଦମୟମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟାମ୍ଭର ନିବାରଣ କିମରେ ସହିତ
ଉଚ୍ଛ୍ଵେଷକ ଜେନେଳଳ କରେଥ ମନୋଷେଷୀ ହୋଇ
ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ପୁରୁଷ ସ୍ଵରୂପରୁ କ ବୃଦ୍ଧିନାଳ ଭାବେ
ତୁମି ଏବେବା କାହାର ପଢ଼ୁ ମେଲିଅବୁଝା ।

ବ୍ୟାକର ଦେବମନ୍ଦିରର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପାଢ଼ିବ ଶ୍ରଦ୍ଧାର
ବାହୀର ପକ୍ଷୀ ଜମାକୁ ବର୍ଣ୍ଣିବା ଦେଖାଇ ହୋଇଲା
ଯାହା କାହିଁର ଦ୍ୱାରା ବାହୀର ମାହେବ ଦେଖିଲା ଏ ହେଲା
ତିବେଳେ କୁକୁର ହେଉ ସାରାହଙ୍ଗଳ ଏବଂ ଦେବମନ୍ଦିରର
ଗାନ୍ଧାର ପକ୍ଷୀରେ ଅନେକ କଳ ହୋଇଥିଲା ।

ବିହାର ପ୍ରଦେଶର କୀଳ ଅସଲ ଏକାଣ୍ଡ କଢ଼ି କଲ
ହୋଇଥାଏ । ୧୯ ଡିସେମ୍ବର ନାଲକରିଲାଗେ ବୃତ୍ତ ଅନୁ
କଳ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀପଦ ହେବେଳ ସାହେବ ଦୂରକିମ୍ବାରେ ୧୦୦ ଜନ
ବାଚକବଳ କେ ତିରେ ଏହାଟି ମୁଖ୍ୟମ୍ୟ ଉତ୍ତମିଲାନେ
ର ହାତ କିମ୍ବାର କର ଅଗର ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେବାନ ଥିଲା ।

ପଣ୍ଡ ସମାବେଶ ।

ଅଛି କାହିଁ କିମ୍ବାକେ ତଥାହା ପ୍ରାଣୀ ଏହି ଦୟାକେନ୍ଦ୍ରିୟରୁ
ଅଭିନ୍ଵନ୍ତ ଶାତ - ହେଲାଯାଇଛା । କୁଳର ସଧାରଣ ଅବାନ୍ତର୍ମାନ
କରିବାରେ ଯେତେବେଳେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କଥିବର ଶାରୀ ଆହୁତିପ ପ୍ରସରିବ ନହେ । କମ୍ପଲେ
ପ୍ରାଚୀର ଦୂରଦୂର ଦେଖିଲା । ମୋଷମଳାକରିତେ
ଦିନେଶ୍ଵର କୋଠିଦେଶ ପରାହାର ହରଜା ହେଲା ଏବାକ
ଲୟା କରିଯାଇଥାରେ କିମଣି କବିତା ହୋଇ ଗାହାକୁ କର
ଆଜି ବର୍ତ୍ତିଥିଲା । ଏହି ବି ଶେଷଠାର ପ୍ରୁଣିତ
ଦୌର୍ଯ୍ୟ କୁମରେ ଅନ୍ଧାରା ଛାଇଁ ଏହାର ଅନ୍ଧାରା
କରିବା କେବଳିବେଳେ ଏବଂ ମେଣାରମାହରିବ ଫର୍ତ୍ତିଥିଲା

ଏ କର୍ତ୍ତା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପାଇଁ ପାଇଁ ଏହାର ଅଳ୍ପକ ଶେଷରେ ଏହି
ମହାଦେଶ ପଦକ ପାଦକ ହୋଇ ହେବାର ଦେଇବ ଏହାର
ଏହି ପଦକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୀନ ଅଧିକାରୀ ରେଖା ସ୍ଥାନ
କରିବାର ଉପରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହେବାର ।

ଏହି ଅନ୍ତରାଳରେ ମଧ୍ୟବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକଟିତ
ଦେଖାଯାଇଛି । ମଧ୍ୟ ଦେଇବ ଦେଖିବାର ପରିଶ୍ରମ ଉପରେ
ବ୍ୟାକାର ହୋଇଥାଏ ।

ପଦ୍ମପ୍ରେରବନ୍ଧ ପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ସମବୁଦ୍ଧ ପତନୀଥୀ—ବାମଶ୍ରାନ୍ତ ରଜ୍ଯ
କଟକରେ ସୁଲ୍ଲ ବେଳେ ପଦ୍ମପ୍ରେରତ ତାହା-
କିର ଦୂର ପୁରୀ ଉଦ୍‌ଯାତ୍ରାର ସାହାଯ୍ୟ
ପ୍ରାର୍ଥନା ଦରଗାରେ ସଜା ମହୋତସ୍ଵ ମାମିକ
ଜଣ ପ୍ରତି ଟ୍ରେନ୍ କା ଲେଖାଏ ଦୂର ଅଞ୍ଜି
ଦର ମା ଟ ଥର ହୃଦୟ ସୁଲଭ ହେଉ ମାଞ୍ଚରଙ୍କ
ହାବ ପଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ତହିଁର କୃତଜ୍ଞବ
ଏହି ସଜାକ ଶମ୍ଭୁକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ସଥେଜୁ
ଦେବ ।

ଆ ଚିନ୍ତାମଣି ମହାକୁ—ମୟୁରବିଜ୍ଞାନ ବି
ନୋବନ୍ଧୁ କର୍ତ୍ତାଶମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାବୁ ଚିନ୍ତା
ମଣି ଉପାଠିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସେବକ ଥିଲି ଉଚ୍ଛ୍ଵସ
ହୋଇଥିଲା— ତେବେ ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
ଅବଧି ସଥାପନମୂଳେ ମହାଶ୍ରୀ ହେବ ଏକ ପ୍ରେ
ତହିଁର ସ୍ଵକିଳାର ନଗରବେ ।

ଆ ବୟକ୍ତିଶ୍ଵର ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟ—ସର୍ବଧୀନ ଭକ୍ତି
ପ୍ରସାଦର ସୁଖର ଚିହ୍ନରୂପ ବୃଦ୍ଧନେତର ଓ
କୋଣାର୍କର ମନୀରମାନଙ୍କର ଲାକ୍ଷ୍ମୀ ସମ୍ମାନ ଓ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମରେ ଜଳବଳ ସ୍ଥାପନ କରିବାର
ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଅଛନ୍ତି । କାହାଦେଲେ ଏମ ମନୀର
ମାନଙ୍କରେ ଭିରୋଧୀୟ ଦେଶଙ୍କର ଲାଗ
ବିପରୀ ଯୋଗ ଦେବ ଓ ରହିବେ ହୃଦୟମାନେ
ଅଗାଧରେ କପରି ପ୍ରଦେଶ କରିବେ ପରି
ପ୍ରେରକ ମହାଶୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ଲେଖିଲେ
ଅବରିର ସହି ପ୍ରକାଶ କରି ।

ସେବକପତ୍ର

ପଦ୍ଧତିରେ କାହାମବ ନିମନ୍ତେ ଅମେରିକା
ଦ୍ୟାମୀ ଗୋଟିଁ ।

୧୦୮

ପାରଲ୍ଲବିମୁଣ୍ଡେ ନୃତ୍ୟ ଶାସନ ନିର୍ବାଚି
କୀ ବଜାଧର କାତଙ୍ଗା ନାମର ଜଣେ ଦ୍ରହଳ
ଦ୍ରହଳବ୍ୟକ୍ତି ଗନ୍ଧାମ ଶୈତାନ ହରବାଦିନ ଦ୍ଵାରାୟ
ଛାଗ ନ ୧୫ ମରରେ ଲାକା ଅପେକ୍ଷା ବାଟୁ
ଶ୍ରେଷ୍ଠପତ୍ର ବୋଲି କହି ଲାଲା ଅନୁଷ୍ଠାନାମଦ୍ଵାରା
କହା ବରାଥରକି ।

ଅମେ ମୁକ୍ତ କଥରେ ସାହାର କରୁ ଲଳା
ଅପେକ୍ଷା ନାଟକ ଗୋପନୀୟ, ଏଥରେ ଅଞ୍ଚଳୀକାର
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଉତ୍ତରା ମୁଖରେ ପ୍ରାୟ
୨୦ କର୍ତ୍ତା କଟକ ନାଟକ ଦେଖିବାକୁ ବରଳ
ବୋଧନ୍ତୁ ବାହି ବର୍କାଥ ପଣ୍ଡାଙ୍କ କୃତ
ଗୋପିକାଥବନ୍ଧିର ବାନତ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀମା ଥୁଳ
ବାହା ବି ଏ ରଜାଭୂମିରେ ଅଭିନ୍ୟ କରି
ନାହାନ୍ତି ଏବି ଭକ୍ତ କବିତା କାଟକକୁମରେ
ଥାଏ ବି ମା ସଂଖ୍ୟେ ଯାଏ ।

ପୂର୍ବକାଳୀନ ଅର୍ଯ୍ୟମାନେ ସମ୍ବଲପୁରାସାରେ
ଅନେକ କାଣ୍ଡକ କେତେ ଯାଇଥିଲୁଛି । ତେବେ
ହଡ଼ା ହନ୍ଦ ବଜାଳା ଓ ଅତ୍ର ଭୁବନ ବହୁନୀ
ଦ୍ୟକ୍ଷିମାନେ ଅଧିଶୋଭମାନ୍ତରାସରେ ନାହିଁ ।
ମାନ ରଚନା ବରିଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧଭ୍ରାଷ୍ଟ କାହାରାଇନୟ କରନ୍ତି । ଥର୍ତ୍ତ, ବନ୍ଦାଳା, ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ଭାଗ୍ଯମାନଙ୍କରେ କାହାରାଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଥିବା ଯୋଗୁ ସେହି ଭାଗ୍ଯଭାବରେ ଲୋକେ ଏହି ଭାଗ୍ଯମାନଙ୍କରେ କାହାରାଇନ୍ଦ୍ରିୟ କରି ଆମ୍ବାମୁଖ ପ୍ରମୋଦରେ ବାଳ ଦାଢ଼ି । ମାତ୍ର କେବୁ ଭାଗ୍ଯରେ କାଠକ ରଚନାକରିବା କ୍ଷମତାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କି ଥିବା ଯୋଗୁ ଆଜିଯାଏ ଓ କେବୁ ମାନେ କାଠକର ବୁଦ୍ଧି ଜାଣି ନ ଥିଲେ ଏହି କାହାର ପରିକର୍ତ୍ତର ସମ୍ବୁଦ୍ଧ କଲ୍ପ ବ୍ରହ୍ମଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେବୁ ମାଲ ଜନଶାଧାରଣକୁ ବୋଧ କରିବାରଙ୍କ ଲକ୍ଷଣ୍ଯ ରଚନା କରି କିମ୍ବା ଅଭିନାଶ କରନ୍ତି ।

ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଲୁପ୍ତକାର ନିମନ୍ତେ ଏଠାହା
ବାହି ରଦ୍ଦୁକଥ ପରାମା ସଂଖ୍ୟାକ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ
ରତନା କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । ଏକ ଶା ଆ ପଦମାଳା
କାରମ୍ପା ଦେବ ବସ ରତନା କରିଗଲୁଛନ୍ତି
ଏହି ଦୂରଟ ଲୋକା ପାରିଲାରେ ପୁଷ୍ଟିକ । କେମ୍ବ
ହୁଏ ଏହି ଲୋକମାନ କ ଶୁଣିବା ଜଣେ ତେଣୁ
ପୁଣ୍ୟ ପାରିଲାରେ କ ଥିବ । ଶମ ଓ ଦୂରଟ
ରତନ ଶୁଣି ତାହାର ନମୁନକୁ ଅର୍ଥ ଜଣିବ
ପାଇଁ । ଏବଂ କାହାର ଦେହ ପ୍ରେମାଇକ ଉଚ୍ଛବ
କାହାି ?

ଅମୁର ପୃଷ୍ଠାପତ୍ରକାଳମାତ୍ରେ ଏହି ଲାଲାନ୍ଧି
ବରେ ବଢ଼ି ଥିଲେ ଏମାନେ ଆଉଜାବାଦର
ନିହାନୁସାରେ ବିବର ଏହି ଏମାନଙ୍କର ଖେ
ର୍ଯ୍ୟତା ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସାହ କି ଥିଲା ।

ପଞ୍ଚବିରେ ମାରିଲାର ବଜାରରୁ ସାହିତ୍ୟ
ଦିନ୍ଦୁ ମନ୍ତ୍ରାଳୟମାନେ ପାରିଲାର ଅଧିକିବ ମନ୍ତ୍ରୀ
ବ୍ୟକ୍ତିଗାନକୁଟ୍ଟାଇ ପଢାଇ ଦୂରକ୍ଷଣ ଓ ଆଶ ପାଇଲା
ଅଭିଜୟ ଲାଭ ସବ୍ୟକ୍ତିଗାନ ଅନ୍ତର ବାରିବା
ଦୂରବାହୀ ସେମାନେ ଦିଗ୍ବା କରୁଥିବାର ଉପରେ
ଲେଖନ କରି ଏତ୍ତିବାହୀ ଲାଲା ଅପେକ୍ଷା
କାହିଁକି ଶ୍ରେଷ୍ଠଗତି ବୋଲି କହିଅଛନ୍ତି ମହି

ଅଧାକରୁ ଶାତନା ମହାଶୟ ଦାର୍ଢଳାଙ୍କ
ଲୃ କଥିବା ଉତ୍ତଳ ଦିନସନ୍ଧାନମାନକ ପାଇ
ଥିବୁ କେତେ ଲାଗିବ ଅଭିଜୀତ କରିଲୁ
ପରିଷରେ ଲୋକେ କୋଣିବେ ଏହି ଦିନ

ମାନସ୍ତ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନକୁ ସମୟ ସମ୍ପର୍କେ
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଗାନ୍ତ କରୁଥିବେ । କବ ।
ପାଇଲାଖେମ୍ବା } ବନ୍ଦମନ
ପାଇଲାଖେମ୍ବା } ଉଗେ ଲଙ୍କାମ ଟୋଥ
୧୦୩୧୯୦ ହିତକାରୀ ପାଠକ ।

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ।	
ଗାଁ ଗୋଟିଏ ଦିନର ନିଃସ୍ଵର ଟ ୧୧	
ପ୍ରାଚିରଣ ମହାର ବନ୍ଦମନ ଟ ୧୧	
ପାଇଲାଖେମ୍ବା ତୌଥ ମହାର ଲଙ୍କାମ ଟ ୧୧	
ପାଇଲାଖେମ୍ବା ତୌଥ ମହାର ପାଠକ ଟ ୧୧	
ମାନସ୍ତ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତି କରିବା କାହାଟିକିମ୍ବା ଟ ୧୧	
କାରୁ ମାନକି ବାଟୁ ଗୋଟ ଟ ୧୧	
କାରୁ ମାନକି କରିବା କାହାଟିକି ଟ ୧୧	
ପ୍ରେମାଧିକ ମାନକି କରିବା ଟ ୧୧	
ଶ୍ରୀମଦ୍ ମହାତେଷ୍ଵର ବାବୀ „	ଟ ୧୧
ଧର୍ମଧର୍ମ ବାବୀ „	ଟ ୧୧
ପ୍ରେମାଧିକ ମହାତେଷ୍ଵର ମହାର ଲୁଦବାଲ ଟ ୧୧	

to the Chairman, District Board,
Cuttack.
Cuttack, District Board's office } J. C. CHUNDER,
4-4-1901. } Vice Chairman.

NOTICE.

Wanted a Drawing master on a salary of Rs. 12 per month to teach Drawing in the 1st three classes and English and Vernacular in the 6th and 7th classes of the Kendrapara H. E. School.

Application with testimonials must reach the secretary before the 20th instant.

Kendrapara High School } M. d. Jamaludin,
4-4-1901 } Head Master.

NOTICE.

Wanted a Sub-Overseer for the Puri Municipality on a salary of Rs. 30 and Rs. 12 horse allowance per mensem. None need apply who has not passed the Survey Examination and is not experienced in surveying levelling and estimating &c.

A competent knowledge of English is indispensable.

Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 25th of this month.

Puri Municipality, } M. S. Mahanty,
9-4-1901. } Vice Chairman.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବନ୍ଦମନ୍ତ ତିରସା ପ୍ରାଚି ଶାଶ୍ଵତ ହୋଇଥିଲା ।
ଆମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତେଥରେ ସେବେ ପରାମରଶ କରିବାର ତିରସା ଶାଶ୍ଵତ ଶାଶ୍ଵତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରେ
ବନ୍ଦମନ୍ତ ସର୍ବଜ୍ଞ ଏଥରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ସେବର ସହିତ ଜୀବିତମାନ ଅଛି ପ୍ରାଚିକେ ଥରେ
ଏହାର ଅବେଳା ପ୍ରାଚି ପାଠ କର ଦେଖିଲେ ଜୀବିତ ପାରିବ ମୂଲ୍ୟ ପରି ଖଣ୍ଡକ ୧୦ ।
ପ୍ରଦେଶବାସୀଙ୍କ ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ଦେଖାକରେସ୍ତାପନ୍ୟ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଆ ଶମଶବ୍ଦ ବସ୍ତ କୁତ୍ତ

କାନ୍ଦିକାଳ ପ୍ରକାଶନ ।

(ବୈଜ୍ଞାନିକ ସମ୍ବନ୍ଧ)

କଟକ ପ୍ରକାଶକ ମାନ୍ଦ ସାହିତ୍ୟରେ ଲୁହା
ଆମ ମୂଲ୍ୟରେ ଦିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଣେ ସତରିକ ବସ୍ତିବର୍ଷା ସିଲାଇ ଦସପିଟ୍ୟାଲ
ଏହିପ୍ରେସର ପ୍ରଯୋଜନ । ମାସକ ବେଳକ
ଟ ୧୦ କା । ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଆମାରୀ ଅପ୍ରେଲମାସ
ମଧ୍ୟରେ ସବୁ ପ୍ରକାଶିତ ପରିଷକ୍ଷିତ ଆମ୍ବ ନିର୍ବିରାମ
ଆବେଦନ କରିବେ ।

ଲକ୍ଷନାଳାଥ ଶିଳ୍ପି କରେନ୍ଦ୍ରାଶ୍ଵର ବସ୍ତ
୧୨୩୧୦ ମହାଶ୍ଵର, ଜିମ୍ବାର

ବିଶେଷ ସମ୍ମାନ ।

କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ସୁର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅତିକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥର ସହିତରେ ନିର୍ମାଣରେ
ଓ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଅପେକ୍ଷାକୁର ଅଧିକ ଚାଲାଇବ କରିପାରିବ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ନାୟମ,
ଧର୍ମାଳୀ ବସ୍ତିକ ନିମନ୍ତେ ରଂଘାଜିକା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ
ଆବଶ୍ୟକ । ମେଟ୍ରିମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥିତ ହେବାକୁ ଶୁଭମାନ ସେବାକୁ “କରିବତା ୧୯୦୯”
ନମର ବାରମାନ ବେଳ ମଧ୍ୟନେଇଲାଇବ ସି, ପି
ଆମ୍ବ ଠିକଣାରେ ଏହି ପରିଷକ୍ଷିତ ନାମ ଉତ୍ତରଣ
କର ରଂଘାଜିରେ ପରି ଲେଖିଲେ ସବିଷେଷ
କାର୍ଯ୍ୟ ପାରିବ ।

11-3 Harrison Road Calcutta.

ଶ୍ରୀ ମଭାଗବତ ଶ୍ରୀ ରନ୍ଧାଦୁର୍ଗା
ଗାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ।

ନୃସିଂହପୁରାଣ ।

୫୮ ରହାକର ମୂଲ୍ୟ ୮ ।
୫୨ ରହାକର ମୂଲ୍ୟ ୮ ।
ଏକ ଶ୍ରୀ ନାମ ଉତ୍ତରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
ରେ ଶିଥା ପାଇବା ହେବ ।

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made
are allotted to them. A safe and
profitable investment.—For full
particulars apply to

H. J. BELL
Agent
Cuttack

ଚିତ୍ରିତ ଜଗତର ସେବା

ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ରତ୍ନ ! !

ଡାକ୍ତର ଜେ, ଟୀ, ମାର୍ଟିନଙ୍କର;

ଡ୍ୟାନ୍ ଜିନ୍ ! !

ଅଳେକ୍ଷନ୍ଦ୍ର ଚିତ୍ରା ଦ୍ୱାରା ପାଇବା ଏକ ଗରମର
ବିଷୟରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ବାହୀରେ

ଗାହା ଦୂରବୁଦ୍ଧ ଦୂର ଲାହିଁ କିନ୍ତୁ ଡ୍ୟାନ୍ କିନ୍ତୁ
ଶାସ୍ତ୍ର ଥର୍ଜ ଶତାବ୍ଦି ଅଣନ୍ତି ହେଲା
ଲୋକବର ସେହି ବସ୍ତାବ ଦୂର କରିଅଛୁ ଅଛି
କରିବର ଲୋକେ ଏକବାବନ୍ତରେ ସ୍ଥିତ
କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି ଯେ, ଡ୍ୟାନ୍ କିନ୍ତୁ ସେହି ସମସ୍ତ
ଘେରଇ ଏକମାତ୍ର ମହୋଷିଷ ।

ପାର୍ଶ୍ଵର ବା, ଜରମିର ବା, କାର୍ତ୍ତିର, ବନ୍ଦର,
ବାଣୀ, କାଲିଗା, ନାଚ ଓ ମୁଖର ରର
ବା, ଦେବର ଚକାରକା ବାଣୀ, ଦାତ ଓ ଗୋ-
କୁଳର ଚମଶତିବା, ଦସ୍ତପଦ କ୍ଲାନ୍ସା, ବଷ୍ଟରୁ
ଜଳ ଶତିବା, ମୃତ୍ୟୁ, ମୃତ୍ୟୁରବା, ମୃତ୍ୟୁ
ଜଳା ବରମା, ବୁଝିଯ୍ୟା, ବାକୁ, ଉତ୍ସାହ ଘେରଇ
ମହୋଷିଷ । ମେବ, ପମେହ, ପୂଜୀଷହୁତ ଧାରୁ
ନିର୍ଣ୍ଣତ ହେବା, ପ୍ରତାବ କରିବା ସମୟରେ ଜ୍ଞାନା,
ପ୍ରସାଦର ଅଗ୍ରେ ବା ପ୍ରସାଦ ସ୍ଥାପନ ପହାର
ବାହାରିବା, ଲୁଗରେ ଦାନ ଲୁଗିବା, ମୁହୁରୁ,
ପ୍ରସାଦର ଅଳ୍ପବା ବା ଅଖବା, ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରାକତ,
ଅମାରିବା ସର୍ବସ୍ଵଳକ, ଏମନ୍ତ ବି ଧୂଳିରଙ୍ଗ
ଯର୍ଣ୍ଣକୁ ଅଗ୍ରସନ କରି ଲୋକଙ୍କର ଦୁରିବସାବ
କହାଇଥିଲୁ ।

ସ୍ତ୍ରୀବ୍ୟାଧୀ ପଥା;—କଞ୍ଚିରଙ୍ଗ, ରାତ୍ରିକାଳୀକ
ଧେନ୍ତର ବେହଳ, ଅଳ୍ପ ବା ଅଖବ ପରିମାଣେ
ବର୍ତ୍ତ୍ୟାବ, ଅନ୍ତର୍ମୈତି କାଳେ ରାତ୍ରି ଦେବା
ପଦବ ପେଶରେ ଜ୍ୟାନ୍ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟାମି ସର୍ବ
ତ୍ୟାନ୍ କିନ୍ତୁ ବାହିରେଇ ଅମୋଦ ତିଷିଷ ।
ମସ୍ତ୍ର ବସାରରେ ଦେଇବାରେ ବା ତୁର
ମାତ୍ରା ଧେବକ କଲେ ପରିଶରରେ ନୂଜିର ରକ୍ତ
କରିବା ହୃଦୟର ସବଳ ଓ ସୁର୍ଖ ଦରେ ।

ଜ୍ୟାନ୍ତିନ ବାଲଧାରି ବେଶକୁ ରଖି ରଖେ
ନାହିଁ । ଜ୍ୟାନ୍ତିନଙ୍କାର ସେଇ ଆଗ୍ରେଗା
ଦେଲେ ଧୂଳିବାର ଆକମନର ରୟୁ ନ ଥାଏ ।
ଜ୍ୟାନ୍ କିନ୍ତୁ ସେବନର କୌଣସି ଦନ୍ତ ନିୟମ
ନାହିଁ । ସକଳ ରାତ୍ରି ଓ ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ
ସେବନ କରିଯାଏ । ୧ ବୋଲିଟ ତିଷିଷ
ଓ ୧୦ ଗ କରିବାର କରିଯାଏ ।

ମୁଖ୍ୟ ।

ପ୍ରତିବୋଲିଥ ଗ ୧୦ ଓ ୨ ବୋଲିଥ ଗ ୨୫
ଓ ୫ ଗ ୧୫ ଓ ୨ ଗ ୧୫ ଗ୍ରାମ୍ ୧୦୦ କୁ “ବୋଲିଥିଂ” ଅଣା, ଗ ୧୦୦
ଗ୍ରାମ୍ ବୋଲିଥ ଗ ୧୦୦/ଅଣା; ଡାକମାସୁଲ ମୁକ୍ତ
ଏକମାତ୍ର ଅବିଭାବକ ।

କାନ୍ତର ଜେ, ଶେ, ମାର୍ଟକ୍ରି ପେଲ ଏଜେଷା—
ରତ୍ନୀଯ୍ୟ, କର୍ମ ଏବଂ ସିଲେକ
ଅଳ୍ପ, ବି, କ, ଏଣ୍ ଚୋଂ
କାନ୍ତକନ୍ତର ବାରାଗଧା ଗୋପ ଶୁଠ କଲିବାର

ସୁରାନ୍ ସୌମୀନ ଦ୍ଵିତୀୟ

କରିବାର ପ୍ରତିକ ସୁରାନ୍ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସୁତକାରୀ
ଏଇତ, ବସ୍ତୁ କାରଣାବାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ।

କୁନ୍ତଲାନ

ଏହି ଟେଲ କେବ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେ
ଏହାହାର କେବଳ ଶୋଇ ଦୂର ଏବଂ
କେବ ଉପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିଯାଇଥିଲେ ଗାହା କର ଦୂର ।
ଏହା ଅଛି ନିର୍ଣ୍ଣତ ଏବଂ ମନୋଦତ ସୁରାନ୍ଦ୍ରି
ଏହା ଲୁଗିବାର ଏବଂ ମୁଲ୍ଯ ସୁଲିହିଁ—
ପ୍ରବାଦିତ କୁନ୍ତଲାନର ମୁଲ୍ଯ ଏକ ଟଙ୍କା,
ପ୍ରଦୂଷକ କୁନ୍ତଲାନର ମୁଲ୍ଯ ଦେବ ଟଙ୍କା,
ଗୋଲିପରିବର କୁନ୍ତଲାନର ମୁଲ୍ଯ ଦୂର ଟଙ୍କା,
କୁନ୍ତଲକ କୁନ୍ତଲାନର ମୁଲ୍ଯ ଦୂର ଟଙ୍କା ।

ପ୍ରତ୍ୟାମ ଅଥବା ଏମେନ୍ ପା

ସବ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାମ ନାଲାବିଧ ପ୍ରତିକ ସର୍ବର
ସାର ସର୍ବର କରିଯାଇ ଏହି ତେବେ ପ୍ରକାର
ଏମେନ୍ ପ୍ରତ୍ୟାମ କରିଯାଇଥିଲୁ । ଏଥର ସବାର
ମନୋମୁକ୍ତର । ନାମ—ଗମେଲ, ମନ୍ଦୀପ;
କାରମା, ରଜମାରଜା, ପାଇକା, ଦେଲିଜୋପ;
ହାଇନ ଧେଲୁ, ବନ୍ଦର ମେଲୁ, ବେଗାଗେଲୁ;
କୁନ୍ତଲକ, ମେଲକୁମ, କେଳକୁମୁମ, ପାଇଲାତ-
କୁମୁମ; ରମ୍ବେର୍ଯ୍ୟ କୋବେ । ମୁଲ୍ଯ ଏକ ଟଙ୍କା
ଏକଟଙ୍କା ନାହିଁ ।

ଲାକ୍ଷତେଷ୍ଟର ।

କୁମୁମ ଲୋହେଶ୍ଵର ଦେବିପରା । ଲୋହେ-
ଶ୍ଵର ଲୋହେଶ୍ଵର କୁମୁମିଶ୍ର କରିବାରା, ଧାନଶିଖ
କରିବାରା ।

ପମେଟେମ

ଗୋଲିପର ପମେଟେମ ଅବଶ୍ୟକ; ସୁରାନ୍
ପମେଟେମ ପାଇଅଣା ।

ଶ୍ରୀମୁନୀନ

ପାନ ସବାଦିତ ଓ ସମ୍ମାନ କରିପର ଅଛୁବୁ
ଶାମଗ୍ରୀ । ଗୁଣ୍ଠ ସଙ୍ଗରେ ବରିଏ ଦେଶର ଦେଶରେ
ଶ୍ରୀ ମହାପତ୍ରବ । ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତି ଦେଇ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ସରବରତ, ଅଥବା ସରପ ।

ଶ୍ରୀଷ୍ଟବାନ ଅବଶ୍ୟକ ଏହାତାରୁ ବଲିବିଲା
ଆର କାହିଁ ।

ଦିନକ ଦେଇପୁ ବାରଅଣା । ଉତ୍ସର ଦେଇ
ବାରଅଣା । ଅଭେଦ ଦେଇପୁ ବାରଅଣା । ରୋତ
ଦିନକ ଏବିକା । ଗୋଲିତଳ ସେବପୁ <କଟବୀ

ଗୋଲିପଜନ

ପ୍ରତି ଦେଇ ଦେଇକାବୀ ।

ଯଦି କେବଳେ କାକହାର ବା ରେଲବାର
ଜନିଷ ପଠାଯାଏ କରିବବର୍ତ୍ତର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ,
ମହାରାଜା ଓ ରାଜୀ ଓ ବର ବରିବର୍ତ୍ତ-
ଗରମାନକାମାର ଏହି ଦୁକିମାନ ବ୍ୟବହର ଏବଂ
ବିଶେଷଗୁପ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେଷ । ପଟ୍ଟକା ଓ ଜାବା
ବିଲା ମୁଲ୍ଯରେ ଧରାଯାଏ ।

ଠବଣା

ଏବରବ୍ୟ } 62 Bow Bazaar
ନିର୍ମଳ ବିକଳର ପ୍ରତି } Street
କଲାପା } Calcutta.

ବିକଳର “ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସମର୍ତ୍ତର
ଭର୍ତ୍ତାର”ରେ ଓ ବିକଳ ଟଙ୍କା ବିକଳର
ସ୍ପ୍ରିକ ବୋତାନରେ ଏହି ଉନିଷ ଟଙ୍କାକ ।

କୁନ୍ତଲ ପାପକାର ବିଶ୍ଵାପନ ପ୍ରଯାତବାର ଖର୍ବ
ରଜିଲିଶିଭରୁପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା, ଯଥୀ—

ପ୍ରଥମଥର ସକାରେ

ଗମ୍ଭେତ୍ତ } ୧୦ ୮
ଅଧ୍ୟମୁକ୍ତ } ୧୧ ୯
ଧୂଟ ଏବଂ ମୁମ୍ବୁକୁ } ୧୨ ୧

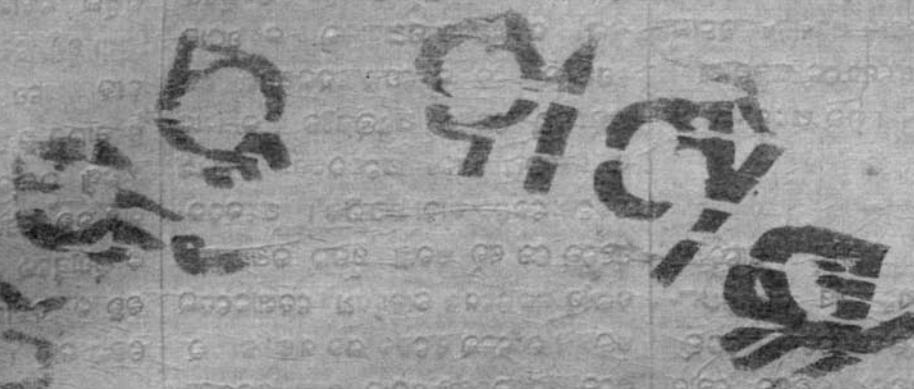
ମାତ୍ର କୋଣେବ ବିଶ୍ଵାପନ ଯେତେ କୁନ୍ତଲରେ
ତର୍ହେ ଅଣ୍ଟା ୧୦ ଗ ଜାବୁ ଲାଙ୍କା କେବ କାହିଁ

କୁନ୍ତଲ ଏବଂ କୁନ୍ତଲୁଥର ସବାରେ ଖର୍ବ
ଅଭିର ଦେବା ଓ ଦୁଲଗୁଣ ସଥାକର୍ମେ ଦେବା ।

ଅଥବା ଦଳ ସକାରେ ସୁତର କରୋନ୍ଦୁ
ହୋଇପାରିବାକ ।

କୁନ୍ତଲର ମୁଲ୍ଯ ବିଶ୍ଵାପନ ସବେ ଧରା
ନାହିଁ ଦେବା ।

ଏହି ହରମ୍ବତିକା ଦ୍ୱାରା ବରିଏ ହରମ୍ବତିକା ହରମ୍ବ
ତଥା ହରମ୍ବତିକା ସବାରୁଦ୍ଧରେ ମୁଲ୍ଯ ଓ ଉପରତ୍ତ
ଦେବା ।

ମାପ୍ତିକ ସମାଜତତ୍ତ୍ଵ ବା

୩୨୯

୨୦ ମେ ମାତ୍ର ଅଗେନ୍ କି ୧୦୯ ମୁହଁରା ମାତ୍ରକି ବୈଶାଖ ପରେ ୧୩୦ ମାତ୍ର ଶନିକି

१९७५

ଅନ୍ତିମ

卷之三

ପ୍ରକାଶକ

ବିଜ୍ଞାନ ସଂଗ୍ରହଳା

ଶକ୍ତିର ପଦମୁଖ ହେଲା ଏହାରେ
ଯଶସ୍ଵି ପଦ ୧୫୦୬ ଓ ୧୬୦୨ ପଦପଦିଲ
ପଦମୁଖ ଅଧିକାରୀଙ୍କଙ୍କପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବା
ପରିଷ୍ଠ ଦେଇଥିଲା ।

ବନ୍ଦ କାଳିପାତା ୫୦୧
ଶେଖ କାଳିପାତା ୫୦୧

ମୋଘସିଲ ନିମକ୍ତେ ଡାକମାଳୀର ଟ ୦ /
ଶେଷମାଳକ୍ଷର ରେବ କମ୍ପ ଶୁଣି ମାରହାର
ନେବାର ସୁଧା ଅଛି ସେବାରେ ଲେଖିଲେ
ପେତୁ ଅଳ୍ପବାରେ ଯତାଗବ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପନୀକର ଅମ୍ବ
ପ୍ରେସ୍ରେଟ୍ସ

କଳ ସପ୍ତାଦର ପାତଳ ସମୟରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ହେଉ ଦୁର୍ଲଭର ହୋଇ କମେ କୃତି ହେଉଥିଲା
ଅଛି ଏବଂ ସାହୁଯିବ ଧାରବା ବ୍ୟକ୍ତିକ ସଂଖ୍ୟା
ପୁରୁଷ ସପ୍ତାଦରୀକୁ ୨୩,୫୫୫ ହୁକି ହୋଇ
> ୫୫,୦୦୦ କୁ ଛାଇଥିଲା । ଧାରବା
ବ୍ୟକ୍ତିଗାନେ ବନ୍ଦେଇ ଓ ଦେଇ ପ୍ରଦେଶର ଏବଂ
ଧେହ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଅନୁରାତ ଓ ଧାରବାରାକ
ବେଶୀର ବଜନବାବୀ ଅଗର୍ଣ୍ଣ । ଭାବରର ଅଳ୍ପନାନ୍
ପ୍ରଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଦିଲା ।

ବୁଦ୍ଧମନ୍ତ୍ର ଗର୍ଭ କାମର ଏକ ଶ୍ଵାସିଙ୍ଗ ମହାପୁରୁଷ
ଶଜ୍ଜବ୍ରକାରରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ତିମବାଚ
କାର୍ଯ୍ୟ ବଳ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ସାଇବ ପାଇବା

ମୁଁ ୧୯୦୯ ବ୍ୟା ପ୍ରେକ୍ଷଣ ପାଇଥିବା
କି ୩୦ ମୀ ପ୍ରେକ୍ଷଣ ହୋଇ ଚାହିଁ ପ୍ରାଚୀ
କାହାର ଜୀବନର ଘଟଣା କାହିଁ । ନର୍ତ୍ତମା
କାହାକୁର କମ୍ପ୍ସ ବ ୧୦ ମୀ ଅଥବା ସମ୍ମତି ସହ
ଏହି ସବଳ ଅଛିବା ଏହି ଦର୍ଶନ ଶବ୍ଦାବଳୀ
ଲନ୍ଧୁୟମାତ୍ରର ଶାନ୍ତି ବିଲାସର ପ୍ରହଥିତ ।
କରେ କ୍ଷଣକାଳୀ ପରେକୁ କାହିଁ ।

ତଳରମାସ ତା ୨୮ ଶିଖ ଜନିଦାରୀ ସାହୁ
ଦାଖଲ କପିବାର ଶେଷ ଦିନ ଥଣେ । ମାତ୍ର
ଶେଷଦିନ ଉଦ୍‌ବିନାର ଏବଂ ଭାଙ୍ଗାରୁ ଶୋମବାର
ଓ ମଞ୍ଜଳବାର ଦେବୁ କବେଷ କଳ ହେବ
ସୁତରଂ ମଞ୍ଜଳମାସ ତା ୧ ରାଜରେ ଲାଗିବା
ଜନନୀ ଧାର୍ମିକ ହେବ । ସେବେ ମୋହନମ
ପଦ୍ମ ଶୋମବାର ଶେଷ ହେବ ତେବେ ତା ୩୦
ଶିଖ ଅପ୍ରେଲ ମଞ୍ଜଳକାର ଚନ୍ଦ୍ର କାଶିଲ ହେବ
ପାରେ । ଆଶା କରୁ କଲେକ୍ଟର ମାହେବ ପୁଣ୍ୟକାର
ତହିଁର କଞ୍ଚାପକ ଦେବେ । ପେମନ୍ତ ବି ମୋହନ
ସଲକ ମୋହନମାନକାର ଏ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେଶ
ଦିଲବ କାହିଁ ।

ଠଙ୍ଗ ଓ ଡଳାଏଇର ବାଣିକ ଉପରେ କୁଟୁମ୍ବ
ଧକାର ସେ ସନ ୧୯୯୯ ସାଲରେ ମୋହବ
ମାଳ ଦଖାଇ ୨୭୫୨ ଏବଂ ଅଭାନ୍ତିକ ସମ୍ପଦ
୨୭,୭୫୯ ହୋଇଥିଲା । କହି ପୂର୍ବ ଅଣ୍ଡାର
ସନ ଧରା ବାଲର ଥିବ ଯଥାକିମେ ୫୫୫୦
୮,୨୦୮ ଥିଲା । ମଧ୍ୟଭାରତ ଏବଂ ଭାରଦ୍ଵାବାଦର
ମନ୍ତ୍ର ଏଲକାରେ ପ୍ରାୟ ସମାଜରୂପ ଦୃଷ୍ଟି
ଅଛି । ସ୍ଵର୍ଗତ ବାଦେତ ଲେଖିଥିଲା କି ଏଥା

ଅସାଧ୍ୟରଙ୍ଗ ଦୂରିର ଏହମାତ୍ର କାରଣ ଦୂରି
ପଟେ ଏବି ଅନେକ ମୋଦକମା ଲାଗମାରୀ
ଜଳାଏଇ ମାତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଶବ୍ଦ କିମନ୍ତେ ଦଳୀ
ଦଳମା ଏବି ଶୁଧାର୍ତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଶବ୍ଦ କୃତି
କେବଳ ତେଣୁ ବିନା ଅନ୍ୟ କିମ୍ବା ନହେ ।

ଗତ ଶାହେ ରାଜ୍ୟ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିବସ
ବାଲେଖରର ଜୀବନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମିଶ୍ନ ସ୍ଥିଥି
ଫରୁଦ୍ଧରୁର ଜଳସ୍ଵର ପ୍ରତିକାଳ କହିବା ନିମନ୍ତେ
ବାଲେଖର ଚାପ କଲେ । ଗାନ୍ଧୀ ବିଦୟା
ଦେବୀ ପାଇଁ ବାଲେଖରର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପୁଲାଷ
ପ୍ରଧାନ, ସବଳ ଛେଷ୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ, ସବଳ
ବେଳିଗ୍ରାମ ମରନିଧାଳିକର ରେସ୍‌ବିମାନ ଟେ
କରେଇବ ଅନେକ ଅମଲ କରେ ଶ୍ଵେତକର
ଗମନ କରୁଥିଲେ । ଶାହେବ ମନୋଦୟ ଦଢ଼ି
ଦୟାକୁ ହାତମ ଥୁଲେ । ଦୟା ଗର ଦେବୁ ଦେବ
ସାଧାରଣଙ୍କର ବଡ଼ ପିୟ ଥୁଲେ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ଥିବା ସମୟରେ ଗତ ସତର ବିଜ୍ଞାରେ
ବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ବାହା ବାଲେଖର
ଜଳ ବାସନ୍ତ ନରମୁରାଜୀୟ ଦେବ ।

ଶ୍ରୀନାନ୍ତୁରରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରେସର ସହୃଦୟ
ଶାଠମାନେ ଅକଗର ହେବେ ଯେ ଉତ୍ତରା
ଶ୍ରୀନ୍ତ ଆଠମାନ୍ତ କହାର ଜୀଜା କାଣ୍ଠି ଧାମରେ
ବନ୍ଦ ବ୍ୟସରେ ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ଶିଳିଙ୍ଗ
ଶ୍ରୀପନ୍ଦ କର ତହ ସଙ୍ଗେ ଲାଖ ଜିଲ୍ଲାପଥ
ସମ୍ମତ ପଣ୍ଡବାର ଚାତି ଶକ୍ତି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଗଲା ମନ୍ଦୋଦର୍ଯ୍ୟର ଏହି ପୁଣ୍ୟକାର୍ମ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳକ
ପରିଷ୍ଵରାନ୍ୟ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । ଉଦନେଷ୍ଟରାତରେ

ଶ୍ରୀଶାର ପ୍ରାଚିତକଣ୍ଠରେ ନାହିଁ ଦୋଲ ସାଇୟାଥିଲି
ତହିଁ ର ଖର୍ମ ସମ୍ମାର ବିଷୟରେ ଏହି ଜଳା
ମହୋଦୟ ଏବି ଶ୍ରୀଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଇଳି
ଶର୍ଵାନ୍ତ ଦେଖିଲେ ଅମେମାନେ ଆହୁର ଆନ
ନ୍ତର ଦେହି । ବନାନ୍ୟଙ୍କା ଘରୁ ଅରମ୍ଭ ଦେବା
ହେଉ ।

ମେତିଜୀପୁରଠାରେ ବଜାରୀ ସ୍ଥାବେଶି
ସମିତିର ଅୟବେଶକ ଏହି ମାତ୍ର ଗା ୨୩୦୮-
୯୧ ରଖ ଏହି ତିନିଦିନ ହେବ । କେହିଁ
ଠାରୁ କେତେ ଜଣ ପ୍ରତିବିଷ୍ଟ ଚର୍ଚାରେ ଗୋଗ
ଦେବେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ଆଶା
କୁଆଜ ସାଧାରଣ ହିତାଦୁର୍ଲିମାନେ ସଥାସାଧ
ଅଗ୍ରମର ହୋଇ ଏହି ଅୟବେଶକଙ୍କୁ ସଫଳ
ହେବାରେ । ଏହି ଅୟବେଶକଙ୍କରେ ପ୍ରାୟ ୨୨ ଟଙ୍କା
ବିଷୟ ବିବେଶକ ହେବାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ପଦ
କାହାରାଖାଇ । ସେ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତବ ମାତ୍ର
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସେ ସମସ୍ତର ସ୍ଵଭାବର ହେବା
ସମ୍ଭବ ନୁହେ । ଶ୍ରୀପାତ୍ର କିବାରକ କଟେଟ ସମ୍ପଦ
କରି କେତେବୁଝିଏ ତାଟି ହେଇ ଯାଇଁ
ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନମାୟ କାହା ସମିତିର ବିଷୟରେ
ତିପଣ୍ଡିତ କରିବେ ।

ଏ ଦିଗରକ ଖ୍ରୀ ଏ ପ୍ରେରିତପଥ ମହା
ଶା ୧୦ ଶିଖର ଜ୍ଞାନଧୂମାଳ ପଦିରେ ବାହାର
ଅଛି । ଏଠା କିମ୍ବା ବୋର୍ଡର ଲିଙ୍ଗମୟର ତୁଳାଦୁ-
ବେଳ ସାହେବଙ୍କ ବିଦ୍ୟୁ ଉପଲବ୍ଧରେ ଆସିବ
କାହିଁ ଯୁଦ୍ଧଦଳ ଦାସଙ୍କ ବାରାରେ ହେବି
ମିଳନ ଦୋଷଥିଲା ତହିଁକ ଲକ୍ଷ କରି ପଦ-
ପ୍ରେବକ ଲେଖିଥିଲୁଛି । ଏପରି ମିଳନ ଶାସକ
ଓ ଶାସିତ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ସବ୍ରାବ ବୃଦ୍ଧିର
ଛତ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଅବେ ଏହି ସେ ଆଶା ନବନୀ
କି ଦକ୍ଷକ କିମ୍ବା ବୋର୍ଡର ଏହି ଦୂର୍ମାନ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଚତ୍ରଶୀର୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରକି ବ୍ୟର୍ଥ୍ୟ ଦେବ କାହିଁ ।
ଏଥକୁ ଅମ୍ବମାନବର ବନ୍ଦୁବିଦ୍ୟ ଏହି କି ତୁମ
ମୋକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଚି ବର୍ଣ୍ଣନ ଦେବଙ୍କ ଏକ
ଧର୍ମର ସହଦ୍ୟ ସାଧତ ଦୁଆଳ ନାହିଁ । ରାତ୍ରି
କିମ୍ବା ଶିଖର ଶିଖର ଅଟେ । ଘନପ୍ରେବକ କେବଳ
ଏକ ଧର୍ମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଖାଇ ଦେଇଥିଲୁଛି
ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ପରିବ୍ରାତ କରି । ଉପଦେଶ ଦେଇ
କାହାରି ।

ପ୍ରେକେବ ସାହେବ କାନ୍ଦାଳ ମମପେଣ
ଦିବୁଷରେ ଲୁହର ଦେଖି ସେହେତୁଥାଳ
ନିର୍ବନ୍ଧ ପେଣ୍ଠି ଅବେଦନ ଧରି ପଠାଇଗଲା

କାରଣ ବଜ୍ରୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରି
ଥିଲେ ତାହା ଅବଶ୍ୱର୍ଗ ଶ୍ଵରା ହେଉଥେ
କଳ୍ପୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷା ସଥାପ୍ନାକଙ୍କୁ ନ ପଠାଇ
ପ୍ରେତେଲ ସାହେବଙ୍କୁ ଧେଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
କହିଅଛନ୍ତି ଯେବେ ଅପତ୍ରିବାଟିକ କଥାମାନ
ଅନୁର କର ଅଳ୍ପ ଅବେଦନପଦ୍ଧତି ଲେଖି
ଦେବେ ତେବେ ତାହା ପଠାଯିବା । ଅବେଦନ
ପଢ଼ିବେ ସେ ସବୁ ଅବଜ୍ଞା ସୁତ୍ତବ କଥା ଅଛି
ବଜ୍ରୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷା ତାହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ପେନେଲ ସାହେବ ଗତ ମାସ ତାଙ୍କ
ଖରେ ଅବେଦନପଦ୍ଧତି ପଠାଇ ଆଗା କରିଥିଲେ
ବିଲ୍ଲଗରେ ତାହା ପଢ଼ିଥିବାର ଦ୍ୱାରା
ମଧ୍ୟର ତାର ଯୋଗେ ଉତ୍ତର ପାଇ ଧାରିବେ ।
ମାତ୍ର ବଜ୍ରୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷାଟାରୁ ଦ୍ୱିପରାଲିଖିତ
ଉତ୍ତର ଲେଖି ମାସ ତାଙ୍କରେ ପାଲିଲେ,
କଥାର ଦ୍ୱାରା କରିଅଛନ୍ତି ।

ବଲନଭାରୁ ଥିବା ପ୍ରାଚୀ ଧର୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପରକ
ଆୟୁକ୍ତ ଲବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଜହୋପାଖୀଯ ଗର୍ଭ
ଶୁଦ୍ଧବାର ସମୟରେ ବରକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ-କା
ଙ୍ଗାଳକ କୋଠାରେ ଗୋଟିଏ କଳ୍ପନା ପ୍ରତାନ
ବରଥୁଲେ । ସାକାର ଛପାବଳା ଓ ଜାତି
ବେଦ କଳ୍ପନାର ବିଷୟ ଥିଲା । ଦେଖାନିବ
ସୁଲି ଏବଂ ଜ୍ଞାପନବସର ପ୍ରମାଣକାରୀ ନିର୍ବାଦାର
ଛପାବଳାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ସାକାର
ଛପାବଳା ବିନା ପ୍ରେମ ଓ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ହୋଇ
କି ଘାରବାର ସ୍ଵର୍ଗ ଅଶ୍ଵଳ କରଥୁଲେ
ଅକୁ କଥାରେ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସେଷ କିମ୍ବା ଜାତି
ବେଦ ଦେଖି ଅନେକ କଥା କହିଥୁଲେ ଏବଂ
ବହିରେ ଅନେକ ସମୟ ବ୍ୟୟ କରଥୁଲେ
ସେ ଦେଖାଇଥୁଲେ ଯେ ଜାତି ବେଦର
ପ୍ରଧାନ କର୍ଷଣ ଭବେଷି ସମ୍ମାନ କରୁଥିଲେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ବିଭାଗ । ପୂର୍ବ ବାଜରେ ରଜମାନେ
ସେଇଁ ଜାତି ନିଯମ ପ୍ରାପନ କରଥୁଲେ ଏବଂ
କାଳର କବି ଦେଖି ସେଇଁ ସଂସାର କରଥୁଲେ
ସେମାନଙ୍କ ପରମର୍ଗାନ୍ତୁରେ ବଜାରିତାର ଗାନ୍ଧି
ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତ ମାଧ୍ୟମର
ମଧ୍ୟ ହେଉଥିଲା । ବର୍ଗମାନ୍ ବେଦକ ସଂସାର
କା ବଜାରୀ ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରାତନ ବିଦ୍ୟମରେ ଦେଖିଲେ
ବୁଦ୍ଧ ଧାରୀ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ପ୍ରାପନ କରିବାରୁ ସମ୍ମାନ
କରେ ଜାତି ବର୍ଗ ପ୍ରାୟ ନାହିଁ ଏବଂ ହେତୁ
ନାହିଁ କବିତନମ ଅନେକ ଦକ୍ଷତା । କେବଳ
ବିବାଦରେ ଜାତି ବିର୍ଗ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଅଛି
ମାତ୍ରାରେ ମଧ୍ୟକାଳ ଯୋଗରେ ଭାବା ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ

ଦିନରେ ରାତି ଶିକ । ଜାଗ ପ୍ରଥା କିମେ ଦେଇଲା
ଶିଥୁଳ ହୋଇ ଅସୁଧାକୁ କାଳେ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ
ଆପା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ବିଚିହ୍ନ ନୁହେ ଏବଂ ଦେଇଲା
ତାହା ଆପେ ଦେବ ତେବେ ବୃଥାରବୀର
ସ୍ଵେଚ୍ଛାଜନ କି ? ବନ୍ଧୁ ମହାଶୟ ଜାଗି ରେଖାର
ଅନିଷ୍ଟ କାରିତା ଅନେକ ବର୍ଣ୍ଣନ କରିଥିଲେ
ମାତ୍ର କହୁ ସପ୍ରସରେ କିନ୍ତୁ ନ କହିବା ଅଧିକା
ବ ଡ୍ରାଘୀରେ ତାମ ଶିଶୁ ଛଠିଯିବ ତାମ
କିନ୍ତୁ ନ ଦର୍ଶାଇବାରୁ ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦେଲ ନାହିଁ ।

ଗତ ଗା ୧୦ ରୁକ୍ଷ ସହାଳନେଲେ ପୁଣ୍ୟ
କିଞ୍ଚା ସୁଲବେ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ମହାଶାର୍ଣ୍ଣ ସୁରାର୍ଥ
ହେଉ ସବୁ ଫୋରସ୍ଟଲ ତର୍ହୁବ ବିବନ୍ଦ
କରେ ଏହି ପ୍ରେସର ଲେଖି ଯତୀରଥଙ୍କୁ
ସୁରୀ କରେବୁର ଆବେଦନ ପ୍ରସ୍ତାବମରେ ସବୁର
ବଜା ଏହି ସବୁର ସାଧାରଣ ମନୋମାତ୍ର ହେଲେ
ଦୂରାଗୁ କରେବୁର ଆବେଦ ହିଙ୍କାରହେଲେ
ଯେ ବନ୍ଦିକାରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କରିପଣ୍ଡକୁ ହେଲେ
ଜାରି ପ୍ରାପନର ଭୁବନେ ଲୁଗିରୁଛି ତହିଁରେ ଏ
ସବୁର ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବା ଭାବର ଏହି
ତେଣାରେ ଗୋଟିଏ ଜାରି ପ୍ରାପନ ଦେଖାଇବା
ତହିଁ ଦୂରାଗୁ ଜାରି ଆବେଦ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ
କି ପୁରୁଷ ଶବ୍ଦର ସବୁକ ପ୍ରାପନ ନେବା
ଅସ୍ତରକା ଶ୍ରଥର ଏଠାରେ ଧାରାୟ ଜନନ
ଦିଶେଷ ଅଭାବ ଥିବା ସ୍ଵଳେ ଗୋଟିଏ ଜନନ
ମହାଶାର୍ଣ୍ଣଙ୍କ ସୁରାର୍ଥ ଜାରିପରୁପ ପ୍ରାପନ ହେଲେ
ଏହି ଏଠାରେ ଧାରା ବେଦା ଅଦ୍ୟାତ୍ମ ହେବାରେ
କରିବ ଦା କରିକାରୁ ପଠା ନ ଯାଇ ଦେଖାଇବା
କାର୍ଯ୍ୟରେ କିମ୍ବୁ ହେବା ମାତ୍ର ଦେଖାଇବା
ଦୋଷଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଏହି
ଆପାତକା ଏଠାରେ ଦେବା ହୁମୁକୁ ହେବା
ଏପରେ, ଏସବୁକୁ ଜାରି କିମ୍ବୁ ପ୍ରତିକର୍ଷ ସବୁ
ବରେ ସବୁକ ପ୍ରେସର ହେବେ ଏହି ଜିବି
ଜିଲ୍ଲାର ମତରେ ଏସବୁ ଜାରି ପ୍ରାପନର
ବ୍ୟବସ୍ଥା ବେବେ କହନୁବାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା
ଅଧିକାଂଶ ସହ୍ୟକ ମନ୍ଦରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇ ସବୁ ବଜା ହେଲା । ଏହି ସବୁରେ କିମ୍ବୁ
କିମ୍ବୁ ବେଦା ସାମରଣ ହେଲା । ସାମରଣ
ଧୂମମହାଶାର୍ଣ୍ଣ ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ଉଜ୍ଜାରିତ
ମହାଶାର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରେ ଟ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ବାବୁ କରିବା
ମାତ୍ର ଟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଏହି ଜମାକୁ ମଠର ମନ୍ଦିର
ଟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ବାବୁ କିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ପକ୍ଷିନୀମୟ
ଟ ୧୦୦୧ ଟଙ୍କା ଏହି ତେପଟି ଜଳେକର କାହିଁ
କିମ୍ବୁ କିମ୍ବୁ ଏହି ପକ୍ଷିନୀମୟ କାହିଁ

ଯେଥାକୁ ମେ ଟ୍ୟୁନ୍କୋ ଓ ଟ୍ୟୁନ୍କୀ
ଗୁପ୍ତ ଟ୍ୟୁନ୍କୋ । ଶୁଣି ଆଜିଦିଲ
ହେଲା ସେ ଦେବା ସତ୍ରହର ଯଥୋତ୍ତବ ଯହି
ଦେଇଅଛି ।

କାଳୁର ମନ୍ଦରେ ଭାଜିବା ।

କ୍ରିଏ ଜନ ଦାଢ଼ୁ ଏମ, ତ ବିଶେଷ ପଣ୍ଡା
ଶାଖା ଦେଖିଥିଲୁଛି ସେ ପେଜେଜଙ୍ଗରେ ଭାବର
ଯାଇପାଇ କାହାରୀଯାଏ । ଅବେଳା ସେ ପରମଣ୍ଠି
ଦେଇଥିଲୁଛି କି ପରମେତ ଭୃଷତକଳରେ ଗୃହିଳ
ଯାଇବ ଫୁଟିଲିହରାବୁ ତେଜାଇବ ଅର ପେଜ
ବୁଝିବ ନାହିଁ । ପେଜ ସବୁ ଭାବ ଦେହରେ
ଯଦୁପିବ । ସେ ଭାବ ଅଧିକ ଧୂଷୁକର ଦେବ ଏବଂ
ଆମ ଗୃହିଳର ଭାବରେ ପେଟ ବରତିଦେବ ।
ସେ ଆହୁର କହିଥିଲୁଛି ଯେ ଧୂଳକୁ ନ କୁଣ୍ଡ
ଦେଇବ ସହିତ ଗହମପାଇ ଦୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଅଟ୍ଟା କର
ଦେଇଲେ ଅହୁର ଭଲ । ଗୋପା ବା ପ୍ରସ୍ତରେ
କୁଣ୍ଡଠାରୁ ଅଧିକ ପରମାଣରେ ଏଲଗୁମିନେସୁ-
ତିଥ କାମକ ଅଛି ଏବଂ ତହିଁରେ ଏକପ୍ରକାର
ନିରାଶ ଅଛି ଯାହା ମନୁଷ୍ୟ ଦେହ ନିମନ୍ତେ
ଅବିନ୍ଦୁ ଥବିଥାବ । ସେହି ଅନ୍ତାକୁ ଘିରି ବା
ଜାଗ୍ରି ବର ଖାଇଲେ ଅନେକ ଉପକାର ଦେବ
ପେଜରେ ଭାବର ଦେବେବ ଧାର ପଞ୍ଚାର୍ଥ ବା
ଯାଇଯାଏ ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ଅସୁ
ଦେଖିବକୁ ସେ କଥା ନିଜାନ୍ତ୍ର ଅଳଗା ନାହିଁ ।
କରିଲେବିମାନେ ଦେବତା ଏହି ଗସାବିମାନେ
ଜାତ ଧାର ତାହା ଦୁଷ୍ଟାଙ୍ଗରୁ । ଦେବତା ବା
ଜାତ ବନ୍ଦ ଗରିଷ୍ଟ ସ୍ଵରଗଂ ବଳକାରକ ଏବଂ
କୁଣ୍ଡଠାରୁ ଅଛି ପରମାଣ ଖାଇଲେ ପେଟ ବରତି-
ଶ୍ରୀଅର ଏବଂ ଅନେକ ଦେଲାର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଧା ଦମନ-
କ୍ରିୟ । ମାତ୍ର ତୁ ସହିତ ଗୃହିଳ ଗୁଣ୍ଡ କର
ଯାଇବାର ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହି ଦୟା ହେଉ-
ଅଛି ସେ ତୟ ସହିତରେ ଜାର୍ମ ଦେବାର ନୁହେ
ଦେଲା କବୁର ପ୍ରାଚୀ ଜାତ ହୋଇପାରେ । ମଧ୍ୟ
ଦେଖିବ ଗହମ ଅଟା ବର ରୂପୀ ଅଳଗା ଦେଇ
ଦେଖିବ ରେହିଗର ଶୁଭିଳ ଅଟା କର ଭର୍ତ୍ତ
ନିଜାର କରିଦେଲେ କୌଣସି ଅଳମୁ ଦେବ
ନାହିଁ ଏବଂ କୁଣ୍ଡା ସେ ପଞ୍ଚିକର ଅଧ୍ୟ
ବିମ ଅନେକକୁ ଜାଣାଅଛି । ଯଦାମାଂ ଦିନକୁ
ଦେଇ ସେମନ୍ତ ପେଟର ତମ୍ଭା ବଳାଙ୍କୁ ଏବଂ
କରିଯ ଦେଇଅଛୁ ତହିଁତ ଅଗଲା ଭାବ
ଏହି କୁଣ୍ଡା ମିଳା ଗୃହିଳ ଅଟାର ପିଠା ବା ଜାତ
ଯେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଇଲେ ଅନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥରେ
ଅଧିତ ଉପକାର ଦେବାର ଜାଗାମାତ୍ରାଙ୍କୁ ସେ

ପେଜ ଓ କୁଣ୍ଡା ଉଦୟ ମନସ୍ୟର ଖାଦ୍ୟ ହେଲେ
ସୁନ୍ଦର ଗୋରୁର ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ତୟ ଜିନ ଥାଏ
ଦେଇ ରହୁ ଗାହିଁ । ଏକବେଳେ ଗୋରୁର ନିଷାନ
ହୋଲିଯାଇବ ନାହିଁ । ଏବଂ ଗୋରୁଟାର ସୁନ୍ଦର
କିଛି ଶସ୍ତ୍ର ଖଞ୍ଚା କରିବାର ବ୍ୟାପୁ ଯୋଗାଇବାକୁ
ଆରୋକ ଲୋକ ଅନ୍ତରେ ହେବେ ।

ବଜ୍ରପୁଦେଶର ବଳେଟ୍ ।

ଗତ ଚା ୧୨ ପୁଣ୍ୟର ଅଧିବେଶନରେ ବଜା
ପ୍ରଦେଶର କଜେଟର କର୍କ ବିତର୍କ ଗେଷ
ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସଭମାନେ ଏକମରବେ
କଜେଟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥୁବାର ସ୍ଵିକାର
କଲେ । ବାସ୍ତବରେ ଯେଉଁବେଳେ ଥୟ ହୁବି
ଏବଂ ଜାନାପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟୁଗ ବିଧାନ
କଲା ଉତ୍ସବୁ କଞ୍ଚକ କହିଲା ହାତରେ ଯାଇ
ରହିବାର ନିର୍ମିତ ହେଉଥିଛି କହିଲା ପ୍ରାୟ
ଦ୍ୱିଗୁଣ ଅର୍ଥ ବିଷ ପଢିବାର ଜଣା ଯାଉଥିଛି ଏବଂ
ସେହି ଦେବୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୁଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉ
ଥିଲା ସେମନେ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ ବିନ ଅଛି କିନ୍ତୁ
ବହୁବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ବିଜେଗର ସର
ଜକ ଉତ୍ସବରନ ମହୋଦୟ ସଙ୍ଗପଲିସ୍ତର୍ବ୍ୟ
ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ଯେଉଁ କବ୍ରିଗ କରିଥିଲେ
କହିଲୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସନ ୫୮୩ ଶାଲରେ
ବୁର୍ଜିଷ ଦେବୁ ଏ ପ୍ରଦେଶର କହିଲା ଖାଲ
ପଢିଯାଇଥିଲା । କହି ଉତ୍ସବୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାରୁ
ଯେମନ୍ତ କହିଲାର ସ୍ଥାନ ହୋଇଥିଲେ
ତେମନ୍ତ ଅଳ୍ପ ବିପଦମାନ ଘଟିବାରୁ କେବେ
ଅର୍ଥ ବ୍ୟୁଗ ହୋଇଗଲା ଯଥା ହୁମେବଙ୍ଗେ ଯକ୍ଷ-
ପୂରଣରେ ୧୦ ଲକ୍ଷ, ଦାର୍ଜିଲିଂର ଅଭିଗୁଣ୍ଡରେ
ପାହାଡ଼ରୁ ଅଛତ୍ରା ଓ ବିକାର ଯକ୍ଷପୂରଣ ଲୁକ୍ଷ ମା
ଏବଂ ଦେଇ କିବାରଗରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁ ୨୨ ଲକ୍ଷ
ବ୍ୟୁଗ ହୋଇଥିଲା । ଏଥୁ ଉତ୍ସବୁ ଯେ
କେବଳ ଉତ୍ସବୁ ହୋଇଥିଲା ବଢ଼ି ଆନନ୍ଦ କିଷ୍ଟି
ଥିଲେ । ଏହି ଉତ୍ସବୁ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୁଗ ଦେବାର
ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଉଲୋଚ୍ନ ପ୍ରକାଳ ଥିଲେ ।
ଯଥା ୧— କିମ୍ବାର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟକାମ
ବୋର୍ଦର ପ୍ରୟୋଜନ ଯେମନ୍ତ ବିଶ୍ଵାସ ଥିଲା
ତେମନ୍ତ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେହେବୁ ସରକ ଉତ୍ସବାଦ
ପ୍ରୟୋଜନାନୁସାରେ ହୋଇ ପାରୁ କାହିଁ ।
ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ସଙ୍ଗେ, କିମ୍ବା ଉତ୍ସବୀ-
ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନିମନ୍ତେ ନୂତନ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ
ବଜା ପ୍ରଦେଶର ସ୍ଵର୍ଗମେଣ୍ଟ ରଞ୍ଜିମାସରକ ବଳେ
କ । ଏ ହବି ହୋଇଥିଲା । ୨— ଶିଖା ବିଜ୍ଞାନର
ବିମ୍ବ ପରମର୍ମାତ୍ତ୍ଵ ଅର୍ଥାତ୍ ପାଇମେଣ୍ଟ ବିଦ୍ୟା-

ଲପ୍ତ ଶିଷ୍ଟକମାଳର ଉଦସ୍ୟର ନିରାହ
ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ପାଣି ପ୍ରାପନ । ଏହି ଶିଷ୍ଟକ-
ମାନେ କାହିଁରଙ୍ଗ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ
ହେବଳ ଏହି ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କରେ
ହୃଦୟକାଳରେ ପ୍ରଦିପାଳକ ହେବାର କୋଣସି
ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ-
ଶୁଭୁତର ଅଟେ ଏବଂ କିଶ୍ରୁତଗାର୍ତ୍ତର ଶିକ୍ଷା
ପ୍ରାଚୀରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଭାବ ସେମାନଙ୍କ
ଉପରେ ପଡ଼ିବାର ମିଦାନ୍ତ ହୋଇଥାଇଁ । ଅଛ-
ଏବଂ ସେମାନେ ସେପରି ମନ ଲଗାଇ କାର୍ଯ୍ୟ-
କରିବେ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ବନ୍ଦିମେଦ୍ୟ-
କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ୩—ବିଶ୍ୱର ଏବଂ
କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ୱଗର-ଅଧ୍ୟୁତ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀ
ଯଥା ମୁକସ୍ଥ, ତେଷୁଷି କଲେବୃତ୍ତ ପ୍ରଦଳକର
ଉଦ୍ଦତ୍ତ । ଏଥୁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ଏ ୧,୪୦,୦୦୦
୯ କା ବରତ ହୋଇଥାଇଁ ମାତ୍ର କି ନିଯମରେ
ବେଳକି ଦୂରି ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥାଇଁ
ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । ମାନ୍ୟବର ମହୋତ୍ସବ
ଏବଂ କହିଥାଇନ୍ତି କ ସେ ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ
କରିଥାଇନ୍ତି ତଥା ଖୋଜ ଧେଜେଣେ ଏବଂ
ହାଇକୋଟର ଜଳମାଳକ ମନ୍ତ୍ର ଗେନିବ
ଅକଳ୍ୟ ମେସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ମନ୍ତ୍ରର ଦୋଷାଥାରୁ ବେଷ୍ଟି ଭାଇସ ଆବଶ୍ୟକ
ନାହିଁ । ପରଶେଷରେ ଫେର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେ
କଥା କହ ବନ୍ଦୁତା ଶେଷ କଲେ ଏବଂ ତହିଁର
ଜଣାଗଲ ସେ ଫେର ଗେଗ ସେତେବୁର ଦୂରି
ହେବାର କୋରଥାଇଁ ଏବଂ ସହରରେ ଗୃହ
ପରିଧାର ଏବଂ ମୋଟାରରେ ପ୍ରାଚାନ୍ତର ବାର
ଲଭନାଦ ସେ ସମସ୍ତ ଜୟାୟ ଅବଲମ୍ବନ ହୋଇ
ଥାଇଁ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ହେବାର ଆଜ୍ଞା ଥାଇଁ ।

ବଜ୍ରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଙ୍ଗରେ ମାନ୍ୟବର
ଶ୍ରୀଯତ୍ର ମଧ୍ୟଦିନ ଦାସ ।

ବଜୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସର୍ବର ଗତ ଚାହେଇବୁ
ଅର ଅଧିବେଶନରେ ଉଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡର
ସମୂହର ସଦସ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ଝୟାଳୁ, ମଧ୍ୟବନ
ଦାସ ଯେ ସବୁ ପ୍ରମାଣ କରିଷୁଳେ ନହିଁର ତୃତୀୟ
ସହିତ ନମେ ପାଇଛି ଦେଇ । ସଥା—

ପ୍ରଶ୍ନ—ଏହି ଧାରାକର୍ତ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳନକୁ
ପୂର୍ବ ମିଛକିଷିପାଲିଟି ଲଜଙ୍ଗବାଦୀର ଅଶ୍ଵରୁ
ଦେବେ ଚକ୍ରାଳେଖାର୍ଥ ଧାରାକର୍ତ୍ତର ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀମତୀ ବେଳର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା
ଦେଲେ ବି ଅପ୍ରକାଶିତ ଲୋକବା ଜାଗବା ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା ।

ଶୁଣୁ—ଗତ ଥାଏ ରଖଇ ନିର୍ଣ୍ଣାଇଗଲେ

କଣ୍ଠୀୟମବନ୍ଧୁମେଳେ ଲେଖିଥରନ୍ତି ବି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସମ୍ବ୍ରଦ୍ୟର ଲୋଭପଥ ତେଜ୍ୟାଳ ପଶ୍ଚରେ ସମସ୍ତ
ସରକାରୀ ଗୃହରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ହାର
ସମାଜରୂପେ କେତୁ ଅଛି ଏବଂ ଏ ବିଷୟ ସରକାରୀ
ସହଳ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧାଙ୍କ ଜଣାଇ ଦିଅଯାଇଅଛି ।

ସଥଳୁ ସେ ସବୁ ବୁକର ପ୍ରତିଶୋଗିତା ପଞ୍ଚାଶୀ
ଦିକା ହାତମଙ୍ଗର ପସନ୍ଦ ଅଳ୍ପାରେ ଦିଆଯାଏ
ଉଚ୍ଚ ମହିମାର ବାଜିପାତାରେ ସେ ପ୍ରତିର
ପଦ ଶୁଣି ହେଲେ କର୍ମଚାରୀ ନିଶ୍ଚୟାଗ ନିମନ୍ତେ
ଓଡ଼ିଶା ମଜେଟ ବା ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ
ଦିଅନ୍ତି ବ ନାହିଁ ? ଓଡ଼ିଶାର ନିମବ ବିଜ୍ଞାନ
ମାନ୍ଦୁଜ୍ଞର ବଜାଲାକୁ ଧେର ଆହିବା ଦେଲେ
ଅଧିକା ଅଗଳ ନିୟମିତ ହୋଇଥିଲେ ତ ନା ଏକ
ସେମାନେ ହେଉଁ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଓ କେତେ
ଦେବନରେ ନିୟମିତ ହୋଇଥିଲେ ଉତ୍ସାହ ?

ମାତ୍ରକର ଶୟକୁ ଦେବର ସାହେବ ଉତ୍ତର
ଦେଲେ ବି ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ
ଥିଲା । ସବଳ ମନ୍ଦରୂପାକୁ ଆହେଶ ପଠା
ଦୀବାର ଦରଖାସ୍ତବାହିମାନଙ୍କୁ ଜାଗାଇ ଦିଅ
ଯାଏଥିଲା । ନିମବ ମନ୍ଦରୂପାର ଅମଲ ଓ କିମ୍ବ
ଶ୍ରେଣୀର ପରିବର୍ଗକ ବର୍ମଣୀଙ୍କ ନିଯୋଗର ଘାଗ
ଅବକାଶ ଓ ନିଷତ ଉତ୍ତରନରଙ୍ଗଠାରେ ଥାଏ
ଏବ ସେ ବର୍ମଣୀ କୁ କବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡାକୁ ଜଣା କାହିଁ

ପ୍ରଶ୍ନ—ଗତ କଟେଜମୁଦ୍ରରେ ବଳସୁମଧୁରେ
ଚାତି ଏବଂ ତୌଷିଠପତ୍ର ଏହି ଜଳ ମାହାଲ
ଭିପରେ ଅୟକା ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବାରୁ ଭାବ
ବିନ୍ଦର ଛମେବାରମାତ୍ରେ ଉଣ୍ଡିଥି ରବର୍ମିମେ
ଏବେ ଅପତ୍ତି ଦରବାର ଜଳା କରି ସେହି ଜଳ
ମାଦାଳ ସମ୍ମଳରେ ଜଳର କଲେକ୍ଟର, ସେଇଲ
ଦେଖି ଅପିସଳ, ଲାଟିଦାଲ୍, ଦ୍ୱାରର ଜାଲରେ
କଟି ପ୍ରକୃତ ମାନଙ୍କରିଗୋରେ ନନ୍ଦି ପ୍ରାର୍ଥନ
କରିବାରେ ବଣିଶଳର ଆହେବ କାନ୍ତି କଲେ
ପୂର୍ବ ଅର୍ଥାତ୍ ସକ ଏକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଶାଳର କଟେଜ
ବିପ୍ରରେ ଏହି ଜମେବାରମାତ୍ରେ ପ୍ରେସାରିଙ୍ଗ ଜାହା
ଲର ବିଜୟ ଦୂରି କ ହେବା ବିଷୟ ଜମେଶଳ
ଓ ରେବନ୍ଦ କୋରିଜବ ରିପୋର୍ଟର କରିବ
ବିକା ବାଧାରେ ପାଇଥିଲା ପ୍ରକାଶର ବିର୍ତ୍ତମା
ଗହିର ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଥାଏ । ଭାବିତରାବର୍ତ୍ତରେ
କେତୋଟରେ କ୍ଷେତ୍ରେ ଅପରାଧ କରେବାରମ୍ଭ ଘଟିଲା
ଦୂରେ କରାଇଲା ବାରକ ହେ ସମ୍ପ୍ରଦୟ କାମର
ନବଲ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବେ କେଣ୍ଟିମେହା ସେ ସମ୍ପଦ
ନନ୍ଦି ପେନା କାରକ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ କାହିଁମାତ୍ର
ଆଦେଶ ଦେବେ କି ?

ମାନ୍ୟବଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ରର ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଚାରକ କୁରୁର
ଦେଲେ ବି ପ୍ରେସାର କଟେଜର ଏ ଉତ୍ସମ୍ବଳେ

ଯାଦା କରୁଥିଲୁଛି ତାମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଡିକ୍ କରି
ନାହିଁ । ବୋଥ ଦୁଆରେ ସେ ବୋଲିଛନ୍ତି ବିଧ-
ସ୍ୱର୍ଗବର ଧା ୨୨ ଗ ଅନ୍ୟାରେ କରିଲୁ ଦେ-
ବାଲୁ କାପୁ କରିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏହି କିଶେଷ
ସ୍ଥଳେ ପ୍ରଶର୍ଣ୍ଣିତ ଜନମାରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ
ପ୍ରାର୍ଥିତ କରିଲୁ ଦେବା ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଡି
ଅବସ୍ଥାର ନାହିଁ ।

ଏଥୁବୁ ଧାରମାନେ ଦେଉବେ ସେ ମାନ୍ୟ-
ବର ମଧୁବାହିର ପ୍ରାର୍ଥନା ସାଧାରଣ ପ୍ରକାଶର
ଥିଲା । ମାତ୍ର ଗର୍ଭମେଣେ ତହିଁରେ ସଙ୍ଗତ କ
ହୋଇ କେବଳ ଉପର ଜୀବିତ ଜନ ଜନେବାର
ମାକଳ ପୁରି ବିଶେଷ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ଦିଲେ ।
ଏହା ପ୍ରଚୁର ଦେଇ କାହିଁ । ଯହିଁରେ ସାଧାରଣ
ସୁବିଧା ଦେଇ ସେପରା ନିୟମ କେବା ଉଚିତ ।
କେବେକ ଆପଣା ସନ୍ଦର୍ଭା ନିମନ୍ତେ ସେହି ବାବ
ଜର କବଳ କ୍ଷେତ୍ରବେଳହିଁରେ ଆପଣି ବରବା
ସରକାରଙ୍କ ପଶ୍ଚରେ ଧୋତମାପ ନାହିଁ ।

ପୁଣ୍ୟ ମେଲ୍ଲ ନିଷେଧକ ହଦିଶ୍ଵର ଏହ ସେମାନ
କର ତେଣୁଭାବକ ମଞ୍ଚରେ ମହାନ୍ତର ଦର୍ଶନ
ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କେତେବେଳ ପ୍ରତିକୁ କରିଥିଲେ
ମାହ ସେ ସବୁ ଉଚ୍ଚକୁଳକ ସ୍ଥାନ ଦେବୁରେ
ଗର୍ଭମେଘ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ । ବିଷୟଟି ବୁଦ୍ଧିର
ଥିଲେ ଏହ ଅମ୍ବେମାକେ ଏହାନ୍ତି ଆଶା କରୁଥିଲା
ବ ସୁଯୋଜନ ସହସ୍ର ମହାଶୟ ଏତିବରେ ଯାନ
ଦେବେ କାହିଁ ।

କୋର୍ଯ୍ୟା ସୁଲଭ ।

ସର୍ବିୟା ମହାବାଣୀ ଭାବୋରୀଯାଙ୍କ ସ୍ମୃତି ପଦ
କେତେ ଅଛାରରେ ଶେଷାରେ ସ୍ଥାପିତ ଦେଖେ
କହିଲ ବିଶୁର ନିମନ୍ତେ ଗତ ମୋମହାବ
ସହାଳେ ଏଠା କଲେଜଗୁଡ଼ରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ମ
ଦେଇଥିଲା । ଶେଷାର କମିଶର, ଶୁଣିବା
କଳ, କଲେଜଚର, ଅଧ୍ୟେତ୍ର, ପୁରୁଷ କଲେଜ
କୁଟେ ଓ ପାନର ବେଳି ମାହେବ ମିଳିବେଶୀରେ
ଏକ ପ୍ରାୟ ଜ ୨୦ ଝ ହେଲୀଥି ସବୁ ଉପରୁଥିଲା
ଥିଲେ । ଶୁଣିମ କଥା ହେଲା କ ଯେ ଶୁଣିମ
କହନ୍ତିବିମାନକେ ଅଜ୍ଞ କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । ଏକ ପ୍ରାୟ
ତ ବାଲେଶ୍ଵରର ଦେହ ଲୋହ ଛପାଯୁ
ନାହାଯୁ କଷପଙ୍କେ ଏହାକୁ ଶୁଣାକାଏଇ
ପରା ବୋଲିଗନ୍ତମ ଘରେ ଏକ ସମ୍ମରେଯାନ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇବ କାଳାତ୍ମମ୍ପା ଉତ୍ତରାର ପରାକରା
କପର ପ୍ରିଯ ହେଲା । ଏହାକୁ ତାର ମଧ୍ୟରୁଥିଲା
ଦାତ କରିବ ଦେଇ ଯେ ସେ ଏତଙ୍କିମାତ୍ର
କଲାର ପ୍ରଧାନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାହରଦୀ ଧୂର୍ମ
ପରି ଲେଖି ମୋରେ ଉପରେ ହେବା ତାର

ଏବି କାହାମରରେ ହେଉଁ ଅକାରରେ ଓଡ଼ିଆ-
ର ସ୍ଵର୍ଗ ଚିହ୍ନ ପ୍ରାପ୍ତିକ ଦେବା ଭୁବନ ଏବି ତହୁଁ
ପାଇଁ ସେ ଦେବେ ଦେବା ଦେବେ କାହା
ଲେଖି ପଠାଇବା କାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରିଥିଲେ
ଏବି ଜଣେ ସଧ୍ୟ ଦେବା କାରଣ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରିଥିଲେ । ଏବି ଦେବେଲେବଦାରୁ
ଭର୍ତ୍ତର ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲୁଣ୍ଟ । ଅଭୟବ ସେ ପ୍ରକ୍ରିୟା
କଟକର ଲମ୍ବିଟି ସ୍ଵର୍ଗ ତହର ପ୍ରାକ ଓ ଆକାଶ
ବିଶୁଦ୍ଧର ଭାବ ସମସ୍ତ ସହାଯ ଭ୍ରମରେ ଦେଇ
ଥିଲୁଣ୍ଟ ଏବଂ ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଣ୍ଟେଣ ବହୁ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଲୁ ନାହିଁ କୁ ସେ ପ୍ରଳେ ଦ୍ଵାରା ଦାଟିବାର
ସମ୍ମାନନା କାହିଁ । ଦେବେକ ରତ୍ନ ବିଜକ୍ତ
ଭର୍ତ୍ତରୁ ଜଳସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବଦୂସାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦେଇ ସେ ଦିନର ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ କାଳେବର ଏହି
ତନିକିଲେ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରକଳିତରୁ କି “ ଶିଳେଖାରେ
ପ୍ରତିକଥ ନିଷ୍ଠକୁ ଦୋଷ ଦେମାକେ ସବୁ କରି
ସେଇ ସ୍ଵାକରେ ଯେପ୍ରତାର ସ୍ଵର୍ଗ ତହର ସ୍ଵାପନ-
ର ସିଙ୍ଗରୁ ଦରିଦ୍ର ଗାହାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦିଦିବ
ତହୁଁ ଭର୍ତ୍ତରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦରିଦ୍ରର ଦୋଷ କାହାକୁର
କହିଲେ କି ସ୍ଵର୍ଗ ତହର ଆକାଶ କରିଥିଲୁ
ପୂର୍ବେ ଦେବାର ସରମାଣ ଜୀବିନା ଅବଶ୍ୟକ
ସେବେଚନ୍ଦ୍ର ହେବ ଗାହା ଦେଖି ସିନା କଟିଛୁ
ସ୍ଵର୍ଗ ପଦର ଆକାଶ ହୁବ କରିବେ । ଅଭୟବ
ଗାହାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧ କରିବାର
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ । ତଦିନରୁ ସରପତି କିମ୍ବନର
ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ବାରୁ ମଧ୍ୟସରବ ଫାର
ଏ ସରାର ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଷ୍ଟର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ି
ଦରିଥିବାରୁ ଗାହାଙ୍କ ଧଳାକାନ୍ଦ ବୟାପିବାର
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷ ସର୍ବପଦକୁ ଧଳାକାନ୍ଦ ଦିଯାଯାଇ
ଦରିବା ହେଲା ।

ପରିବେଳେ କଣଗା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଉଦ୍‌ବୋଲିଷ୍ଠା
ବଠାବେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ପ୍ରେମ ଓ ଜନ୍ମ ଦେଖାଇ-
ଦରରେ ଉତ୍ତରା ଜୀବନର ଅଳ୍ପ କୌଣସି
ଦୂରିଶ୍ଵରରୁ ଜ୍ୱଳ ଲ ଥିବା ସ୍ଵଲ୍ପ ଅନ୍ୟମା-
ନନ୍ଦର ଏକାନ୍ତ ଆଶା ଯେ ପରମ ଉତ୍ତରାଦିକାରୀ
ଯଥୀର୍ଥ ଅର୍ଥ ଦାରହାର ଏକ ମନ୍ଦରେ ଦିଷ୍ଟ
ସବୁ ହୁଏ ଚର ପ୍ରାୟକ ନିଷୟରେ ଯଥିବାରୁ
ହେଲେନେ । ମାତ୍ର ଚାରମହି ଛାନତିର ପରାର
ବରାହପୁରୀବାଦିର ଦୂରୋ ଦେଖି ମନ୍ଦରେ ଯବ,
ଜାତ ଦେବାଥର ଏବଂ ଦୃଢାଶ ଜୀବନେ ଥିପ-
ାଶ ମନ୍ଦରୁ ପରମାଧର୍ମ ଉ ଉତ୍ତରାଦିକାରୀ ମଧ୍ୟରେ
ଏକହା ମାହୀ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଜଳେ କାହିଁଏ ପ୍ରତିମାମ-
ରେ ଉଚ୍ଚେଷ୍ଟିତ ପ୍ରାୟକ ଦେଖିଲେ
ମନ୍ଦର ଉତ୍ତର ଏବଂ କିମ୍ବା ପ୍ରାଚୀ ନିଷୟରଙ୍କ
ବୌଦ୍ଧର ଦିନ ଅମ୍ବ ଏହି ମନ୍ଦରେ । ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ

ଅନୁମତିରେ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ
କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ
କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ

କ୍ଷେତ୍ରମାତ୍ର ଦୀର୍ଘରେ ବ୍ୟାକଗାଠାଠାରେ ଜ୍ଞାନମା-
ସୁନ୍ଦର ବାଣୀ ନାମୀ ଏକ ବିଧକା ପରିଶୋବ ମେଳକ ବିଦ୍ୟ-
ଶ୍ଵାର ସମ୍ବନ୍ଧ ମିଳଇ । ଏହାଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ସମସ୍ତରେ
କ୍ଷେତ୍ରମାତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରମାତ୍ର ହୋଇଥିଲା । ଏହାରେ ହୁଏ ପୁତ୍ର,
ମୋ କୁ କହ୍ୟ ଏହି କୋ ୧୦ ଟ କାହିଁ ବାବୁଣା ଜ୍ଞାନର
କ୍ଷେତ୍ର ।

ବନ୍ଧୁତାଠରେ କଣେ ମୀ ଦସ୍ତିକ ବନ୍ଦ ଅଳୁଅରେ
ଚପ୍ରାଣ ବହୁତଳ । ତାହାର ଠେଣ୍ଟ ନିବନ୍ଧରେ ପେତୁଥିଲ ।
ଦେଖାଏ ଅନୁଭୂତ କରାଟିଥିଲା ଅନ୍ଧରେ ହଜିଯାଇଲା
ଲାହୁ ଡାକଗଲ ଏହି ମାତା ଓ କଳା ଉତ୍ସବ ଲୁବାରେ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରେମାକି ଏମନ୍ତ ଗୋଡ଼ରଙ୍ଗେ ଦେଖିଲା
ଅନୁଭୂତ ଉତ୍ସବ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ହେଲା ।

କଣେ ଏହିମା ରମଣୀ ଅଧିଳୀ ପ୍ରମାଣିତ କଲାଦି କଲା
ଚରଣକୁ ଏହି ନିଶ୍ଚାର କେବେ ଖାମୀ ଏବଂ ପରିବାରର
ଅଧିକାଙ୍କ ଦେବକୁ ପ୍ରାଣରେ ମନୁଷ୍ୟାତି ଝରାଯ ବସିଥିଲା।
ମୋତେ ହୃଦୟେ ଅବେଳାର କରୁଥାଇଛି ଏବଂ ବାଚେ
ଦେବ ଚମକା ହେଉଥିଲା ।

ପ୍ରକଟର ମନ୍ତ୍ର ନିର୍ବଳା ପ୍ରଦାନକୁ ସବୁକାରୀଙ୍କ
୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କାମ୍ପ ହୋଇଥିବାର କିମ୍ବା ହୋଇଅଛି
ବାର୍ତ୍ତକ ହେଠିରେ ଦେଖେ ବାମ ପଠିଗଲା ।

ପରିବାର କରିବାକାରୀ କାହିଁକିମ ତେବେ କାହାର
ଜ୍ଞାନ ହୋଇଥାଏ । ଏଥରେ କଥି ପଢ଼ିଥିଲା
କି “କୁଣ୍ଡଳୀ ଗୀତ ।

ଅତ୍ର ଦାର ସୁବିଜ୍ଞଲଙ୍ଘରେ ଗନେଇ ମନ୍ଦିର ମହିଳା
ଏକଂ ଖେଳାନ୍ତକ ତମକୀ ଉପ୍ରିଣ ଦେବାରୀ ଦଶମ
ଅଥ କୃତ୍ୟବୀ କଥ ୧୫୦ ମନ୍ତ୍ରିତାରୁ ସକ ୧୫୦ ମନ୍ତ୍ରିତ
ସମ୍ମାନ କ ୨ ଟଙ୍କମ୍ପରେ ଏକତ୍ରମୁକ୍ତ ମାନ୍ଦର ମର ଦେବାର
ଦୁର୍ବାର ବ୍ୟଥ ତ୍ରୟୀ

ମନ୍ଦିର ସମୀତ ।

କଳେବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ପ୍ରତିକଳ ହାତଦିନା ଗଲାରୁ
ଏବେଳେ କୋଣ ସହିତ ଗଛ ଅଧିକା, ଗ୍ରାମର ପଚାର
ଥିବ ଏହ ଘାଟାର ମରାବାର କବିତାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉପରେ
ଦେଖୁ, ଘରଠାରେ ପଡ଼ିଥିଲ ମାଝେ ଓ ଦକ୍ଷିଣ
ଦିନ ରହ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ମୂର୍ମୁଖରେ ପଢ଼ିବ ହେଉଥିଲୁ ମାଝ
ମୁକ୍ତ ବନ୍ଦସ୍ତ ସେ ଗୁହବାଲୀ ଅନ୍ତା, ପାହାରୁ ଏହାରୁ
ପ୍ରେର ହେବାର ବୁଦ୍ଧା ସାଇ ମାହି । ସେଇବେଳ କରିବ
ମାରୁ କୁଳଶ୍ଵର ହୋଇ ଅନ୍ତି ଯାଇର ମରିଅପାରୁ ହେବାର
ପ୍ରସାଦ କୁଣ୍ଡଳ ରହ କମ ହେବ ମାହି ।

ଏଠା ସବୁଦିନଙ୍କ ଅଟେସବ ତାରୁ ସବୁଦିନଙ୍କ ତାମ
କହନ୍ତି ହେବାକୁ ପାଇଲା ଦେଖେ ଦିନେଶ ହୁଏଇଲା
ହୋଇଥାଏଇ !

ଗର କରିଯାଇଲେ ତୁମ୍ହଙ୍କ ପାପର କରାଦିନ ଘାନାଟ
ଗେହୁଥ ନମାନ କିମେଷ ଶାପର ପ୍ରକର କରିଯାଇଲେ
କିମାଟସ୍ତ୍ରୀ, ବାରାଣୀ, ପଟ୍ଟାଖାତୀପା ଅଛି ପ୍ରକରିଯାଇଲେ
କେତେକବେଳେ ଗୋଟାକ ଧାର୍ମିକ ଏବଂ ସହାଯ ଖେଳରେ କୁଳ
ହେବା ହେଉ ଥରକ ପିପାତ ଚୋଇଥିବାର ତେ
ଶିଖର ପଥେର ପ୍ରକାଶ ତଥା ତଥା ତଥା ପାଇବା ପିମାନ୍ତ
କିମାଟ୍ର କରିଯାଇଲେ । ପିମାନ୍ତରେ କିମାଟ୍ର କଲେନ୍ଦ୍ରକେ
ପାଇବୁକ ଠ ୫୦୦୫ ଟା ଦେବା କେବଳ ପାହେ
ଦେବାକେ ମହି କେବଳାକୁ ଜାତିକ ବାର ଠ କଲେବ
ପାହେ ମହି କରି କିମେ କେ ପାହେକୁ କିମାଟ୍ରେର ପାହ
କୁଳିକର ମୁଖ ଲେବାନ ହେବ ପାହେ ।

ଏବେଳେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ଅଗ୍ରା ଜୀବ ବିଜୟ
ଦେଶଭାବରୁ ସଂଭାବିତରେ ବିଶ୍ଵରେ ମହାଶ୍ରୋଦାମ ହୋଇଥିଲା ।

ପୁଣ୍ୟ-ସମ୍ପଦ ।

କବ ପା ୧୦ ଦୂରରେ ଶିଖା ଦସ୍ତକ ପ୍ରଥମରେ କାହାରେ
ମହାବୟ ପ୍ରାଚୀ ଅନେମକ ବର ଗା ୧୨ ଦୂର ଅଧିକ
ସମୟରେ ଶୋରଧା କଲା ବଳେ । ଏ ମହାବୟ ସମ୍ମାନ
କାରେ ଶକ୍ତି ବରୁ ଶିଖା ମନେ ଆଜିକର ଅବସି ।

ତେ ମୁଁ ସଥିରେ ବାନିଷାକ୍ଷର ଶାଶ୍ଵତ ବହୁରୂପ
ହେବାର ତା ୨୨ ସଥି ବୁଦ୍ଧି କା ପଞ୍ଚମ ଦୁଇଟି
ସାଙ୍ଗରେ ସାକ୍ଷି ବନ୍ଦିଲେ । ଏମାଜେ କାଳି, ପାଦ
ଦୂର୍ଧ୍ୱାବୀ ପ୍ରଭୁର ସବଳ ଦିନ୍ୟରେ ଛରତଙ୍ଗୀ ସାଙ୍ଗଠାତ୍ମକ
ଦୃଢ଼ ପରିମାଣରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଫୋଦରିଲେ । ଯାହିଁ ହାତର
ଦୂର୍ଧ୍ୱ ଏହି ଯେ ଦୌଷ ଦରି ସୁଖ ସ୍ମରଣ ଅଯଥା କ୍ଷମିତା
ଦୂରରେ ଦୂର ସାହୁଦିନ୍ୟାକରେ ସାକ୍ଷି ଦୟ ପାଇଲେ ମାହିଁ

ପୁରୁ କିମ୍ବା ଦୁଇ ପୁରୁଷେ ମହାବିଦୀର ଏହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗ୍ରାହଣ
କିମନ୍ତେ ସେଇଁ ସବୁ ଦୋଷଥିର ପେତୁ କରୁ ଶଳରେ ପ୍ରାଣ
୫ ୧୦୦୦ ୬ ଲା ଶାଶ୍ଵତ ଏହି ଉଚ୍ଚବିଶ୍ଵାଶବିହିର ଜନ୍ମ
ମହାତ୍ମା ବୁଦ୍ଧାଙ୍କାର ଗୋଟିଆମାନଠାର ନିରଗ ୩ ୧୦୦ ୮
ଅତ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ବୁଦ୍ଧରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ କାହାରେ କିମ୍ବା
କାହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟରେ ପୁରୁଷର ଦେବତାଙ୍କ ସମ୍ମାନ
କାହା ଏହି ପାଦରେ ପ୍ରବେଶ କରି କହୁଛ କୁମା କାହା
ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସହି କେତେବେଳେ କରିଛ କିମ୍ବା କେତେବେଳେ କାହାରେ
ବେଳେ କାହାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କେତେ ପୁରୁଷ ଲୋକ ନ ସଜେ । କାହା ଏହି
ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

ତେଣୁ ମାସ ତା ୧୨ ଦିନ ପରି କ୍ଷେତ୍ର ଏଥା ସମୟରେ
ବାଣୀଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ କରେ ଅବୁ ବଳ୍ୟ ହୋଇ କ୍ରିତିମୀ ମାତ୍ର
କ୍ଷେତ୍ର ଏଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ ଦୂର କରୁଥାଏ ହୋଇଥାଏ ।
ଦୂରାଧାରକ କେ କେ ଅଗ୍ରନ୍ତ ଲୋହର ବାସଯାକ ଅବେ
ଦେଖାଇବା ବିଶେଷ ପଦାର୍ଥ ଦୂର ହୋଇଥାଇଥାଏ ।
କିମ୍ବା ରୁଦ୍ରିଣୀ ପାଦାର୍ଥ ଦୂର ଜ୍ଞାପେତାର ନାହାଇ

ପ୍ରେସରି

ପଦିପ୍ରେରକଙ୍କ ମରାମତ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ବେମାଣ
ଦାସୀ ଦୋଷ୍ଟ ।

ଶ୍ରୀମୁକୁ “ ଦୂରଳପାପିକା ” ସନ୍ଧାନକ ମହେ
ଦୟ ଉତ୍ସାହ ଗରିଲେଣ ।

www.bangkokpost.com 13052011

ଅନ୍ତରୀଳମଧ୍ୟ ପରିମାଣକାରୀ ଶାସନଗୁଡ଼ିକାରୀ

ମହୋଦୟକ ଅଞ୍ଜାନୁସରେ ୩ ବାଣିଧାମରେ
ଏକ ଗୋଟି ମନୀର ନିର୍ମିଷତ୍ତ୍ଵକ ଚିକଳି
ସ୍ଥାପନ କରିବା ଭବେଶ୍ୱରେ ମୁଁ ଏଠାମେ
୯୦୨୨ ରେ ଉପରୀକ ବନ୍ଦର ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ କ୍ରିଷ୍ଣ
ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଓ ମହାଜନ ଶ୍ରୀ ପାଲମ୍ବଳ ଲୋକାନାଥ
ସାହେବରେ ଲକ୍ଷଣେଶ୍ୱର ଲକ୍ଷଣେଶ୍ୱର
ଉପରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଦୂର ଜରଦ ହୋଇ ସେଠାର
ଗୋଟିଏ ପଞ୍ଚକ ନିର୍ମିଷତ୍ତ୍ଵକ ଚିକଳ ମାତ୍ର
ତା ଏ ପରି ବୁଝିବାର ଫିନ ଅଛିବି ମୁଖ୍ୟ
ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ଅକୁମଳନୁମାରେ ମନୀର ପ୍ରକି
ହୋଇ ଚିକଳି, କନ୍ଦା, ଗରେଜ, ବୁନ୍ଦ
ବାରିକେଯ ଓ ହୁର୍ମ ଦୁଆମାନ ପଞ୍ଚାୟତ୍ତ
କମ୍ପେ ପ୍ରାପିତ ହେଲେ । ଅନ୍ତର୍ଭାବର ଲଖା କାହାର

ମଦୋବୟୁତ୍ତ ଶାମଗୀ ରାଜୀ ମନୋଧୂମୀ
(ଦିନିଶ୍ଚାମା ସ୍ଥାପନ ହେବାକୁ ଏହାକ
କାମ “ ଦିନିଶ୍ଚାମାର ହେଲା ” ସଥା; “ ଏହାକ
ବିଶ୍ଵାଳାଥାର୍ଥାମା ଦିନିଶ୍ଚାମାର୍ଥାମା ସୃଜିତଃ । କାମ
ଶାମମା ସ୍ଥାପିବୋ ହେବୋ ଶିବୋ କରେଇ
ଅରାଟ । ୧ । ରତ୍ନ ପଥ ରଷେଣାକେ ମହିମା
ବଧ୍ୟା ସହ । ପ୍ରସାଦଃ କାରିବୋ ରଜ୍ଞା ଦ୍ୱା
ନାଥେକ ଧାରିବା ” । ୨ । ଏହି ଶ୍ରୋତ ଦୟ
ଅଣ୍ଟୁ ଏ ଶଖମଳମଳ ହସ୍ତରରେ ଲେଖା କରାଇ
ମନ୍ଦର ସଳଗୁ କବ ଯାଇଥିଲା । ଏହିଦୟମେଣ୍ଟ
ତା ଏ ଶଖରେ ଶତାଧିକ ସନ୍ଦର୍ଭା ଓ ଉତ୍ସବ
ଛେଇନ ହୋଇଥିଲା । ଏମାକେ ମହାନ
ଛେଇକ ଓ ପ୍ରବେଶକେ ଏକ ଅଣ୍ଟ କର
ଦିନିଶ୍ଚାମା ପାଇ ପରମ ସନ୍ନେଷଣରେ ଏହିଜା
ମନ୍ଦବଦ୍ୟକୁ ଧଳିବାର ଓ ଆଶିଷାର କର
କିହାୟ ହୋଇଗରେ ।

କୁପୁରେ ତା ୧୯ ଶକରେ ମନ୍ଦିରଟିରେ
ବାହ୍ୟ କାଳୀମନ୍ଦିରରେ ଶ୍ରୀଶକ୍ତି ମହାଦେଵ
ଅବେଶ ମତେ ଏକ ପଣ୍ଡିତ ସଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା
ଏଥୁରେ ଶ୍ରୀକୃତୀମାତ୍ରରେ, ଶିରେମଣି ଓ ଶୀଘ୍ର
ଲୁମର ଶାଖୀଙ୍କ ପ୍ରଭତ ମହାମହୋପାଞ୍ଚାଲୀ
ଦ୍ୱାରା ଶାଖାଶକ୍ତି କି ୨ ଶ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃତ ଶାଖା
ଦ୍ୱାରା କୌଣସିବୁ, ବେଦାନ୍ତୀ, ବୈଷ୍ଣବରଣ,
କେନ୍ଦ୍ରିକାର୍ଥୀ, ଧର୍ମଶାଖା ଓ ବୈଦିକ ଓ ଗୋପ-
ଶକ୍ତି ପଣ୍ଡିତ କି ୧୦୩ ଶ, ମୋଟଜୀ ୧୦୦ ଜାରି
ପଣ୍ଡିତ ଉତ୍ସବରେ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ନମନ ପରିବାର
ସମଲେଳକା ଓ ଶ୍ରୀଶକ୍ତି ମହାଦେଵର ବିଜ୍ଞାନ
ଉପବେଶ୍ଟ ଶ୍ରୋକଦୟ ପାଠ ହେଲା ଏବଂ କରନ୍ତି
ବେଦାନ୍ତୀର ଶାଖାଲାପ ହୋଇ ଉପରି କରନ୍ତି
ଅଧ୍ୟମାସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାଶୀର ପ୍ରଧାନ ନେୟାକ-
ବିର୍କ୍ଷ ମହାମହୋପାଞ୍ଚାଲୀ ଶ୍ରୀପୁରୀକର ଶାଖା
ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗନି ଦରବାରୁ ପ୍ରବଳ ଉଚ୍ଚ କରନ୍ତି
ହୋଇ ସବା ସହିତରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦିଵାନ୍ତୁ ପ୍ରଭତ
ବେଳେକ ଶ୍ରୀକୃତୀମାତ୍ରର ପ୍ରମାଣ ଅନୁଭବରେ
ଆଗାମ ଅଧ୍ୟମାସ ବେଦାର ପ୍ରତି ହେଲା । ଏଥୁରେ
କବ୍ୟବ୍ୟାପକ ଜ୍ଞାନ ହେଉଥାହା, ଏବେ ବନ୍ଦପରି
ହେବ । ପଣ୍ଡିତମାତ୍ର ଶ୍ରୀ ବନ୍ଦା ମହାମହୋପାଞ୍ଚାଲୀ
ବିଦ୍ୟା ଓ ଧର୍ମ ନିଷ୍ଠାର ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସା କରି
ବହୁଲେ ଓ ଜୀବନର କଳ୍ପ ବଜାମାନେ
ଏବର କାର୍ଯ୍ୟ ଦରବାରୁ ଅନୁଯଧିତାବସି ହେଲା
କାହାକୁ । ମାତ୍ର ଅକୁ ଆଗ୍ନି ବିଦ୍ୟା ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଏ ବଜାମନେଯ ଗାନ୍ଧି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦାତାର
ପଣ୍ଡିତମାକଙ୍କୁ ଦୁଇଥର ସମ୍ମନନ୍ତର କରେ ଏବଂ
ଶିକ ମନ୍ଦର ପ୍ରାପନ ଦରବାରୀର ଉପରେ ଘର
ଓ ଶାର୍କି ଅର୍ଚନ କରେ । ଏଥୁରେ ଜୀବନ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଜୀବନର ସମ୍ବନ୍ଧର ବୋଲିଏ ପାଇଁ

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ସମ୍ବାଦଚିତ୍ରକା

ପ୍ରକାଶକ
ଶବ୍ଦିକା
ମୁଦ୍ରଣ କରିଛି

୧୯୨୨ ମସି ପାତେ ଅଗ୍ରେଲ ସଙ୍କଳନ ମରିଥାଏ ମୁଦ୍ରଣ କରିଯାଇଥିଲା ଏହାର ପରିବାର

ଅଟ୍ଟିର
ପ୍ରକାଶକ
ଶବ୍ଦିକା
ମୁଦ୍ରଣ କରିଛି

DR. HENDLEY V. PURI MUNICIPAL BOARD.

We noticed last week that the Hon'ble Mr. M. S. Das had submitted certain questions in reference to the difference between the Municipal Commissioners of Puri and Dr. HENDLEY their late Chairman, but they had been disallowed by the Government.

We are not aware of the grounds on which these questions were disallowed or of the nature of the questions. The public have for a long time been no less curious than anxious to know Government's opinion on the conduct of DR. HENDLEY and it would have been better if Government had communicated to the Municipal Commissioners their decision on the matter. In speaking of the Municipal Board of Puri DR. HENDLEY used language which no man with any sense of propriety would use. He was asked by the District Magistrate to withdraw those remarks, but he refused to do so though he admitted the unjustifiable character of his language. On this the Municipal Commissioners removed DR. HENDLEY from the office of Chairman under section 24 of the Municipal Act. Subsequently DR. HENDLEY resigned his Chairmanship. The proceedings of the Municipal Board removing DR. HENDLEY from the office

of the Chairman as also DR. HENDLEY's resignation were sent up to Government for their approval as required by the Municipal Act. DR. HENDLEY's resignation was accepted but we are informed no notice was taken of the proceedings removing him from office. DR. HENDLEY had spoken of the Municipal Commissioners and of their officiating Chairman in unjustifiable language on a supposed charge of neglect of duty which on enquiry was found to be groundless. Under the circumstances any gentleman having a sense of self respect would have withdrawn his unwarrantable remarks with an apology, but DR. HENDLEY was void of any sense of respect for self or for a body of respectable men constituting the Municipal Board. We wonder whether His Honor the Lieutenant-Governor has been correctly informed on the subject. His Honor is exceptionally polite and is so by nature. It is hardly credible that he should have allowed a body of men to be abused by a Civil Medical officer and that without any justifiable ground. DR. HENDLEY deserved severe censure of the Government but even a simple disapproval of his conduct by Government and the communication of that disapproval to the Municipal Board and the District Magistrate would

have met the requirements of the case. Probably the Government did not approve of the Board's action in removing their Chairman. No doubt it was an extreme measure, and the Board would have shown better tact and prudence if they had proceeded otherwise in the matter. There was an unpleasant difference between the Board and their Chairman, and the latter had chosen to keep up this state of feelings by refusing to withdraw his remarks. Harmonious working was impossible; hence his removal was an absolute necessity and Government admitted the necessity by accepting his resignation. But the Government have hitherto expressed no opinion on DR. HENDLEY's conduct. Probably this reticence is due to a desire on the part of the authorities to support official prestige which very often outweighs every other consideration. If our surmise be correct, it is an instance of official zeal misplaced—an instance of a suicidal policy. The District Magistrate who is an Englishman and a member of the Civil Service had censured DR. HENDLEY's conduct. The District Magistrate is the highest official in the District, his prestige is of more consequence than that of an unconvenanted Civil Medical officer. The latter had disregarded the Dist-

richt Magistrate's advice in the matter. In their anxiety to support the prestige of an unconvenanted Civil Medical officer who is in no way responsible for the administration of the District, the Government have undermined the prestige of the official who is responsible for the administration of the District. The prestige of the British Government, is better maintained by officials like Mr. GARRETT, the District Magistrate, who lend an ear to reasonable complaints and do not turn a deaf ear to just and reasonable remonstrances as Dr. HENDLEY did in the present case.

To return to the questions in Council in reference to this matter. Under the rules framed by the Lieutenant Governor of Bengal for asking questions, the "Lieutenant Governor may disallow any question without giving any reason therefor other than that in his opinion, it cannot be answered consistently with the public interest; and in such case the question shall not be entered in the Proceedings of the Council." This rule has no application to the present case, as no public interests are involved in it. To screen Dr. HENDLEY cannot in any sense or the expression be public interest. The prestige of the Municipal Board and their proceedings may in some sense be said to involve questions on public interest. The rule just quoted may be applicable to the question, asked by the Honorable Surendranath Banerjee in reference to Mr. PENNELL's judgment, but the Lieutenant Governor did not disallow those questions. The questions and the answers appeared in the news-paper reports of the Proceedings of the Council which met on 30th March and they have since been published in the Calcutta Gazette. But the questions in reference to Dr. HENDLEY's case were not allowed to be asked in the Council. It was optional with the Government to decline to answer the questions as they did with reference to the questions about Mr. PENNELL's judgment. But the questions should have been introduced into the Council

and the grounds for disallowing them should have been stated.

The public have no means of knowing whether the questions were rightly disallowed or not. To form an opinion on this matter it is necessary to know the questions, but in the present case they were not allowed to be asked in Council.

Under Rule 15 no discussion is permitted in respect of an Answer given to a Question asked. This makes the position of the Government very secure. With all this security they have no justification for acting in the manner they had done in the present case. We reserve further remarks for next issue.

ଭକ୍ତୋରୟା ଶର୍ମି ପ୍ରାଚିନ ନିମିତ୍ତ କଲିବ-
ାରେ ସମସ୍ତ ଗରବରୁ ଯେହିଁ ହେତୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ରହିବା ମାତ୍ର କାହାରା ବାହାରାରୁ ।
ରହିବେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଅକ୍ଷ୍ୟାନ୍ୟ ଦାତାଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ସହବୋଟାର ବଳା ଟ ୧୦,୦୦୦ଟଙ୍କା,
ଅଲିକୋଟ ଓ ଆଠଭାର ବଳା ଟ ୧୦୦୦ଟଙ୍କା
ଏହି ଯଶସ୍ଵରର ବଳା ବିଷ୍ଣୁପ୍ରସାଦ ବିଦ୍ବ ଦେବ
ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଇଅଛନ୍ତି । କୋଣସି ଦାତା-
ଠାରୁ ଏହିଲମ୍ବନୁ ଅଥବା କୋ ନିଯ୍ୟ କିମ୍ବା
ବିକାରୀ ଦେଲେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟ ହେତୁ
୨୫୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

କୋଣ୍ଡାଲିବ ଭାଲିଯ୍ୟା ଏକ କୁତୁଳ କମ-
ଣିର ଧର୍ମ ଭ୍ରମ୍ଭ କରିବା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଜଳ ପେ-
କେଇ ସାହେବଙ୍କ ବିଶ୍ୱରରେ କବନ ଦୟା
ଆଜିଥିଲ । ମାତ୍ର ଅଣିଲରେ ଦାରବୋଟରୁ
ଖେଳସ ପାଇଲା । ଭାବାର ଭାବ ଅପାଳ କରିବାକୁ
କଲିବକାକୁ ଅଶ୍ଵିଥିଲ । ଅଲ୍ଲାଟ କୁଳମୁ ଶରୀ
ରକୁ ପେଇ ଯାଇ ବିଶ୍ୱରରେ ମସି
ପତିଲ ଏବଂ ଗହିଁ ଭାବରୁ ଭାବାର କୁକୁ ପିତାର
ସେହି ପେଇରେ ମୁହଁ ପାଇଲା । କୁତୁ ମରିବାର
କିମ୍ବା ପୁଣେ କହିଥିଲ କି ପରିମାଣୀ ବରଗ
ପାଇ ହେଲୁ ଏପରି ପାଇଥିଲ । ଦେଲେ ବିଶ୍ୱର
ଅଭିରୂର ହେବାର ହେବାରୀଏ ।

କାର୍ଯ୍ୟାପଳନରେ ଏ କିମିର ହେଲେ ଲୋକ
କଲିବକାରେ ରହି ଥୋରୁ ଫେରିଥେବେ ପେଇବା
ବେଗରେ ମସିପତିବାହାର ଦିନ୍ତ ବେଗ ଏ କି-
ମାନ୍ଦୁ ଅମହାମ କରିବାର ପାଠମାନକୁ କଣା

ଥିଲ । ଅବ୍ୟ ସେ ବେଗ ଏଠାବେ ପ୍ରାକ ଶାର
ନାହିଁ । ମାତ୍ର ବେଗଟି ଅବ୍ୟନ୍ତ ସଂକାରି-
ଥିବାରୁ ଉପ୍ରଭାବ ହଥା । ସତର୍ଷଂ ପୃଷ୍ଠାରୁ ସାବଧାନ
ହେବା ହେଲା । ଅମ୍ବେମାନେ ଅଜନ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ-ମାନ୍ୟବର ଝୁଲୁ ମଧ୍ୟ
ସୁଦବ ଦାସ ଏ ବିଦ୍ୟ ଲବନ୍ଧିମେଷକୁ ଜଣାଇ
ବିହିତ ଭ୍ରାତ୍ରର ପରମର୍ଶ କରୁଥିଲା । ବିହିର
ସବିଶେଷ ହରାନ୍ତ ଶୀଘ୍ର ପାଠମାନକୁ ଜଣାଇ-
ବାର ଆଶା କରୁ ।

ଖୋଲୁପୁର ମହାରଜାକର ଘୋଡ଼ାଦୌତି
ରେ ଭାଷ ସହିତ । ଏହି ଖେଳରେ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ପରା ବିଦ୍ୟ କରିବାକୁ ସ୍ଥୁତି । ବାହାଦୁର
ସାରୀ କଲୁବକୁ କହି ଦେଖିପାରନ୍ତି କାରଣ
ସେ କହିଥିଲା ଯେ କଲୁବର ଧାରାମବେ
ଦଳୁ କଲୁବର ପୋଷନ୍ତି । ସେ କଲୁବରୁ ବାହି,
ଅନେକ ସନ୍ଦର କଲୁବର ଥଣ୍ଡାର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
ଏହି ଗୋଟାବେଇଅବରୁ ବି ପେଣ୍ଟ ରଂବଳ ରମଣାର
କୁକୁର ସଂବାଧୀନ ସନ୍ଦର ଭାତାକୁ ସେଟ ଟେକ୍ୟୁ-
କା ମୂଳର ଗୋଟିଏ ସୁତାର କାହିଁ ପୁରସାର
ଦେବେ । ବାହା ଓ ସାରୀ ଭୁବନ୍ୟ ଏପରି ବାହି
ହେଲେ ସମ୍ବାର ଭୟାରେ କ୍ଷୟାର ହେବ
ଅଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ବଜ୍ଞାନର ବାହାଦୁର ନିମ୍ନମ କରିଥିଲା । କ
ଷିଦ୍ଧାର ରକ୍ଷିତିନିଧି କଲେଜର ଏପ୍ରେସିଡ୍‌
ବିଶ୍ୱମର ଭାବାନ୍ତି ଯଦି ମଧ୍ୟରୁ ଏବଂ ଜଣ ସ୍ତର
ବର୍ଷ ଅଣିପ୍ରାପ୍ତ ଲକ୍ଷନିଧିର ପଦକୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇବା
କହାର ଲକ୍ଷନିଧିର ସୁଲବ ଏବଂ ଜଣ ପାଇ
ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଆପ୍ରେସିବଲୁପେ ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ତା-
କିମ୍ବା ଭାବରୁ ମୁଖ୍ୟର ଧଳାନ୍ତାରେ ଭାବାର
ପାଇବା । ଏଥରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ କେବଳ
ବିଦ୍ୟର ଲକ୍ଷନିଧିର କଲେଜରେ ପଢି ହବାରେ
ଦେଲେ ଯାଇ କେବଳ ପାଇବାର ସୁକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ
ଏକ ପ୍ରତିଶାର ପାଠମାନକୁ ଏ ଦିନରେ ଦ୍ରବ୍ୟ
ପାଇବାର କାମନା କରୁ ।

ମଧ୍ୟ କରେକୁଷ କରେବାର ଜଣେ ଅବ୍ୟ
ନାହିଁ । ଏହି ବେଗଟି ଅବ୍ୟନ୍ତ ସଂକାରି-
ଥିବାରୁ ଉପ୍ରଭାବ ହଥା । ଅମ୍ବେମାନେ ଅଜନ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ-ମାନ୍ୟବର ଝୁଲୁ ମଧ୍ୟ
ସୁଦବ ଦାସ ଏ ବିଦ୍ୟ ଲବନ୍ଧିମେଷକୁ ଜଣାଇ
ବିହିତ ଭ୍ରାତ୍ରର ପରମର୍ଶ କରୁଥିଲା । ବିହିର
ସବିଶେଷ ହରାନ୍ତ ଶୀଘ୍ର ପାଠମାନକୁ ଜଣାଇ-
ବାର ଆଶା କରୁ ।

ମାତ୍ରରେ ରକ୍ତ ଲାଗିଥିବା ଦୂରଟା ହାଲ ବହି
ମୁଣ୍ଡ ଏବଂ ଅନୁମାନ ହେଲା ସେ ଜଳାଏଚ-
ମାକେ ଆଧିକା ଦେହର ରକ୍ତ ଚିହ୍ନମାଳ ଧୋ-
ଗମା କାରଣ ସେହି ହାଲ ବ୍ୟକତାର କର-
ଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ହାଲ ଉପରେ ଏକ ଚକ୍ରବାହି
ନାର ଶଫ୍ତୁ ତିକ୍ତ ରହିଥିଲା । ମାତ୍ରକୁଣ୍ଡର
ପାଦରେ ସେହି ହାଲର ପରିପ୍ରାଣ ଛବି ଦିଖିଯା
ଦେଲା । କଲେକ୍ଟିଙ୍ଗ କରେଲାର ଦ୍ୱାରା ଉପରେ
ବରେବ ଦୋଜଥିଲା ଓ ଡାଲରେ ଥିବା ତିକ୍ତ
ବାହାର ଦୂରା ଅଞ୍ଚଳ ତିକ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଟିକ୍ ମିଥି
ପଦକୁ ରକ୍ତଶାର ଧର ଯାଇ ରକ୍ତର ହେଲା ।
ତୁମର ଅଧ୍ୟଥ ସ୍ଥାପାର କରି ସଙ୍ଗମାନଙ୍କର
ମାନ କହିଦେଲା । ଆଶ୍ଵାର ଦର୍ଶନ ଅଦାର-
ମାର ବିଷ୍ଟରରେ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ପାଣିଦଣ୍ଡ
ବିଧାନ ହୋଇଅଛି ।

ଅସୁଦେଶରେ ଥାରୁ ଯେତେପ୍ରକାର ବ୍ୟୟ ଅଛି
ବିଲୁହରେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ କହି ଉପରେ ଆର
ଦିଲୁ ଅଛି । ଗୋଟାକେତେ ବ୍ୟୟର ତାଳକା
ଶୁଣ ସଥା—କୃପୀର କ୍ରବ୍ୟସାମଜୀ ୧୫୦୦
ଧାରିଣୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ନୂଆ ଯୋଗାନ
ପା ୧୫୦୦ ଡିଣ୍ଟ, ସେବ୍ୟୁମାନଙ୍କର ଦରଦର୍ତ୍ତା
ଓ ଝୋଗିବା ପା ୧୫୦୦ ଟିକ୍, ବିଦୁଷରେ
ଅସ୍ତ୍ରିବା ଘଜାମାନଙ୍କର ନବାଜରଚ ଏବା
କାଟ ଓ ରଚ ବେଳ ଶୁମାର ଭଡ଼ା
ରହୁଥି ପା ୩୫୦୦ କୁଣ୍ଡ ଗିରଜା ସର ସଜା
ଇବା ଓ କରିଗୁ ମରୁମଳ ଆରଚ ପା ୨୫୦୦
ଭର୍ତ୍ତା । ବିଦେଶୀୟ ଦୁରମାନଙ୍କର ବସା ଏବା
କାଟ ଖରଚ ପା ୮୦୦ ଡିଣ୍ଟ । ଆରୁ କେତେ
କହିବା । ଏକ ଧାରିଣୀ ଏ ୧୫୮ ଲା ଦରଚେ
ଦେସବ କର ଦିଲୁ ।

ପ୍ରସଲ କଣ୍ଠୁ, ଦୂରେ ପୁଅ କହିମାଳମାନେ ବାଜି
ଅଜଣା ତତ୍ତ୍ଵ ବାକର ଠଙ୍କା ଏକଂ ଦତ୍ତମାନ
ସରକାରବର ଖାସରେ ସୁରକ୍ଷା ମୋରମାନାନେ
କର୍ମଶିଳମାନେ ହାଲ ଅଜଣା ଠଙ୍କା ଥିଲୁମୁ
ନିମନ୍ତେ ମହା ବସ୍ତୁ ଉଚ୍ଚବାବୁ ଥିଲେବ ପ୍ରଜା
ଆଦି ଶଶି ପର୍ବତୀ ଦିନୟ ଅଥବା ବନ୍ଧବ
ଇତ୍ୟାଦିହାତ୍ମା ରୂପ ଓ ଅଳ୍ୟ ଛଦମାରଚ ବର
ସୁରା ଦୂରାର ଘାର ଘାରୁ ନାହାନ୍ତି । ତହିଁ
ଉପରେ ଏକ ମାଧ୍ୟମ ଥିଲେ ଦେବ ବସ୍ତୁ ଓ
ବିଷ୍ଣୁଚକ୍ରା ଏମନ୍ତ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଲୁଗେ ଥିଲେ
ଲେବ ମର ପଞ୍ଜୀଯକଣ୍ଠୀ । ଜମିଦାରୀ ଅମଳରେ
ପ୍ରକାମାଳେ ଜ୍ଞମଦାରଦିତ୍ୟ ବାଠ ପାଇ ଦିବ
ଦାଢ଼ କରୁଥିଲେ । ସରକାଙ୍କ ଅମଳରେ ତାହା
କାହିଁ । ସତରଂ ଅଭେଜ ଶବ୍ଦେଶୀ ନ ଦେ-
ବାବୁ ପରି ଦୂରକ ଦେଇଥିଛି ଏବି ତଥାର
ସାଧାରଣ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟାପାର ଦେଇଥିଛି । ଏହି
ସ୍ଵରୂ କଷ୍ଟକ ପ୍ରବକାର ନିମନ୍ତେ ପଦିପ୍ରେରବ
ଆସି ମାତ୍ରାଲର ତହିଲହାର ଓ ଜଳ କୋର-
କୁଳକିମେଷ ଅନୁଗୋଧ ତରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ଆମେମାନେ
ଆଶା କରୁଁ ଏ ବିଷୟ ଜଳଭ୍ୟାକିମ୍ବୁର କରେ
ନୃତ୍ୟ ଏହି ଜଳ କୋରତକର ଦୁଷ୍ଟି ଅକର୍ଷଣ
କରିବ ।

— * —

ଅତିଶ୍ୟ ଯୁଧର ସହିତ ପ୍ରକାଶିତ ଚାନ୍ଦୁଆଳୁ
ସ୍ଵର୍ଗ କର୍ମଲୟର ବୁଦ୍ଧିକ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ
ବେଦକୃଷ୍ଣ ପତନୀଥୀ (ଡାକ ନାମ ଭୂଷଣପ୍ରତିକ)
ମର ମର ସୋମବାର କିନ୍ତୁ ଶା ବେଳେ
ମର ହୋଇଅଛି । ମର ଅନବାର ସହ
ଅଜାନ ହାତୀ ବେଳେ ସେ କାଠମୋଡ଼ି କଥାର
କିମ୍ବା ଦୂରକଳକୁ ଅଗସ୍ତ୍ୟ ହେବା ମାତ୍ରେ ଦୀଠାର
ଯେତ ଖର୍ତ୍ତିମାରୁ ବନ୍ଦବଳକୁ ଏବିଧରିଲେ ।
ଯେ ସେ ସାଧାରିକ ଅଧାର ପାଇବାର
ଜାଗର ବାହୁ କେବଳକରୁ ମହାଶାଖା ବିଶେଷ
କର ସହିତ ତବିଶ୍ଵା କଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି
କର ହେଲା ଗାହି । ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟଦକର
ପ୍ରାୟ ବ ୨୨ ର ହୋଇଥିଲା ଏବି ହେ
ଇଲ୍ଲା ଓ ନିଷ୍ଠାଜୀବୀ ଥିଲେ । ଅଳ୍ପଦଳ ହେଲା
କାହାର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବସର ନେଇ ପାଇଲା
ବନ୍ଦର ତାବଳୀର ସଜାଳର ସଂଦୂଚ ପଣ୍ଡିତ
କରିବେ ନିୟମ୍ବ୍ର ହୋଇଥିଲେ । ଉଦ୍‌ଦେଶ ଜାହା
ନାର ଅମ୍ବାର ମଙ୍ଗଳ ବିଧାକ ବରନ୍ତୁ ଏବି
କାହାର ପରିବାରକ ଶାନ୍ତି ହେଉଳା ।

ଶର୍ଣ୍ଣପୁରମହାଶଶୀ ଭାବେରୁଷ୍ମାକର ଅନ୍ତେଁ
କିମ୍ବାରେ ଏହା ଦଳାର ଘାରଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା ଅର୍ଥାତ୍
ଏହା କିମ୍ବା ଦଳାର ଦଳା ବ୍ୟୁତ କୋଇଥିବାର
ଯାଇପାଇମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାପ । ଏଥିରେ ଘାଠକ
ଆଜେ ଅର୍ଥାତ୍ କୋଇପାଦକ୍ରମ । ମାତ୍ର ସେଇଁ
କିମ୍ବା ଦେବେ ଘୋଲ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧ କଥା
ପାଇବା ଉଚ୍ଚର । ମୁହାବ କିମ୍ବା ଉତ୍ତରକରେ
ଏ ବାନ୍ଧିଶବ୍ଦକରିପାଇ ଉତ୍ସବ କରିବାକି

ଲୋକଙ୍ଗାଲିର ଯେଉଁ ଜୁନ ମୋକଦମାର
ବିଶ୍ୱର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେଠାର ଦେସନ କଣ ପେଳ-
ଲୁଷାହେବ ସସ୍ପେନ୍ଡ ବୋଲାଥାତ୍ତ୍ଵ ସେହି
ମୋକଦମାର ଅପିଲ ଗତ ସ୍ପାହରେ ଦାଇବୋଟ-
ଟରେ ନିଷ୍ଠି ହୋଇଥାଏ । ମାଜ୍ୟବର ବିଶ୍ୱର
ପତ ଅମ୍ବର ଅଲି ଏବ ପ୍ରାଚୀନାହେବମାତ୍ରେ
ଦୂହେଁ ଏକ ମହ ହୋଇ ଗାର ଗମ୍ବ ପ୍ରକାଶ
କରିଥାଏନ୍ତି । ପେଳଲୁଷାହେବ ଜ ଏ ଅସ୍ତ୍ର-
ମେଳୁ ବୋଧି ସାହୁମୁଖ କରି ଏବନାରୁ ପ୍ରାଚୀ
ଦଶ ଏବ ଅକ୍ଷ୍ୟ ଦୂରକଣ୍ଠକୁ ଯାବକୁବନ ହୀଥା-
ଦୂର ବାସ ଦଶ ଦେଇଥିଲେ । ହାଇକୋଟ
ଶେଷଲିଖିତ ଦୂରକଣ୍ଠକୁ ଜାରୀ ଦେଇଥରିବା
ଏବ ପ୍ରଥମ ନାମିର ଦଶାଙ୍କ ରହିବ କର
ପ୍ରକଳ୍ପାର ତାହାର ବିଶ୍ୱର କେବା କାହାର
ଅବେଳ ଫେରିଥାଏନ୍ତି । ବିଶ୍ୱବିଷତ ମହୋକୁମ-
ମାନେ ପେଲେଲୁଷାହେବର ଗାର ଲିଖିଥିବ
ଜୁନ ସମାନୋରବା କର କହିଥାଏନ୍ତି କ ଯେ-
ନେଇସହେବ ଭାବୁ କରିବରେ ଅନେକ ଅପ୍ରା-
ସନ୍ନିବ ଓ ନିଜର ବୁଦ୍ଧାବର କଥା ଉପରିବର
ସହିରୁକର ମଧ୍ୟତା ରଖି କରିବାକୁ ଅନ୍ତର
ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏବ ଯାହାକୁ ବିବୁଦ୍ଧିକେ ତେ
ବୁଦ୍ଧାକୁ କରିଥାଏନ୍ତି ସେମାନେ ତାହାକୁ ସମ୍ମାନେ
ବିଶ୍ୱରମେଲେ ଦୃଷ୍ଟମୁକ୍ତ ନ ଥିବାକୁ ସେମାନକୁ
ପର ଅନ୍ତର୍ମାସ ହୋଇଗାନ୍ତି ।

କରେ ପହଞ୍ଚେଇବ ଦୋଷଦେଶର ପ୍ରକା
କର ହର୍ଦିଷା ଏହିପରି ବର୍ତ୍ତିତ କରିଅଛନ୍ତି ।
ଏବେ ବୁଧବର୍ଷା ଓ ଶୁର୍ଗମ ନନ୍ଦମାନଙ୍କର ଦିନ
ଜାଗିବାହାର ସେ ମାହାଲର ଆବେଦିକ ପ୍ରାତିକର

୧୪୨ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ
ଏ ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରଦି ସହାନୁଭୂତି ଓ ମମତା ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ଏହି ଏହି କିମ୍ବା ଚିତ୍ର ସ୍ଥାପନ ବିଷୟ
ରେ ସ୍ଵଗାତ୍ମକ ଅଳ୍ପବ୍ୟବ ଦେଖାଇଥିଲେ । ତାହା
କିମ୍ବା ଶ୍ରୀନାନ୍ଦର ଗମନ ଅଧିକ ଦିନାଙ୍କୁ
ବାହେବ ମହୋଦୟ ଗହିର ପ୍ରାଚି ଦୂର୍ତ୍ତି ସହିତର
ଶ୍ରୀବାନ୍ଦ ବଲଭାବରୁ ସବ୍ବ ବଜ୍ର ଦେଖି ।

ବାନିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ପରମାର ବିଜରଣ ।
ଏହା ଶନିବାର ଅପରାଧ ଘ ଖ୍ୟ ଥା ହେଲେ
ଏ ନଗରର ଚିତ୍ତକଷ୍ଟା ହନ୍ତୁ ବାନିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ
ଲିପ୍ତ ଶୁଦ୍ଧରେ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶଳୀଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ସେଉଁମାନେ ବିଲୁ ପଢ଼ା କରିଥିଲେ
ହେଲାନ୍ତକୁ ପୁରସ୍କାର ଦେବା କାରଣ ଗୋଟିଏ
ଦିଗ୍ବିନ୍ଦୁ ଗୋଲାଦିଲ । ଉତ୍ତରାର କଟିଶକର
ଆସିଲୁ କାରଣେହୁର୍ମ ସାହେବ ସଙ୍ଗପତିର ଅଧିକ
ଜୀବନ କରିଥିଲେ । ପାହାଙ୍କୁ ଶତ ଜ ୨୦ ଏ
କବୁରେଯୀଯ ସାହେବ ଓ ମେମ ଏକ ଜ ୨୫-
ଶତ ଦେଖିଲୁ କହୁ ଲେବ ଉପରୁକ ଥିଲେ ।
ପ୍ରଥମ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପଞ୍ଚାମିତି ବାରୁ ଛମେଶକ୍ରି
ଦିବୀରେ ବାର୍ଷିକ ବିଜରଣ ପାଠ କଲେ । ଉଚ୍ଚତା
ପକ୍ଷେପ ମାର୍ଗ ଏହି କି ସଳ ୧୫୦-୧୫୦୯ ପାଲ
ଦେଖିଲେ ଜ ୨୫ ଶତ ବାନିକା ଏହି ଜ ୪ ଶତ
ଦଶବର୍ଷର ଦୂର ବାଳକ ପାଦକ ୨୫ ଶତ ପକ୍ଷି
ଥିଲେ ଏହି ଗହିପୁରୀ ବର୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ୮୨
ସଲ । ମାତ୍ର ଶତା ଓ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ଜ ୨୫ ଶତ
ଭାରା ହୋଇଥିଲେହେଁ ଦେଲିଲା ହାରହାର
ଭୟପୁରି ଭାଗ ପତି କି ସଲ । ଏଥିରୁ କୋଷ
ପ୍ରଥମ ଅଳେକ ପିଲା ବର୍ଷର ଶେଷ ଭାଗରେ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଜୀବନ କରିଥିଲେ । କେତେକ ବର୍ଷ
ହେଲେ କୁଠିଯାଇଥିବା ମୃତ୍ୟୁ କେବଳ
ମହିନେଶ୍ଵରାର୍ଥ ବାନିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁନର୍ବାର
ସାଧିତ ହେବା ଏହି ପ୍ରେତାରେ ପେର ଓ ପାଠ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଦକ ପଦିଗାର ସୁରଖା ଦେଲୁ
ହନ୍ତୁ ବାନିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶତା ଜୀବାପତିବାର
ଜୀବା ଯୋଗ । ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାର୍ଷିକ ବ୍ୟୟ
ଟ ୩୫ ଲକ୍ଷ ମାତ୍ର ଆପ୍ତ ଦୂର ପିଲା ବର୍ଷର କା
ବେଳେ ଟ ୫ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଏକ ବର୍ଦ୍ଦମାନ ସହାୟ
ଟ ୩୫ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଏକ ଟ ୫୦୦ ଲକ୍ଷରେଇଥିଲା ।
କରିବା ଟ ୩୫ ଲକ୍ଷ ଏକ ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା
ଏହି ଦିନା ବିଦ୍ୟାଳୟର ପୁଣ୍ୟ ସହିତ ପାରିବୁ
ଅଭ୍ୟାସିତାରେ । ପରିବର୍ତ୍ତ ବାର୍ଷିକ ମରମତ ବ୍ୟୟ
ବିଦ୍ୟାଳୟର କୌଣସି ବରେନାମପୁ ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର
ବର୍ଷିକୁ ବାହ୍ୟାବ ମାଜିକର ଶତା ବାନାହୁର
ଏହି ଟ ୩୫ ଲକ୍ଷ ଥାର ଅଣ୍ଣିତାର ବରମାର

ସେ ଅଗ୍ରକ ଦୂଷ ଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ୍ ଯେଉଁ
ଜ ହୀଳ ଶତା ଅଛି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
କ ଡ୍ୟୁ ଏ ଉଚିତା ଏବଂ ଜ ହୀଳ ଶ ଦଙ୍ଗବାସୀ
ଅଗ୍ରକୁ ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ଶିଖା ନିଯମରେ ଜଣନ ଶିଖକ
ନିଯମକୁ ଅଛି । ପୁରୁଷ ବିବରଣ ବିଷୟରେ
ଏ କବରର ଅଳୋକ ଭାବୁ କ୍ଲେବ ପାହାଏ
ବରିଅଛି । ତନ୍ଧରେ ବାମଗ୍ରାହ ରାଜ,
କନିକା ଓ ତେଜ୍ଵାନାଳର ବନ୍ଦମାନେ, ଦର
ବିଶ୍ଵ ବୋଷ ଓ ସୋମେଯର ତକ୍ତ ସମ୍ବେଦ
ବାହାଦୁର ମାନେ ଦାରୁ କଲମନ୍ଦାତକ ଲଳ ଓ
ବାରୁ ଶଣିହୃଷଣ ବିଷ ଅଧିକ ପାହାଏ, ଦେଇ
ଅଛି ।

ଇଥେଟ ପାଠାନ୍ତର କେବେ ଜଳା
ବାଲକା ଅଧିକା ବନ୍ଦିଥିବା ବନ୍ଦିଲା ଏବଂ
ଓଡ଼ିଆ ପଦଃ ପଢ଼ିଲେ ଓ ଭାବା କଢ଼ି ପ୍ରାଚୀକରଣ
ମୋହମ୍ମଦ ଉଦଳନ୍ତର ସମ୍ପାଦିତ ମହାଦୟୁଧ-ପୁର-
ମାରାଣାଷ ଦେଇ ଯେହି ବନ୍ଦିକା କଲେ ରହିଲ
ସଂମେଯ ନର୍ମ ଏହାର ଏ ବନ୍ଦିକପୁର ରହି ସଂଖ୍ୟା
ଏବଂ ଆୟ ଭାଗୀ ହେବା କଢ଼ି ତୁମ୍ଭର ଦିଷ୍ଟିଯୁ
ଥିଲେ । ସେବେ କେବଳ ମୁକ୍ତି ଗୈକ କିମ୍ବା
ବିଦ୍ୟାଲୟ କେବୁ ଶିଶୁ ସଂଖ୍ୟା ଛାଣୀ ହୋଇ
ଆଏ ତେବେ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ସେ ଏଠାରେ
ଉଣା କେଲେବେଳେ ମୋହରେ ବାଲକା ଶିକ୍ଷାର
କାରି ଦୋଷ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥାର
ଅବଳତ ଉପରେ ଶୋଭନ୍ତି ଏବଂ ରହିର ଆଶ
ପ୍ରତିକାର କି ହେଲେ ବିଦ୍ୟାଲୟ ରହିବା କମ୍ପା
ଆର୍ଥିକ ଅଗ୍ରବ ମୋରକର ଏକମାତ୍ର ସାଧାରଣ
ହେବା ରୂପରେ ବିର୍ଗର ତରେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆରେ
ଏତେ ବଜା ଜମିଭାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଙ୍ଗକି-
ପଦ ଲୋକ ସବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓଡ଼ିଆର ପରିମ
ହିତେଣୀ ରେବନସା ବାହେବନକର ଏହି ଜାତି
ବିନ୍ଦୁକ ରୂପେ ଉଣା ହୋଇ କି ପାଇଲେ ବଢ଼ି
ହୁଏର କିମ୍ବଯ ହେବ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । ମଧ୍ୟ-
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାନ୍ତର୍ଗତ ବାନ୍ଦୁର ସଜା ଓଡ଼ିଆକର
ବ୍ୟାକର ବାନ୍ଦୁକରେ ଏ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଅଗ୍ରବ
କଷ୍ଟ କହିବାକୁ ଅଗ୍ରବ ହେବା ପ୍ରକେ ଜାପ
ଓଡ଼ିଆର ସଜା ଏ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧନ୍ୟାନ୍ତର ବନ୍ଦିକର
କଷ୍ଟକୁ ରହିବା ନିଚାନ୍ତ ଅଗ୍ରବକମ୍ପା । ଆଶ,
ଅପର ସେମାନେ ଏ କଷ୍ଟକୁରେ ଅତି ପରାମର
ଦ କେବେ କାହିଁ ଏବଂ ଅଗ୍ରବ ବର୍ଷରେ
ବିଦ୍ୟାଲୟର ଅବସ୍ଥା କଲ ଦେଖା ଯିବ ।

ପର ଶେଷରେ ପର୍ମାପଲ୍ଲି ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଯୁ
ଯାଇ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର
ଶବ୍ଦ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ନିଜ୍ଞାନ ଦିଯୁ। ଯାଇ ଜିବାନ୍
ଦିଯୁଅଛି ।

ଆମ୍ବାଜକର ଏକାଟୁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହେ ତମ-
ଶଳର ସାହେବଙ୍କର ସଥ୍ୟ ଉପଦେଶ ଅନୁଷ୍ଠାନି-
କାର୍ଯ୍ୟ ମାନେ ଦିଲ୍ଲି ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପ୍ରତିକଣ କରିବେ ।

ବେଳେ ସେ ଜମାକରି

ପ୍ରତଳିବ ଜମାବଦୀର ମୟୁଦ ଶେଷ ହୋଇ
ଆସିବାରୁ ଗେଡ଼ିବେବର ନୂତନ ଜମାବଦୀ
କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତହୁଁ
ଦିମଙ୍କେ ଟିକା ଅମଙ୍ଗ ନିପକ୍ଷ ହୋଇ ଜମିଦାରଙ୍କ
କାମରେ ଅପଣା ମାହାରିର କାଙ୍ଗ କାଙ୍ଗ
କରିବା କାରଣ ମୋଟିବ ଜାଗ୍ର ହୋଇଥାଏ । ଏ
ସମ୍ବଲରେ ବାଲେଖର ନାସକେଳ ବସାସାଇତିର
ସହବାସ ସମ୍ପଦ ବାଲେଖର କଲେକ୍ଟରଙ୍କ
ନିରଦ୍ଦର୍ଶ ସେଇ ମନୁଷ୍ୟ ଲେଖି ଧାରାଇଥାଏନ୍ତି
ଜାବା ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ ଦିଲୁଁ ଯଥା ।

The Zamindars of the Temporal
ary settled estates have been
required to submit returns to
help the Government in the work of
the Roadcess evaluation. But it
seems that the submission of the said
return will involve the said Zamindars
in many difficulties and inconve-
niences and will cause a great loss
to Government for the following
reasons:—

I The work of Roadcess revalua-
tion cannot be finished until all the
Zemindars have submitted their re-
turns and so shall have to be prolong-
ed for an unnecessarily long period
bringing about a double loss to
Government:—

Firstly—The Roadless revaluation establishment shall have to be maintained for that long period.

Secondly—the Government shall be held responsible for failing to realise the new Jams (Roadless) earlier.

II. Most of the estates in the province are held by share-holders and of the share-holders only one in each case has got the settlement Khatians; of the rest most have not yet procur ed the Khatian papers or hardly know accurately the substance there of Under these circumstances when the Government will want returns from them the following difficulties will arise :—

1 They shall fail to submit returns
duly in time.

2 They shall have to be compelled to do so by the imposition of fines.

3 When thus compelled they shall have to undergo much expense in procuring copies of the Khatians and other papers from the Government record room.

4. They shall be put to many other difficulties on account of being forced to attend to various sorts of notices &c, from the Government and for a long time. Besides with all these difficulties they shall not be able to supply any new information to the Government because most of the Zamindars have not yet got a clear idea of the present condition of their estates themselves as they have not got maps of their estates prepared by the settlement office

Thus it is seen that with so many difficulties and troubles to the Zemindars and the monetary loss to the Government no real gain can possibly accrue to the Government while the Roadces revaluation can be done equally well, within much less time—with far less expense or loss of Government money and without any trouble or difficulty to the Zemindars if the Khatians and other necessary papers, carefully and accurately prepared by the settlement officers be taken for reference from the Government record room and the work of Roadces revaluation be done with the help of these papers—it being understood that these very papers must have ultimately to be referred to in order to test the correctness of the papers submitted by the Zemindars if they are forced to do so.

ଏଥୁର ବନ୍ଦେଶ ମର୍ ଏହି କଣିକାରମାନେ
ସମସ୍ତେ କୃତକ ସଜ୍ଜ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁର ଶକ୍ତିଯୂକ
ଦର୍ଶାଦି କାଳକ ସତ୍ରକ କର କାହାନ୍ତି କିମ୍‌
କୁହି ନାହାନ୍ତି । କଳକ ନେଇ ବେତ୍ତିଷେଷ
ନରସା ଲେଖି ଦେବାକୁ ଅଳେକ ଝାଇନ୍ତି ଓ
କଷ୍ଟ ଦେବ କରିବାହାର ସଜ୍ଜାପୁ ହେବେ ଓ
ଯେତେ ବିଳମ୍ବ ଦେବ ସରକାର ତେବେ କାଳ
ଅମଳ ବଧାର ରଖି ପରି ସହିବେ । ପରିଶେ-
ରରେ ସେ ନକରୀ କି ଥାଇ କା କାହା

ହୁଣ୍ଡିକା ସକାଶେ ମହାପିଜଖାନାରେ ଥୁବା
ଅଳ୍ପଯାନ ଇତ୍ୟାଦି ସଙ୍ଗେ ମୁହାବିଲୀ କରିବାକୁ
ହେବ । ଅଛିଏବ ଜମିଦାରଙ୍କଠାରୁ ଫାଗଳ
କଲୁବ ନ କରି ଏକାବେଳେ ମହାପିଜଖାନାର
ଅଳ୍ପଯାନ ପ୍ରଭାତରୁ ସେତ୍ରେସ ନକସା ପ୍ରସ୍ତୁତ
କର କେଲେ ସହଜରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଠି ନିବ
ଏବଂ ଜମିଦାର ବ ସରକାର କାହାର ଅଧିକ
ଶର ବା କଞ୍ଚି ହେବ ନାହିଁ ।

ଭିଷବଳିଶ୍ଵର ମନ୍ତ୍ରଦ୍ୟ ପାଇ ବାଲେଷ୍ଵରର
କଲେକ୍ଟର ଚିନ୍ତଳିଶ୍ଵର କଥାମାଳା (ବି) ଉପ-
ସିଲର ନୀତି ମରି ଯଠ କୋଟିରଙ୍ଗେ ଯୋଗ
କରିବାର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସଥା :—

“ପ୍ରକାଶ ଥାଉବ ଉତ୍ତର ସମୟ ମଧ୍ୟରେ
ରଖିବୁ ଦାଖଲ ନ କଲେ ତୁମ୍ଭୁ ଜରିଆଳା
କବ ନ ଯାଇ ନୂତନ ବ୍ୟାନୋବସ୍ଥ କାଗଜ ଢୁକ୍ଷେ
ବର୍ଷକ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କବ ଯିବ, ଯଦି ହାତ ଥାଏ
କିଛି ର ତୁମ୍ଭଙ୍କ ରଖିବୁ ଉତ୍ତର ଗାତର ମଧ୍ୟରେ
ହାଖଲ ରଖିବା ।”

କୁପରଲ୍ଲବିତ ଅଦେଶ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥାଏ ।
ମାତ୍ର ବର୍ଷକ ସକାଶେ କାହିଁବ ? ବଜୟ ବନ୍ଦୋ-
ବପ୍ତ ବେ କଳ ଶୋଷ ହେଲା । ସେଠିଲମେଘ
ଅଧିଷ୍ଠର ସେଇଁ ମୋଧୁବଳ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କର
ଅଛନ୍ତି ଏହି ଅନ୍ତିମାଳ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଛର ଅଧିକ
ଜମା ବିବାହବାକୁ ଜନନୀୟମାନେ ଅବଳକାଶ
ପାଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ କୌଣସିତାରେ ଜମା କମ୍ଭେ
ବେବାର ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ କାହାଁ । ଏମୁଲେ ବନ୍ଦୋ-
ବପ୍ତ କାଗଜ ଅନୁଶୀଳରେ ଅନ୍ୟ ବୈକ୍ରିଶେଷ
ବନ୍ଦୋବପ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈତନ୍ତିକ ଜମାକଳ କରି
ନେଲେ ଚରବାଳକର କିଛି ସବ ଦେବ ନାହିଁତ
ଅତି ବାଲରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯିବ । ଏମନ୍ତ ସବଜ
ହୃଦୟ ଝଡ଼ି ଦ୍ୱାରେ ଜମାଦାରମାନଙ୍କ ଦେବ-
ର କରିବା ଲଖାତ୍ମକଙ୍କ ନହେ । ବନ୍ଦୋବପ୍ତ
ମାଗଲ ଲିଖିବ ମୋଧୁବଳ ଜମା ଉପରେ ବୈତନ୍ତି-
ଶେଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଦେବେ କୌଣସି ଜମି-
ବାର ସବୁପ୍ରଶ୍ନ ଦେବ ଦେବେ ସେ ଅଧିତ୍ର କର
ମାଦା କିମ୍ବାର କରିଲ ନେଲେ ମଥେଷ୍ଟ ଦେବ ।

ସାଧୁବିଳ ସମ୍ବନ୍ଧ

ବିଜ୍ଞାନ-ଗେଜେଟ୍

ଅନ୍ତର୍ବୁଦ୍ଧି କେବୁଢ଼ି ହରିଏଇ ମାଃ ପ୍ରମବଲସୁନ୍ଦର ପ୍ରତି
ହି ମାଥିବା ଗ୍ରୂପରେତାରୁ ମାଃ କର ଏହିପ୍ରକାଶ କବିତା
ମାଃ ୧୦ ଫୁଲ୍‌ମୁଖୀ ପାତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ।

ଅବସାନ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପତ୍ରର ମନେରେ ଯିଃ କୁରୁଗୋଦିତ
ସେ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଶର୍ମିତା ଦିଲ୍ଲିର ମନେରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଲକ୍ଷ୍ୟର ନାମାଳକର ସ୍ଵର୍ଗତ ପଦରେ ଯିପୁର ହେଲେ ତ
କିମ୍ବା ବିନିଶର ଦିଃ ଆରା କାଞ୍ଚିତବ୍ୟାପର ତଥାତିକିରଣ କିମ୍ବା

ଶୁଭ ପଦରେ ବହିକାଳ ନିମନ୍ତେ ନିସ୍ତର୍ଣ୍ଣ ଦେଲେ ।

ବନ୍ଦର ନିରେଷ କୁହକାର ତେବୁଟି ବଲେହଟର ଗାଁ
ବନ୍ଦରକୁମାର ମେଧ ବାବରଙ୍ଗର ସଦର ମହିମାରେ
ଅବଶ୍ୟାପିତ ହେଲେ ।

ପଦ ଅଳକର ସ୍ଥଳ ଦସ୍ତଖତ ଉତ୍ତମେତ୍ରର କାରୁ ଏହି
କାହିଁଦେ ଗୁଣ୍ୟୀ ପାଠକ ଦିଲ୍ଲିକର ସ୍ଥଳ ଉତ୍ତମେତ୍ରର
ସମ୍ମରେ ନିଷ୍ଠା ହେଲେ ।

କୁଣ୍ଡଳିର ମାଲିଙ୍ଗୋଟ ଓ କଲେପ୍ତିର ନିଃ ସ, ଅମ୍ବ
ଲକ୍ଷମୀର ଓ ଦକ୍ଷ ଦୟାର ଦୟିତୀର ସଦରେ କିମ୍ବା
ହେଲେ ।

ଶାଖରଙ୍ଗର ହୋଁ ମାନ୍ଦେଖୀ ଓ ହୋଁ ବଲେଦୁଇର
କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସେଷ ବିକଳ ନିଶ୍ଚିପ୍ତ ଅଛିବାରୁ
ହେବାରୁ କେବେହେତୁ ମନ୍ଦରେ ନିଶ୍ଚିପ୍ତ କରିବେ ।

ବେଳିର ଦେଖିଲା ମାତ୍ରକୁଣ୍ଡ ମିଃ ଶେ, ଏହି, ଭେଦିବ-
ପଦ ଫୌଜିତିପ ବାନ୍ଧବ ଅନୁଭବ ୯୦୦ ଟଙ୍କା ଥିଲା
ପାଇଁ ମେମ୍ପା ଥାଏ ଦେଇଲା ।

ପରୁ ଦେଖୁଣ୍ଡ ବଲେହଟର ମୌଳିକ ସଂଗ୍ରହ ପାଇନ୍ତି
ଯାହା କଥିବାକୁ କାହାର ସତର ମନ୍ଦିରମାତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ
ତେଣୁ ଯୁ ଦେଖାର ମାନ୍ଦ୍ରେଷ୍ଟ ସମଜା ପ୍ରାୟ ହେଲେ ।

ମତ୍ୟ-ନିରାଳବାର କୁଣ୍ଡଳ ଏ ନଗଭରେ ଅଛୁ ଦିଲ୍ଲି
ହୋଇଥାର ଓ କୁଣ୍ଡଳ ସାମାଜିକ ପଢ଼କ ସମ୍ମାନ । ଏବେଳି
ଆଖାନ ଉପରୀର ହୋଇଥାର ।

ମନ୍ତ୍ରି ସାହେବଙ୍କ କୋବିନ୍ଦାର ଅନୁରୂପିତ ଦୀନରେ
ଏହି ଧେଶ୍ପରିଷ୍ଠର ଗୁଣ ବେଳେ ସାହେବଙ୍କ କେହିଥେବୁ
ଦୂରଜୟ କଲି ସୁରକ୍ଷାର ସାହେବଙ୍କ ଟମନ୍ଦରେ ଚଢ଼ି ମୌଜ
ଦୂରବାହୀ ଯାଇଥିଲେ । କନ୍ଦାଳବା ତୋଷରେ ଟମନ୍ଦମ
ଧ୍ୟାନ ପାର ସାମାଜିକରେ ବନ୍ଦିତର ସହ ବୋଢ଼ା ମଧ୍ୟ
ଧ୍ୟାନ ଗାଲିପା । ସବାକେ ସାହେବ ସୁମଧୁରେ ସବାର
ତେବାର ଡେବିଶ୍ଟ ମାଲିକ୍‌ଟ୍ କେତେତ ସାହେବଙ୍କ କହିଲୁ
କରେ କି “ଏ ଲୋକମାନ ପ୍ରତିଟି କାଳାର୍ଥୀ
ଏ ଦୀର୍ଘ କାଳମାନଙ୍କ ହେବ ଏହି ଉଚ୍ଛଵି ସାହେବଙ୍କ
ଏ କାଳମାନଙ୍କ କିମ୍ବାରିକାର ଆବେଦନ ହେବ ।

ମୋହରୁମ୍ କୁଳ ଦେଉଣ୍ଡ ପାତା ଗନ୍ଧିଆର ବାଟିଲେ ମହିତ
ଅଶୀଖା ସବାରେ ମୋଟାଟା ଅବଳୀ ଦାଖାଇଥିବ ଏହି
ଦେଉ ମଧ୍ୟରେ କରୁଣାମାତ୍ର ଅବଳୀ ଓ ମାନିକାରୀ ଅବଳୀ
ଯଥରେ କରୁଣ ଓ ସମ୍ମାନ ମାରୁଣିକ ଦେଖାଇଥିବ । ସୁଧାର
କରୁଣ ସେ ଅବଳୀକାରୀମାନଙ୍କ ଅବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଦବାବ
ଦିଲୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ରତିଦିନ ହୋଇଥାଏ ସମ୍ବଲିତ ଆବଶ୍ୟକ ଏହି
ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଅଛେବ ବେଳେ ଯଠି ଯେବେ ହୋଇଥାଏ
ଏବଂ । ଏବେଳ ଅନୁଭବରେ ମୁସମ୍ମ ପୁଣଗଠାଇର
ପାଠୀ ଲୁଗାଦୋଚାକୁ ସହ ସଜାଇ ପାଇଲେ କିମ୍ବନା
ପାଦୁଷ ଦେଖାଇବ ସେ ହେଉ ତାହିସୁ ମେଘ ମେଘ
କବରର କଣେ କିରଣୀଦୀପ ପାହାର କାଳାଙ୍ଗୋଟ
କି କି ହଜାର ଏ ଏହି କାଳାର ଅନୁଭାବ ମିଳିବ, ଥାହିଁ
ପାଠୀ କହ ବେଳେ ଲଗାଫାରେ ଏ ହଜାର କାଳାର
ବାହାମାର କାପି ଥିବ । କିମ୍ବା ମାମରେ ମୋହବନା
କିମ୍ବା ।

କରୁଥିଲାବେ ଜଣେ ଶିରେଥିବ କାହା କହିଲୁଣ, ପାହାର
ନେତ୍ର ଗାସରେ କପିଥିଲା । କରୁଥିଲା କିମ୍ବା କପିଥିଲା
ମୟରେ ହିଂକୁ କପି ପାଇଥାଇ ମାତ୍ର ଏ ଦେଖଇ
କମଳ ମୁଗାର କିମ୍ବେ କପିଥିଲାକୁ ଅବୁଷୁ ପରେ
ହେଠି ମଧ୍ୟକାଳ । —ବୃଦ୍ଧିରେ ସେ ଦେବତା ଦେବତା
ମୁଗାର କପିଥିଲା କପିଥିଲା ।

ଦୁଇତର ସ୍ଵର୍ଗରେଣ ଲାଗନ ହୁଏ ହୋଇଥିଲୁ
ଥା, କୁଷମାଣ୍ଡ ପରିଷକ ବନ୍ଧୁର ଶୁଭାଙ୍ଗ ବିଧ
ହାତି ସ୍ଵର୍ଗ ଦେବ ବନ୍ଧୁର ମୁଦ୍ରାଟି ଓ ମୁଖ ବନ୍ଧୁ
ଦେବ ମୁଦ୍ରାଟି ହାତି ।

ପାଇଁ ଏକାଧିକ ଧରଣ ଶବ୍ଦରଙ୍ଗା ମନ୍ତ୍ରରୁ
ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ଉପରେ କରିବି ଦୋଷ ମନ୍ତ୍ର କରି
ବିଚାର କରିବାକୁ ଦେଖିଲା ।

କା ୨୭ ରଜ୍ୟ ଅପ୍ରେଲ ସତ ହେଠାରେ

ଉଚ୍ଚଲଶ୍ଵିଧା ।

କୁଳାଙ୍ଗ ହେବୁ ଅମ୍ବର ପରାତ ପ୍ରୀୟ ସାଧାରଣ ଏବଂ ନିରାକାର ସାଥ କରିବାକୁ ଅନ୍ତର ଅଛି । ଦେଲଙ୍ଘାବକାର କୁଳକୁଳରେ ଥିବା ଅକାହନ୍ତର ନିରାକାର ବଜାଳାଳୟ ଦେମର ମଳ କୋର ନାହିଁ ହେଉଥିଲା । ଅତିରି ଦେଶ ଉଚ୍ଚଲେ ଅମ୍ବର ସାଧାରଣ ଓ କୁଳକୁଳ କାହାର କାହାର କୁଳକୁଳ ନିରାକାର ବିମାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ସେ, ମନସ୍ତେ କିଛି ? ସାହାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଅର୍ଥ ବାକ କାହାର କୁଳକୁଳ କାହାର କୁଳକୁଳ କାହାର କୁଳକୁଳ କାହାର କାହାର କୁଳକୁଳ ।

ପ୍ରକାଶ ଆଜି କି ସେ ଯାଦା ବାକ ବରିବେ ଅନ୍ତର ଦୂରକ କଟକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନାମକର ମେନେମାନ ଜୟକୁ ବାକୁ ଗୌରାଙ୍ଗକର ବ୍ୟକ୍ତକ ନିରାକାର ମଠର ଦେବେ, ତତ ।

୧୯୦୧ ଶାଖାଧରବ୍ରଦ୍ଧ ଅବଧୂତ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବୃଦ୍ଧ ଏକାଦଶମୁକ ।

(ପରିପଦ ଓ ଜୟମାନାଙ୍କ ସହିତ)

ଉଚ୍ଚଲ୍ଲକୁ କାରକରେ ଶପା ।

କୁଳ ପ୍ରକାଶ ଟ ୦. ୬ ବାର ଥାଣା ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶନାମାଙ୍କ ସ୍ଵପ୍ନକାଳୟରେ ବିନୟ ହେଉଥିଲା ।

ପରିପଦ ବିଷ ସକାଶେ ଠଣ୍ଡା ମେତକଳ ସୁମଧୁର ବିଷ ଗୋଟି ଦୂରେ ଖାଲିଥିଲା । ଅନ୍ଧୁ-
ଦେଶେ ବାଳକମାନେ ଅଧିକାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣସାଧନ ଓ
ପରିପଦ ସମର୍ପୀଯ ସାର୍ପିକଟ ସବୁ ଅସନ୍ତା କୁଳ
ମାନ୍ଦା ୧୦ ରାଜ୍ୟ ସେମବାର ସାତାଳ କା ଟାଙ୍କା
ମଧ୍ୟରେ କଟକ ଜେନେଜେ ଦସପାତାଳରେ
ଭାବିତ ହେବେ । ଏହି ବର ପାଇବା ସମ୍ବେଦନକାରୀ ଓ ମଧ୍ୟ ଦୂରକ ଧରାଶୀ-
ଳାକୁ ଏହି ମାନ୍ଦା ମଳୋମାନ କାହାରେ ।

ପ୍ରକାଶ ଆଜି କି ଭାବିତ ହୁବି କିନ୍ତୁ
କାହାର କାହାର ନେଇନରେ ପାଇ ପାରିବେ,
ବାଳକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଵପ୍ନକ କାହାର ଗୋଟି
ହୁବି ପାଇଥିଲା ।

କଟକ ମେଡିକଲ୍ ସ୍କୁଲ } J. M. Zorab
୧୯୦୧ } Lt. Col. I.M.S.

Supdt. Medical School
Outtack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକାଦଶ ସମସାଧାରଣକୁ କାର ବାକୁ
ଏହି ପାଠକୁ ମଧ୍ୟ ଦୂରକ ସକାଶେ
ହେବେ ହେଉଥାଏଇ ପ୍ରସ୍ତୁତକ ମାପିବ ଦେବତା
କାହାର ସେଇମାନେ ପ୍ରବେଶିବା ପରିପଦରେ

ଉଚ୍ଚଲ୍ଲକୁ ହୋଇଥିବେ ସେମାନେ ସୁମଧୁର ପ୍ରାର୍ଥନା
ପଦ ସହି କଲିବ ତା ୨୦ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ବର
ନିରାକାର ଅବେଦନପଦ ପଠାଇବେ । କିମି ।

ପାଠକୁ ପାରିବା } ସେକେଟରୀ ପାରିବା
୧୯୦୧ } ମଧ୍ୟ ଦୂରକ କାହାର
କାହାର କାହାର । ସୁମଧୁର ପାଠକ ।

NOTICE

Wanted a Head Master for the Asure awar Board Middle English School on salary of Rs. 20 per mensem. Preference should be given to those who have passed the First Arts Examination and have also some experience in teaching.

Applications to be received by the undersigned before 30th April 1901.
Cuttack Dt. Bd. Office } J. C. Chandra
The 16th April 1901 } Vice-Chairman

NOTICE.

Wanted a Civil Hospital Assistant or the State Dispensary. The post carries pay Rs. 30 a month with free quarters. Length of service and experience in the profession are greatly in need. He who furnishes best certificates will be appointed. The applications to be received by the undersigned up to the end of April 1901.

Manager's office } Bhabagrahi Biswal,
Pal Lahara,
3-4-1901. } Manager,

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବିପଦକୁ ତକ୍ଷା ଗଛ ଶପା ହୋଇ ଥିଲା
ଆମ ପରିପଦ ତୋଥରେ ସେବେ ପ୍ରକାଶ
କାହାର ଗଛ ଶପା ହୋଇଥିଲା । ବିପଦରେ
ଏହା ସବେତକୁ ଏଥରେ ବରୁ ପ୍ରକାର ବେଗର
ସଫଳ । ତିରଧମାନ ଥିଲା ତ୍ରାକକେ ଥରେ
ଏହାର ଆଦେସ୍ଥାନ୍ତ୍ର ପାଠ କାହାର ଦେଖିଲେ
ଜୀବି ପାଇବ କୁଳ୍ୟ ପ୍ରତି ଶକ୍ତିକୁ ୮ ୦ ।
ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶନାମାଙ୍କ ସ୍ଵପ୍ନକାଳୟରେ ପ୍ରକାଶିତ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଆ ମଧ୍ୟର ଶପା କୁଳ୍ୟ

କାହାର କାହାର ପ୍ରକାଶନ ।

(ପ୍ରକାଶିତ ସମ୍ବେଦନ)

କଟକ ପ୍ରକାଶନାମାଙ୍କ ସ୍ଵପ୍ନକାଳୟରେ କୁଳ୍ୟ
ଆ ମୂରିରେ ବିନୟ ହେଉଥିଲା ।

ଶ୍ରୀ ମହାରାଜବତ ଶ୍ରୀ ରମେଶଦୁବୀ
ଗାଢା ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ।

ନୃସିଂହପୁରାଣ ।

୧୯ ରହାକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧

୨୩ ରହାକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧

କଣ୍ଠୀ ରହାକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧

କରୁଠୀ ଓ ରହାକର ଅକ୍ଷସମ୍ବନ୍ଧ-
ରେ ଶ୍ରୀ ଶିଖା ହେବ ।

ବିଶେଷ ସମ୍ବାଦ ।

ବୌଦ୍ଧମି ବ୍ୟକ୍ତିର ମୁଦ୍ରା ଉପରେ ଅକ୍ଷସ
ବୌଦ୍ଧମି ବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ବିମନରେ
ଓ ସାମାଜିକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅପେକ୍ଷାକୁ ଅଧିକ କଳା
ନାହିଁ କରି ପାରନ୍ତି । ଏହି ବାର୍ତ୍ତା ଓ ନାୟିମ-
ପୁରାଣୀ ବ୍ୟକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ରଂଗା ଜାତିବା ଲୋକ
ଆବଶ୍ୟକ । ସେଇମାନେ ଏହି କାହାର ସ୍ଵାର୍ଥି
ହେବାକୁ ବିହାରୀ ସେମାନେ “ବିପଦକ ୧୯୦୧”
ନମର କାହାର ସେବା ମାନ୍ଦାଇଲା ସି, ତି,
ଆଜି” ଠେକଣାରେ ଏହି ପରିବାରକୁଳାଙ୍କ ଭିଜାଇ
କର ରଂଗାରେ ପରି ଲେଖିଲେ ସବସେଷ
ଜୀବି ପାରିବେ ।

11-3 Harrison Road Calcutta.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL
Agent
Cuttack

DANZIN

ଚରିତ୍ରା ଲଗତର ସେବା

ଉଚ୍ଚଲ୍ ରତ୍ନ ! !

ଡାକ୍ତର କ୍ଷେତ୍ର, ଟୀ, ମାର୍ଟିନଙ୍କରେ

କ୍ଷେତ୍ର ! !

ଅନେକଙ୍କର ବରାବର ପାଇଁ ଗରମିର
ବିଶେଷ ପରିବହନ ହେବେ ବାହିରେ

ଗାହା ଦୂଷତୁତ ହୁଏ ନାହିଁ ବିନ୍ଦୁ ଜ୍ୟାନ୍ ଜିନ୍
ପ୍ରାୟ ଥର୍କ ଶାବଦ ଅଭିଭ ହେଲେ
ଲୋକର ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ଦୂର କରାଯାଇ ଆଜି
ଜଗତର ଲୋକେ ଏକବାବ୍ୟରେ ସ୍ଥାନର
କରୁଥିଲା ଯେ, ଡ୍ୟାନ ଜିନ୍ ସେହି ସମସ୍ତ
ଲୋକର ଏକମାତ୍ର ମହୋଷିଷ ।

ପାରାତ ଗା, ଗରଦିନ ଗା, କାଞ୍ଚିର, ଭର-
ଦର, ବାତୀ, ନାଳିଗା, ନାଳ ଓ ମୁଖରିତରର
ଗା, ହେଲେଇ ରକାରକା ଦାଗ, ହାତ ଓ ଗୋ-
ଡ଼ଳର ମନ୍ଦିରିବା, ପ୍ରସ୍ତର ଜ୍ଵାଳା, ଗ୍ରୁରୁ
ଜଳ ପଢିବା, ମୃଧ୍ୟ, ମୃଣନ୍ତରବା, ମୟୁଷ
ଜ୍ଵାଳା କରିବା, କୃତିଥୀ, ବାତୁ, ଉତ୍ସାହ ବେଗର
ମହୋଷିଷ । ମେହ, ପ୍ରମେହ, ପ୍ରକଳପିତ ଧାରୁ
ନିର୍ଗତ ହେବା, ପ୍ରସ୍ତର କରିବା ସମସ୍ତରେ ଜ୍ଵାଳା,
ପ୍ରସ୍ତର ଅଗ୍ରେ ବା ପଶ୍ଚାତ୍ ସ୍ତରାପର ପଦାର୍ଥ
ବାହାରିବା, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗିବା, ମୂର୍ଖକୁଟ,
ପ୍ରସ୍ତର ଅଳ୍ପବା ବା ଅଧିକ, ବରଷାକୁ ପ୍ରାଣ,
ଅଗ୍ରାଜୁବିକ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ, ଏକାନ୍ତ ବି ଧୂଳରଙ୍ଗ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବେଳ୍ୟ କରି ଲୋକଙ୍କର ଦୁର୍ଦିନାସ
କମ୍ପାଇଥିଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀବାଧୀନ ପଥ;—କଞ୍ଚିରକ, ବରୁକଳାକ
ଯେତର ଦେହଲା, ଅଛି ବା ଅଧିକ ପଦମାଣେ
ରଙ୍ଗଧୂର, ଅନ୍ତର୍ମୁନେଇ କାଳେ ଦୂରୁ ଦେବା
ପ୍ରକଳି ବେଗରେ ଡ୍ୟାନ ଜିନ୍ ପ୍ରକଳି ସବୁପ
ତଥାକୁ କିନ୍ ବାତରେଗର ଅମୋଦ ତିରିଷ ।
ପ୍ରସ୍ତ ବସନ୍ତରେ ଦେଇବ ଏକ ବା ଦୂରୁ
ମାତ୍ରା ସେବନ କଲେ ଶଶରରେ ଲୁହକ ରକ୍ତ
କରିକା ହୁଣ୍ଡିଲାର ସବଳ ଓ ଘୁଣ୍ଡି କରେ ।

ଡ୍ୟାନକୁ ସାଲାଦାର ଦେଇଲୁ ମୁଣ୍ଡ ରଖେ
ନାହିଁ । ଡ୍ୟାନକୁ ବେଗ ଥରେଗ
ଦେଇଲେ ପୁନରାବାର ଆନମଣାର ଭୟ ନ ଥାଏ ।
ଡ୍ୟାନ ଜିନ୍ ସେବନର କୌଣସି କହା ନିୟମ
ନାହିଁ । ସବଳ ଗୁରୁ ଓ ସବଳ ଥବିପ୍ରାରେ
ସେବନ କରିଯାଏ । ୧ ବୋଲିଲ ତିରିଷ
କୁ ୧୫ କ ବ୍ୟବହାର କରିଯାଏ ।

ମୁଲ୍ୟ ।

ପ୍ରତିକୋତଳିପତି ୫୫ ଟ ବୋଲିଲିପତି ୨୫
ଟ ଟଙ୍କା ୩ ଟ ଟ ୮୯ ଟ ୧୫୯
ଧାରୀ ୧୦୦ ଟ ବୋଲିଲିପତି ଅଗା, ୧୦୦ ଟ
୮୦୦ ଟଙ୍କାଟଳିପତି ଅଗା; କାକମାପୁର ସର୍ବକ
ଏହିମାତ୍ର ଆଦିଷାର ।

ଭାବୁର ଜେ, ଗୀ, ମାଟ୍ଟନ । ସେଇ ଏଣେଷ୍ଟା—
ରଣ୍ଧେୟ, କମ୍ ଏବି ସଲ୍ଲେକ
ଆଇ, ବି, ଜି, ଏଣ୍ ଗୋଟି
ପାନମର ବାରାନ୍ଦୀ ଦୋଷ ଝୁଟ କଲିବତା

ସୁରାନ ମୌଖିକ ଦ୍ରବ୍ୟ

କଲିକତାର ପ୍ରଦିବ ସରବରଦ୍ଵାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତରକାରୀ
ଏଇତ, ବସ୍ତ୍ର ବାରିଜ୍ଞାନାରେ ପ୍ରସୁତ ।

କୁନ୍ତଲାନ

ଏହି ଶୈଳ କେବି ପରିବର୍କର କରେ
ଏହାହାବ କେବିର ଶୋଇ କୁନ୍ତ ହୁଏ ଏହି
କେବି ଇସତ୍ୟାହୁଲେ କାହା ବନ ହୁଏ ।
ଏହା ଅଛି ନିର୍ମଳ ଏବି ମଳୋତର ସୁରକ୍ଷିତ ।
ଏହା କୁନ୍ତପ୍ରକାର ଏକ ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରଲଭ:—
ସୁଦାରିତ କୁନ୍ତଲାନର ମୂଳ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା,
ପ୍ରଦୂରି କୁନ୍ତଲାନର ମୂଳ୍ୟ ଦୂର ଟଙ୍କା,
ଗୋଜିପଣକ କୁନ୍ତଲାନର ମୂଳ୍ୟ ଦୂର ଟଙ୍କା,
କୁନ୍ତଗନ କୁନ୍ତଲାନର ମୂଳ୍ୟ ଦୂର ଟଙ୍କା ।

ପ୍ରମୟାର ଅଥବା ଏହେନ୍ସ

ସବୁ ପ୍ରକଳିତ ନାଲାଦିଧ ସରକୁ ପ୍ରାଣ
ସାର ସପର କରିଯାଇ ଏହି କେବିଦ ପ୍ରକାର
ଏସେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସୁତ କମିଶାଇଥିଲା । ଏଥର ପ୍ରବାସ
ମନୋମୁକର । କାମ—ଗ୍ରେନ୍ଡ; ମରିଦ୍ଵା;
ବାଜି ପା; ରଜମାନା; ମାଇବା; କେବିଗୋପ;
ହାରି ଦେଇ; ବରଷ ବେଳ; ଦେବାତେଇ;
କୁନ୍ଦିନା; ନିଶ୍ଚିନ୍ମନ; ଦେବାକୁମ୍ବ; ପାରିଜାତ;
କୁମ୍ପ; ରକୋରିଷ୍ଟା କୋରେ । ମୁଲ୍ୟ ଏହିକେ
ଏହିକୋ ମାତ୍ର ।

ଲୋତେଣ୍ଟର

କୁମ୍ପ ଲୋତେଣ୍ଟର ଦେଇଯାଇ । କାହାବେ-
ଶୁର ଖୋଟିର ଦେଇବ କରିବାକାର ପାଇଦିଶ
ସାକଷାତ ।

ପମେଟମ

ଗୋଲାପ ପମେଟମ ଅବଶ୍ୟା; ପୁରି
ପମେଟମ ପାଇଅଶ୍ୟା ।

ତାମ୍ରକୀଳ

ଧାନ ସୁରାପିତ ଓ ସାବଦ କରିବାର ଅନ୍ତର
ସାମଗ୍ରୀ । ଗୁଣ୍ଠ ସଙ୍ଗରେ ରତ୍ନ ଟଶାଇ ଦେଇବ
ଶୁଣ୍ଟ ମନ୍ଦିଷତତ । ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରକି ଟିକି ଅଠଥାର୍

ପରବର୍ତ୍ତ, ଅଥବା ସିରପ ।

ତାମ୍ରକୀଳ ସବାରେ ଏକାତାକୁ ମଲକିନ୍ଦ
ଅବ ନାହିଁ ।

ଲିମନ ପିତପ୍ ବାରଅଶ୍ୟା । ଲିମନ କିରଣ୍
ବାରଅଶ୍ୟା । ଅବେଳ୍ ପିତପ୍ ବାରଅଶ୍ୟା । ଗୋଲାକ ପିତପ୍
ବାରଅଶ୍ୟା ।

ଶୋଲାପନିତ

ପରି ଲେଖିଲେ ଭାବକୁର ବା ରେଲିମାର
ଜିନିଷ ପଠାଇବ ଭାବରବ୍ୟକ ପ୍ରଥାତ ପ୍ରଥାକ
ମହାରାଜା ଓ ମହାରାଜୀ କରିବାର
କୁମାନକାର ସହ ଦୁଦ୍ୟମାନ ଅବହୁତ ଏହି
ବିଶେଷରୂପେ ପ୍ରଧାନିତ । ପକ୍ଷକା ଓ ଭାବସା
ବିଜା ମୂଳ୍ୟରେ ପଠାଇବା ।

ଠିକଣା—ଟିକଣା

ଏହିକ ଟ୍ୟୁ ହୁଏ } H. BOSE
ନିମ୍ନମର କଟକିଲାର ଟ୍ୟୁ } 62 Bow Bazar
Street. Calcutta.
ବିଦିତରେ “ଭବଦେଶଗ ସମତିତ
ଭାଣ୍ଟାର”ରେ ଏ କଟକି ପ୍ରକଟ କରିଲାମା
ପ୍ରସ୍ତର ଦୋକାନରେ ଏହି ଜିନିଷ ନିଜକି ।

କୁମାନ ପାରିବାର ବିଜ୍ଞାପନ ହୃଦୟବାର ଖର୍ଚ୍ଚ
ଗଲିଲିପିବରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଥିଲା, ଯଥା—

ପ୍ରଥମଥର ସବାର

ଆକୁପ୍ରାତ ୧୦୦ ଟ ଅଧ୍ୟମୁକ୍ତ ୧୦୦ ଟ
ପ୍ରକଟ ଏହି ସମକୁ ଟ ୧୦୦ ଟ
ଗାହ କୋଣିବି ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇବ ପଦିତ କରିବାର
କରୁଥିଲା ଶାର୍ଟ ୧୦୦ ଟ ଶାର୍ଟ କରିବ କାହିଁ ।

କୁମ୍ପ ଓ କୁମାନ ଥର ସବାରେ ଶାର୍ଟ ୧୦୦ ଟ
ଥର ଦେଇବ ଏହି କୁମାନ ଗଥାକରିବାରେ ଦେଇବ ।
ଅଥବା କାମ ସବାରେ ସୁତର କରୋବର
ଦୋକାନରକ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ମୂଳ୍ୟ ଦିଶାପାରିବାର ବିଜ୍ଞାପନ ସମାପ୍ନେ
ମୂଳ୍ୟ ଦେଇବ ।

ଏହି କଟକିଲାର ମୂଳ୍ୟ ଦିଶାପାରିବାର ବିଜ୍ଞାପନ
କଟକିଲାର ମୂଳ୍ୟ ଦିଶାପାରିବାର ବିଜ୍ଞାପନ
ମୂଳ୍ୟ ଦେଇବ ।

ସାହୁତିକ ସମ୍ବାଧିକା

Sahutik

ଜୀବନ
ପରିଚୟ

ବାବୁ ପାତ୍ର ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିର

ଅଭିନନ୍ଦ

ଶବ୍ଦବିଦ୍ୟା

ପାଠେସ୍

ଶବ୍ଦବିଦ୍ୟା

• DR. HENDLEY

V.S.

THE PURI MUNICIPAL BOARD.

We remarked in our last issue that the disallowance of the questions on this subject could not find justification in the provisions of Rule 10. The only other rule referring to questions in Council is Rule 9 which provides that "questions must not be in an argumentative or hypothetical form or defamatory of any person or section of the community," But this rule does not authorize the Lieutenant-Governor to disallow a question. For the sake of easy reference we give here the full text of the two rules.

Rule 9—Questions Form of questions. must be so framed, as to be merely requests for information, and must not be in an argumentative, or hypothetical form or defamatory of any person or section of the community."

Rule 10—The Lieutenant Governor may disallow any Question without giving any reason therefor other than that, in his opinion, it cannot be answered consistently with the public interests; and in such case the Question shall not be entered in the Proceedings of the Council."

The proceedings of the Council at their meetings on 21st July 1900 and 30th March 1901 are published in the Calcutta Gazette of 8th August and

17th April last. At the former meeting the Hon'ble Babu Boikunta Nath Sen asked some questions with reference to the Provincial Service, at the latter the Hon'ble Baba Surendra Nath Banerjee asked some questions relative to the Judicial branch of the same Service. Government declined to answer them on the ground of their being of an argumentative character. Thus it seems that questions in contravention of Rule 9 are introduced into the Council and entered in the proceedings. While on rule 9, we confess our inability to guess at the Government interpretation of the word "argumentative." Evidently it is not used in the ordinary sense. None of the questions by the above named two Hon'ble members were of an argumentative character in the ordinary sense of that word. We cannot afford space to reproduce the questions here, but our readers may refer to the Calcutta Gazette. At the last meeting of the Council, (we mean the one held on 12th April) some of the Hon'ble members complained against the unjustifiable and arbitrary construction which had evidently been put by Government on Rule 9.

To return to the questions on Dr. HENDLEY's conduct. These questions could not have been disallowed under Rule 9 for in that case they would

have been introduced into the Council and entered in the proceedings. We draw the attention of our readers to the marginal notes against the two Rules quoted above. Questions can be disallowed under Rule 10 and not under Rule 9. The proceedings of the two meetings of the Council referred to above show that questions in contravention of Rule 9 are not kept out of the Council.

In the light of these observations the conduct of the Government in having kept Hon'ble Mr. M. S. Das's questions out of the Council becomes perfectly unintelligible. We think the public ought to know the questions. We are not sure whether they have a right to demand it from the Hon'ble member. In fairness this ought to be the right of the District Boards which elected the member. We hope some member of the District Board will call upon the Hon'ble Mr. Das to furnish him with a copy of the questions submitted by him and these questions should be published for public information.

PLAGUE IN ORISSA.

Orissa has hitherto been free from plague as an epidemic. Within a month commencing from 12th March there were 34 cases of plague in the

Jajpur Sub-division. There have been as many if not more cases in the Bhadrak Sub-division, but we have not got the correct figure.

All these were imported cases, the disease has not yet developed into an epidemic, but the course it has followed in Behar and elsewhere leaves no doubt that in Orissa too the epidemic stage will follow the imported stage. At the commencement of the epidemic in Calcutta, there was an apprehension of the disease making its way to Orissa, and the District Officials of Cuttack apprized the people of the necessity of enforcing segregation. It should be mentioned to the credit to the local officials that they took the people into their confidence and proceeded in a most sympathetic manner. The prospect of an enforcement of the segregation rules created an alarm among the people which was removed to some extent by the concerted action of the leading men of the town and the local officials. There were public meetings at which the District Magistrate Mr. E. F. Growse explained to the educated and leading gentlemen of the town the necessity of segregation if necessary. There were mass meetings at which thousands of people assembled, and the immense crowd in a most orderly manner listened with the utmost concern to the intentions of Government in enforcing segregation, as that intention was explained by a few nonofficial leading gentlemen of the town.

Our townsman the Hon'ble Mr. M. S. Das took a prominent part in the proceedings above mentioned. He was in a position to know well the fact that however opposed the people might have been then and are now to the enforcement of segregation in private houses, they were never opposed to the detection and segregation of plague patients bringing the disease from outside. On the occurrence of few plague cases in Jajpur and Bhadrak, he wrote to Government suggesting the necessity of medical examination in certain places.

We give herein below a portion of his letter to the Secretary to the Government of Bengal.

"Orissa had been free from plague till within the last four weeks. Within the last four weeks there have been a few imported cases of plague in the Jajpur and Bhadrak sub-division. These patients had all got the disease in Calcutta, and had run to their native villages. Most of them were cases in which unmistakable symptoms such as inflammation of glands, had set in when the patients reached their native villages, and these cases would certainly have been found out if there had been any inspection on the way."

"The inspection camp at Cuttack for the examination of Railway passengers is unnecessary, so far as the arrest of plague-stricken pilgrims goes. There is very little likelihood of the plague being brought to Orissa by pilgrims. There is far greater likelihood of its being brought by the residents of Orissa who run home from Calcutta when they get ill."

"I hope you will pardon me for claiming any weight for my opinion, when the authorities decided to abolish inspection at Kologhat and Khurda Road, but kept it up at Cuttack. But this I do on the ground of my having a better local knowledge."

"There is a very small chance of pilgrims carrying the plague. I am referring to the pilgrims who travel by rail. The Hindu will not start on a pilgrimage when he or any one of his family is ill. The Pandas of Juggernath send out their agents to different parts of India, these agents visit villages and towns, and induce the people to go on pilgrimage. People of each village and town start in little groups. Under the circumstances the chances of a plague-stricken man starting on pilgrimage are very remote, for (1) the Panda's agent would not visit a plague-infected village, (2) he would not import plague patients to his native town, (3) the villagers themselves when forming the caravan would not take in one who had plague, (4) none of the inmates of a house in which there was plague would join the caravan."

"Hence there has not been a single case of plague at Puri, though it is visited by thousands of people. And

though there have been arrangements for inspection at Cuttack for such a long time, and so much money spent on it, only a single case of decided plague died in plague hospital."

"But the above-mentioned securities do not exist in the case of beggar pilgrims, who are foot passengers by the Trunk Road. These people take a long time to do their journey along the portion of the Grand Trunk Road which lies across Orissa. It is no good inspecting them in Cuttack, for any person who enters Orissa with the plague on him is sure to die long before he reaches Cuttack. He dies somewhere on the way, and his corpse spreads danger in the neighbourhood without anybody knowing anything of it. I beg to suggest that these should be inspected before they enter Orissa. Any foot passenger coming from a plague infected area, must have the disease fully developed in him by the time he reaches the outskirts of Orissa."

"The real danger to Orissa is a hundred times more likely to come from the people of Orissa, thousands of whom are employed in Calcutta. When these men get plague they can home. Most of the Uriyas who find occupation as palibearers and coolies in Calcutta are natives of the subdivisions of Kendrapara, Bhadrak and Jajpur. These men live in dirty huts in the most congested part of the city. A very small number from the neighbourhood of Cuttack go to Calcutta, but these are in the service of European or Native gentlemen and generally live in their employer's house. If you wish to test the correctness of my information in these matters just get hold of a few of these men and ask them where their native village is, and you will find that in ninety-eight cases out of every hundred they come from Kendrapara, Bhadrak and Jajpur subdivisions. The recent cases of plague were all in Jajpur and Bhadrak. Fortunately for Orissa they were all imported cases, and ended without spreading the infection. There is yet time to save Orissa from plague, and from what I know personally of the Governor's sympathy for the people,

I have no doubt His Honor will do anything to save one third of his Presidency from the ravages of plague. The annual visitation of Cholera in Puri is enough for a province which lost lakhs during the great famine of 1866. We do not want the plague."

"If vigorous measures are not taken promptly plague will be an epidemic in Orissa. It will first become an epidemic in the villages of the above-mentioned three sub-divisions. If once the imported cases develop into an epidemic, disinfection will be useless for all these villages are a cluster of small huts. Under the circumstances I beg to make the following suggestions:—

"That the arrangements for the examination of foot passenger pilgrims at Nayabazar be abolished, as it is useless for reasons stated above, and the Doctor in charge be posted somewhere between Rupnarain river and Kharagpur, or at any other convenient place beyond the limits of Orissa. If a spot could be fixed where the railway and foot passengers along the trunk road could be examined by one medical establishment it would be economical. I am sorry I cannot suggest any such site, as I have not with me any map to show the different points where the Railway line and Grand Trunk road cross one another."

"As for the people from Kendrapara Sub-Division, they do not use the Railway line. They use the steamers running between Calcutta and Chandbali. There should be an inspection at Chandbali. This can be very economically managed by entrusting the Doctor in charge of the Chandbali Hospital with the duty. I believe the steamers come to Chandbali twice a week, and only one steamer at a time, and the passenger traffic is very limited. An allowance to the Doctor at Chandbali may be necessary perhaps just."

I do sincerely and earnestly hope that a serious matter like this, involving most serious consequence to five million of people under his Honor the Lieutenant-Governor, will receive the kind consideration of His Honor

and of his Secretary your worthy self."

Since writing the above I have learnt that the Trunk Road is within a convenient distance from the Kharagpur Railway Station for one Medical establishment to inspect Railway as well as foot passengers along the Grand Trunk Road. The other convenient place would be Lanton, at the border of Balasore District. There the Railway Station is close to Grand Trunk Road, and there is a Hospital Assistant attached to a Dispensary whose service may be utilized."

We give herein below the reply from the Secretary to Government.

"With reference to your printed letter of the 17th instant I write to say that the policy of Government is not in favor of multiplying inspection stations the value of which is doubtful. And in no case has Government attempted (or will it attempt) to inspect foot passengers. We have arranged to post an Assistant Surgeon at Kharagpur to assist the Railway authorities in detecting cases in which people suffering from plague are travelling. But there will be no formal inspection camp there."

We are thankful to the Government of Sir John Woodbarn for posting an Assistant Surgeon at Kharagpur. We reserve our remarks on the policy of Government for a future occasion.

ঋঃ পেনেল পোলৰ পুস্তক নং ১১ রাজ পুষ্টি কৰিব বৰুৱারে যেৰ জাল পুষ্টি কৰিব অবিযোগ কৰিবলৈ গাহা হাইকোর্ট বিৰুদ্ধে অন্তৰাণ্ডি ও ২৪ প্রাচীনকলা বিশ্বৰে অনুলক পৰামুৰ্তি হোলা। পেনালে নিম্ন অধিবক্তৃত বৰুৱা বৰুৱা আনন্দ পুস্তক কৰিবলৈ আনন্দ পুস্তক কৰিব অন্তৰাণ্ডি কৰিব। পুস্তক পুস্তক কৰিব বৰুৱা পুস্তক কৰিব। পুস্তক পুস্তক কৰিব বৰুৱা পুস্তক কৰিব। পুস্তক পুস্তক কৰিব। পুস্তক পুস্তক কৰিব।

পুল পঁয়াজকলৰ চৰুচ, পৰাভৰে কৰিব ধূমপাকৰে রুচি হোৱাৰ হোৱাৰ কলিকাতাৰ কেৱেক স্মাৰক অভিন্ন দুঃখি হোৱা বিদ্যালয়ৰ কৰ্ত্তৃপক্ষকৰ্ত্তৃত দমন বিষয়ৰে যোৱাৰ হোৱাৰ কৰিব অনুৰোধ কৰিবলৈ। বাস্তুবৰে এই মন অভিযাস শীঘ্ৰ দমন হোৱা উচিত। পুস্তকালৰ পঠনবাবুৰে কেছি পান বন্ধুগুৰু ব্যক্তিক কৰুৰ থৈলৈ। এশিৰ কৰ্ত্তৃত কৰিবলৈ এই পুল ও কলেজ পাখৰে পান পঁকাৰ হোৱাৰ বিষয়ৰ দেখা যাইবলৈ। এহা নিতান্ত মন পথে কাহি এই এ বিষয়ৰে জ্ঞান প্ৰয়োজন।

ঋঃ পেনেল তাঙ্কৰ অবগুণ অশিক্ষা কিমন্তে গৱ মাস তা ১৭ রাজবৰে নোমুঁ খালি গমন কৰিবলৈ। তাঙ্কু অভিযোগ কৰিবা কিমন্তে বিষ্ণু খোল, মোকার ও বজুকিৰ্ণুৰ পুষ্টি কৰিবাক লেক কৈল খোল-কেৱেকটাৰে উপুষ্টি হোৱালৈ। পেনেল পাদেবক পুষ্টি লেককৰ একে ব্যাপৰ যে তাঙ্কৰ গাতৰু ঘোড়াভাব কৰিব পেনালে পাদেবক অভিযোগ আনন্দ হোৱালৈ। পুলৰে পেনেল পাদেবক অভিযোগ আনন্দ হোৱালৈ। উপুষ্টি বালৰে মধ্য বোম-বাল হোৱালৈ। বেলৰে অশিক্ষা ব্যয়ৰে পুঁথান খোলকটাৰে মধ্য পেনেল পাদেবক পুষ্টি কৰিব আনন্দ কৈল পুস্তক হোৱালৈ। কৰ্ত্তৃপক্ষ পেনেলকাৰ অনেক হোৱালৈ।

ৰঞ্জনুৰৰ কেটেকৰ জগ পুষ্টি লেক অনুলিত হোৱা রঞ্জনুৰোৱাৰে গোটিৰ চিকিৰ কল বিষ্ণুবার ঢেকেৰ কৰুচ ছিলৈ। কৰ্ত্তৃপক্ষ গুৱামুৰ টকা মূলধনৰে চোটিৰ বক্সামা গঠিব হোৱালৈ। প্ৰত্যেক অংশৰ মূলৰ ৮০ লা ধৰ্মৰ্য হোৱালৈ। এই মূলধনৰে যেৱ কল বিষ্ণু পুষ্টি হোৱা এক চিনি পুষ্টি কৰিব নিমন্তে অন্তৰ্ভুক্ত রঞ্জনুৰ অভিযোগ কৰিব কৰিব। তক্ষা-কৰ অনুশুগামাকে থঞ্চা কৰিব ক এই ব্যক্তিব্যৱে বাজিৰ ৩০ দক্ষাৰ টকা লাভ কোৱালৈব পুষ্টি অংশৰ্পত ও ১৫০০ৰা বাধীক লাভ কৰিব। আমেৰাকে এই

ବଜ୍ରାନୀର ସପଳତା ବାମଳା କରୁଁ । ଓଡ଼ିଶା
ବାସିନୀଙେ ଘୋଥ କାରବାର କଥା କେବେ
ଚିନ୍ତା କରୁବେ ?

ଅମୃତାନନ୍ଦର କବ ସ୍ତ୍ରୀଠିର ଅଭିଷେକ
କିଳାରେ ଥାଗାମୀ ସନ ୧୯୦୨ ମସିହା ତୁଳି
ମାସର ଶେଷ ତାରିଖରେ ହେବାର ଶୁଭ ହୋଇ
ଥିଲା । ଏ ଉଚ୍ଚପେକ୍ଷ କିମ୍ବା ଅବଶ୍ୟ ଅଛି ସମ୍ମା-
ନେହରେ ସମ୍ମାନ ଦେବ ଏବଂ ଅଛନ୍ତି ମହି-
ମାନେ ତହିଁର ଗଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିରାବାରେ
ବ୍ୟାପ୍ତ ଦେଲେଣି । ଏଥରେ ବ୍ୟୟ କେବେ
ଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଲିଯାଉ ନ ପାରେ
ସତ ୧୯୦୫ ମଦିହାରେ ଅଭିଷେକ କିମ୍ବାରେ
୨,୪୦,୦୦୦ ପାଇଁଶ୍ରୀ, ସତ ୧୯୦୬ ମଦିହାର
ଅଭିଷେକରେ ୩୦,୦୦୦ ପାଇଁଶ୍ରୀ ଏବଂ ସନ
୧୯୦୮ ମଦିହାର ଅଭିଷେକ କିମ୍ବାରେ ୨୦,୦୦୦
ପାଇଁଶ୍ରୀ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ପାଠରେ କେବେ
ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ପାଠରେ ବୁଝ ନିଅନ୍ତି
ସ୍ମୃତି ଶାଳୀ ରଜାର ଅଧୀକ୍ଷରଙ୍କ କମିଟି ଏ
ବ୍ୟୟ ଅଭିଷେକର ଥିଲେ ।

ବୁଝାର ସବୁ

କୁଟୀରେ ସେନାଧିକୀ ଲଜ୍ଜା ଚେତାର ବୃଥରମା-
ନକୁ ବଳୀ କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ବୃଥ-
ରମାକେ ସନ୍ଧାର ମୁକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉ
ନାହାନ୍ତି । ବୁଗରଙ୍କ ଶାଖ ଲାଗିଲା ପ୍ରାୟ
ବୋଧ ଦେଉଥିଲୁ ଲଥାପି ବଣିତୁତ ଶ୍ଵିକାର
କର ନାହାନ୍ତି । ବନ୍ଦୁ ସ୍ଥାନେ ବୃଥରମାକେ
ଅକୁ ହେବାକ ଲଂବେଜକୁ ଉପରେ ଚଢାଉ
କରିବାରେ ହୃଦୀ ତରୁ ନାହାନ୍ତି ଓ ରେଲକୁ
ଧର୍ଥକୁଠ କର ଦେଉଗଲୁନ୍ତି । ତାଙ୍କୁରକୁ
ପାରିଥିବାତରୁ ପୁରାଣ ଯେ କୁଳାଞ୍ଚଳର
ମା ୧୫ ଲଲ ଅନ୍ତରରେ ମୃଗିଣଙ୍କ ମୁଥର
କ ୨୫ ଏ ଲଂବେଜକୁ ଅକମଣ ବରିଷ୍ଠଲେ
ଓ ପ୍ରିଣ୍ଟେରୀର ଦକ୍ଷିଣ କରନ୍ତ ଏକ ରେଲକୁ
ଉପଥ ଲାଗୁ ଦେଉଥିଲେ ।

ପୋଡ଼ିଆ ।

ମୋହରମ ପଦ୍ମ ନିମନ୍ତେ ପାଶ ହଲ ହୋଇ-
ଥିଲା । ମୋହରମ ପୂର୍ବରେ ସେବନ ଧୂଆଙ୍କ
ପୁରାଜ ହୋଇଥାଏ ସେହିପାଇଁ ଏବଜ ମଧ୍ୟ ହୋଇ-
ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବରେ ବନ୍ଦିବଜ୍ଞାର ପଳ୍ଳିକରେ
ଅନେକ ଧୂଆଙ୍କ ବାହାରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଏଣିକି
ଛାଇ ଧୂଆଙ୍କ କାହିଁ ସହରର ଗୁରୁଥିଲା
କ୍ଷୟାତି ଶାଇଗାନ୍ତି । କୁରମାନେ ଅଖଦପତ୍ରମ-

ମରେ ସେଇ ଦେଇଥିଲାନ୍ତି । ପେଟବିକଳରେ
ସୁଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ପାଇବାର ଅନୁଦିତ ହୁଏ ।
ଆଖିତା ସଜ୍ଜା । ପୂର୍ବତାରୁ ବିଛିଅଛି । ଏକା
ସ୍ଥାନର ଆଖିତା ଦୂରଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ ହୋଇ
ଥିଲା ଏହା ଦେବଳ ପରାଇର ମଜୋମାଳିଯିବ
କାରଣ ଅଟେ । ଆଖିତା ଦୂରଭାଗ ଦେବାରେ
ବାହିଅ ମଧ୍ୟ ଦୂରଭାଗ ହୋଇଥିଲା । କଟ୍ଟବିର
ପ୍ରଧାନ ଅଲିସ୍ଥର ଆଖିତା ଦୂରଭାଗ ହୋଇ-
ଯିବାରୁ, ଦୂରଭାଗ ବାହିଅ ହୋଇଥିଲା । ବିନ୍ଦୁ
ଏକ ଆଖିତାରେ ଯେଉଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇଥିଲା
ତାହା ଦୂରଭାଗ ହେତୁ ସୁଦୃଶ୍ୟ ଦେଲା ଲାହି
ବଦମରୁଷର ଆଖିତା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଦୂରଭାଗ
ହୋଇଯାଇଥିଲା, ଏଥର ବାହିଅ ଗୋ ଏକ ଉଚ୍ଚ
ଓଥରେ ଗୋ ଏକ ହୋଇଥିଲା । ବାହିଅ
ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା କମଣ୍ଡଃ ସାକ ଦେବାରୁ ଅରମଣ
ହୋଇଗଲା । ବକୁବଜାରର ପଳ୍କନ ଛାଇଥି
ବାହାର ଟେକ ବଜିଶୁଳ । ଅନ୍ୟ ବାହିଅ ସାକ
ପୂର୍ବପରି ହୋଇଥିଲା କୌଣସି ବିଶେଷ ନୂତନମାନ
ନ ଥିଲା । ମୋବାରକର ଆଖିତା ଲେଲେ ଉଚ୍ଚପରି
ପ୍ରକାରର ଥିଲା । ବାହିଅ ସବୁ କରିବିବାରେ
ବାହାର ସବୁ ପାହାନ୍ତାକୁ ବାହାରିଥିଲେ
ସୁରମ୍ଭ ପୂର୍ବର ସେପରି ସବୁ ଖେଳ ଭାଗୀଥା
ବାହାର ଥିଲା ତାହା କମଣ୍ଡଃ ଲେଖ ପାଇଥିଲା
ମେଘକଳ ହେତୁ ଆଖିତା ଗେଲ ସବୁ ସକା
ସମୟକୁ ନକ ହୋଇ କି ଥିଲା ଓ ଯାତ୍ରା ସଙ୍ଗ
ମଧ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ଦେଇଥିଲା । ଯାହାହେତୁ ନକ୍ଷା
ନରେ ଆଖିତା ସବୁ କାହିଁ ସହିତରେ କବା
ମରସୁଳଠାରେ କବା ଏ ୧୦ ଟା ସମୟକୁ
ପଢ଼ିଥିଥିଲେ । ସେପରି କରି ପଢ଼ିର ଜାଗି
ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା, ସେପରି ଅଳବିଦାରେ
ବାହିଅ ସବୁ ବାହାରିବାରେ ଅଧିକ ବିବାହିତା

କୋପ୍ୟାଜୀଲିରେ ଧରି ଏକ ପ୍ରେକେନ ବିଟି
କୋପ୍ୟାଜୀଲିର ତଳୁ ପ୍ରେବେନ ସାହେ
ପଥୋଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ଗାନ୍ଧ ଶ୍ରୀମତୁ ଜଳ ଦେ
ପ୍ରେରକ ହୋଇଥିଲେ । ଗାନ୍ଧ ନିକଟରେ ଏ
ନୋଟ ଖେଳା ମୋରୁଦ୍ବୟାର ଅପଳ ଉପରେ
ହୋଇଥିଲା ଅପିଲରେ ସେନିନ୍ଦ୍ର ଅଧାରିତ ଦେ
ବାହାର ରଖି ଯୋଗୀଙ୍କ ସମଜରେ ଅନେକ
କୁଞ୍ଚିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ବସ୍ତରେ ଡ୍ରାଇଵ ଉପରେକୁ
ଏହି କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପୋଲାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତି
ମାନ୍ଦେଇକାନ୍ତିର ଯାହା ଧଳ ଭେଗ ୧୫
ଅବର ଗାନ୍ଧ ବାହାର ଅବର ଯାହିଁ ।

ଅକ୍ଷୟ ଏକ କିମ୍ବରସତ ଦେହ ଆସନ୍ତରେ କରି
ସେହି ପୋଲାସବ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶାଶ୍ଵତ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
କରିଥାଇଲୁ । ଅମ୍ବେମାଳେ ଧାରାକମାଳଙ୍କ
ମୋଗରସର୍ଥେ ମୋକବମାର ହାଲ ସମ୍ମେ-
ପରେ କଣ୍ଠୀର କରୁଥାଏ ।

୧୯୬୭ ସାଲରେ ଏକବରା ତାଳୁକତାରର
ଟ ୨,୦୦୦ ଟଙ୍କା କୋଟି ସହିତ କାର୍ତ୍ତି ରେଖା
ହୁଏ । ପୋଲାସରେ ରେଖା ସମ୍ମନରେ ଏକାହାର
କର ହୁଏ । ଥାକାର ଭାର ଅକ୍ଷ୍ୟ ଏକ ସର-
ଜନଶୈଳୀର ଉପର କିମ୍ବର ଥିଲେ ସୁଧା ଓସ-
ମାଳାନାଥଙ୍କ ଏକବରାନଶୀଳୀର ପଦନ୍ତର ଭାର
ପ୍ରକଳ୍ପ କର ତାଙ୍କର ଅଧୀକର ଏକ ଉନ୍ନତି
ବଲକ ଜିବଚର୍ଚ କାର୍ତ୍ତି ଓ କେବେହ ଦିଲ୍ଲିର
ବରମତ ବରତ୍ରି, ବିନ୍ଦୁ କନ୍ଦଖୁବଳ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ତୌଣେବି ଅଭିନବକାଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ
କିମ୍ବର ଅବାଳବରେ ଏକ ଛରିବ ସାର୍ବ୍ୟକୁ
ପ୍ରକଳ୍ପ ସେ ଓସମାଳ ବାମାତାକୁ ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା
ପାଇଲେ କୋଟିର ବନ୍ଦମ କର ହେଉ
ଆଥାନ୍ତେ, ଏଥରେ ଜଳ ଆବେଦ ସବାକୁ
କରିଥାଇଲୁ ସେ ଓସମାଳ ଅବଶ୍ୟ ବିଜ୍ଞ କୋଟି
କଷ୍ଟକରି କରିଥିଲେ । ଅକ୍ଷ୍ୟ ଏକ ସାଂଗୀ ଦିନେ
ସେ ସେ ପୋଲାସ ହେଡ଼ି କାର୍କ କେଳାପ ବାହୁର
ସହିତ ତାରବାର କରିଲୁ ସେ ଗାଢ଼ାକୁ
କେବେକ ଅପରୁତ କମ୍ପର କୋଟି ଧାର-
ଥିଲେ । ଏହି କେଳାପ ବାହୁ ପୋଲାସ ସାହେ-
ବର ଦିଲିଶ କଷ୍ଟ ଓ ଓସମାଳର ଧରିଛିବା
ଓସମାଳ ବାହୀ ପ୍ରଦତ୍ତ କୋଟି ତାଙ୍କରକାର ନମ୍ବର
ମଧ୍ୟ ପରିଚାରକ କରିଥିଲେ । ଏହି ସବୁ ଘରେ
ଥିଲୁ ଜଳ ସାହେବ କେଳାପତନ୍ତ୍ର ଓ ଓସ-
ମାଳକୁ କୋଟି ଗ୍ରେବ୍ ବ୍ୟାପାରରେ ଜଗତର
ଥିବାର ସନ୍ଦେହ କର ଏହି ସବୁ ସନ୍ଦେହରେ
ଦିନ୍ତୁ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସ୍ମୃତେ
ବିଛେଇ କରିଥାଇଲି ।

ଏହି ଦିଗ୍ବିରର ସମ୍ବନ୍ଧାତ୍ମକ ଏବଂ ଦେଲାଖୁମ୍ବକ
ଓ ଶ୍ରୀମାତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ କଣ୍ଠାରୀ

ଅତି ମାରଗଣ୍ଯାବ ତା ୨୦ ଲିଖିବ ସମ୍ବଲପତ୍ର
ହଟେବିବୀରେ “ କଣେ କେବୁଳାକର ପ୍ରକା-
ଶାସନର ଅଣ୍ଟେ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
ଦୋହରାଇ । ତହିଁର ସମେତ ମର୍ମ ଏହା କି
ନାହିଁଲାକର ଉତ୍ସବ ନିମନ୍ତ୍ରେ ଘେବକୁ ଜଳ
ଯୋଗାଇବାକ ତୃତୀୟ କରନ୍ତିବା ସମ୍ବଲ
ଥବନ୍ତିକ । କଳାର ସୁଦୟା ହେଲେ ଅମେରି
ପତିଯା ତମ ଉଠିମ୍ବା ଦେବ ଏବ ପେଟ୍ଟିବା
ପାରନ୍ତି ତେବେ ଯେ ନିର୍ବିଧ ଥିଲେ ଯମକ

ରଖା ପାଇବ । ତାହା ହେଲେ ପ୍ରକାଳୁ ଅଛିବା
ଦେବ ଲାହୁ ଏବଂ ସଜାର ଅସୁ ବଢ଼ିବ । କଲା-
ଶୟ ଅସବରୁ ତାହା ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ ।
ଏହି ଅଭାବ ଯେମନ୍ତ ଗେବାକାଳରେ ହେମନ୍ତ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଢ଼ିଲ୍ଲାଭରେ ରହିଥିଲା । କେବେଳ
ଗଡ଼ିଲ୍ଲାଭ ଗଢ଼ିଲ୍ଲାଭ ଥାଁକ ଅବସ୍ଥା ତେବେ
ଭଲ କୁହେ ସେ ସେମାନେ କେବେ ଶରତ କର
ଆପଣା । ଏଇକାରେ ଅବେଳା ଚାଲାଶୟ ନିର୍ମାଣ
କରିବକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ । ବଧାର ସେମାନେ
ଏ ବିଷୟରେ ହିମାରତ ମନୋହାରୀ ହେଲେ
ପ୍ରକରଣ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୁତ କର ଫେର୍ଦ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଷ
ପାହିବେ ତଥାର ଉତ୍ତରବେଦର ସେମାନଙ୍କର
ଜଳର ଶାବ୍ଦି ଏକ ଅସ୍ତର ଲାଭ ହେଉଥିବ ।
ପରିପ୍ରେରକଙ୍କର ବିଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟପୂର୍ବ ଗେବାକାଳା
ସେ ବିଶ୍ୱର ଥାଁକ ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ଏହି ସହ-
ବାରକର ତଥାବଧାନରେ ସୁଯୋଗ ମାନେଇବ
ଇତିମଧ୍ୟର ପ୍ରତିକ ବ୍ୟୁତ ହୋଇଥିଲା ଏହି
ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାର୍ଷିକ ଅନେକ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟୁତ ହେଉଥିଲା । ଏପରି ଘଣ୍ଟରେ କଲାଶୟର
ଅତ୍ୱବ ରହିବା ଦୃଢ଼ିତ ନୁହେ । ଅବେଳା ସେ
ଗେବାକାଳର ମାନେଇବ, ଇତିମଧ୍ୟର ପ୍ରତି
ଦିକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରଥମେ କଳର ଅସ୍ତର ଦୂର ବରବା
ଦିଶୟରେ ସହିକାଳ ହେବାକାଳର ବିଶେଷ
ଅନ୍ତରେ କରିଅଛନ୍ତି । ସେହି ପ୍ରେରିତପରି
ଭାଷରେ ଯେବେ ଗେବାକାଳର କର୍ମଶାସନକ-
କୁ ଦୃଷ୍ଟି ପତି କ ଆଏ ତେବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ
ଆଶା କରୁ କ ସେମାନେ ତାହା ଧାଠ କର
ସ୍ଵାର୍ଥାଚିତକ ବିଶ୍ୱର କରିବେ । ଗଡ଼ିଲ୍ଲାଭରେ
ନଳର ଅଗାବ ବିଶ୍ୱର ଏବଂ ତେଣ୍ଟା ବିଲେ
ସଦଜରେ ମୋବକ ହୋଇ ପାଇବ ଏହା ଅମ୍ବ
ମାନେଇ ବିରାଷ । ଅବେଳା ଧୂର୍ଣ୍ଣା ଧୂର୍ଣ୍ଣାଶୀ
ପକୋକାର ଅସବରୁକୁପୋକାପତି ଯାଇଥିଲା ଏହି
ଅନେକ କାଳର ଜଳ ବର୍ଷାକାଳରେ ଅବର୍ଥନ
ଚାଲୁଏ ସେ ସବୁ ବନ୍ଦ ଉତ୍ସାହ ଅସବରୁ
ଧୂର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରକାଶକର ସାମାନ୍ୟ ବେଞ୍ଚାରେ
ସେଇବ ବାର୍ଷିକରେ ଥିଲେ ତହିଁକୁ ଅସ୍ତର
ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଗଢ଼ିଲ୍ଲାଭର ଦୃଷ୍ଟି
ପତ୍ରରେ ତଥାପ ବିଶେଷ ଭାଷାର ହେବ
ସେ ଦିଶୟରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବାମ୍ବାର
ବରମାନ ବାଜା ଆପଣା ଏଇକାରେ ନାଳ ବନ୍ଦାର
ଅନେକ ଦୂରେ ଅଗାମ କରିଅବାର ଧାଠକମ୍ବା-
କଳ ଜାଗାଥି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷାକାଳରେ ସେ
ସେଇବ ସୁବିଧା ଅବୋ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ କେବଳ
ଯାଇ ନ ପାରେ । କେବଳ ଗଜା ଓ ବଜାକମ୍ବା-
କଳର ବିଶେଷ ଗେବାର ଅବଶ୍ୟକ ।

ଶାକ ମଦ୍ଦଗୀ ।

ଭାବରେ ତାକମହିଲାର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ
ଆୟ କମାଗତ ଦୂର ଉପରେ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା
ଫାର ଜଳ ସାଧାରଣର ଜୀବେଳ ହିତ ସାଧାର
ହେଉଥିଲା । ସନ ୧୯୯୩୯୦୦ ସାଲର ବା-
ହିନ୍ଦୁ ବିବରଣ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଘୋଷୁଳାର୍ତ୍ତ, ଚଠି,
ସମ୍ବାଦପତ୍ର, ପାରସଲ, ପାକଟ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧିତ
୨୦,୫୦,୦୭,୪୭୭ ଡାକ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ଅସିଥିଲା
ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ୨୦ କୋଟି ଅଧିକା ପ୍ରାୟ
ଅଧେ କେବଳ ଘୋଷୁଳାର୍ତ୍ତ ଥିଲା । ତହିଁ ଦୂର
ବର୍ଷ ଭୁଲିଲାରେ ସମସ୍ତ ଭାବ ଦୁଇୟ କୋଟି
୨୨ ଲକ୍ଷ ଦୂର ଦୋରାଞ୍ଚି ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ
ଦେବଳ ଘୋଷୁଳାର୍ତ୍ତ ୧ ହୋଇ ୨୦ ଲକ୍ଷ ବଢ଼ି
ଥିଲା । ତିଥି ପାରସଲ ଇତ୍ୟାଦି ସଭଳ ଭାବ
ଦୁଇୟ ବଢ଼ିଥିଲା । ରିନ୍ ପ୍ରଦେଶର ଲୋକଦର୍ଶକ
ଅନୁପାତରେ ସମସ୍ତ ଭାବର ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦେଶ
ପ୍ରଦେଶ ଭାବରେଇ ବିଷୟରେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାଚୀ ଅଧିକାର କରିଥିଲା । ତହିଁ ଭଲେ
ବୃକ୍ଷ ଓ ବଳ ପ୍ରଦେଶ ରହିଥିଲା । ବିଦେଶ
ସହିତ ଚିଠିଯିବ ଓ ପାରସଲ ମଧ୍ୟ କମାନଚ
ବିତ୍ତିବାରେ ଥିଲା । ସନ ୧୯୯୩୯୫ ସାଲରେ
୧୨ ଲକ୍ଷ ମନୁଷ୍ୟର ବାହାର ଥିଲା ଏବଂ
ତହିଁ ମୂଲ୍ୟ ୨୫୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତିତ
ବର୍ଷର ମନୀଅର୍ଦ୍ଦର ସର୍ବେ ୧୨୫ ଲକ୍ଷ ଏ
ମୂଲ୍ୟ ୨୫୫କୋଟି ଟଙ୍କା ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ୨୨
ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ବରେଷକ ଆଧାୟ ଦୋରାଞ୍ଚିଲା । ସମ୍ବାଦ
ମନୀଅର୍ଦ୍ଦର ଧରେଶ ପ୍ରତିକିତ ଏବଂ ଏହାର
ଦେଶୀୟ ସଙ୍ଗଜର ଶାସିତ ବଳ ଏବଂ ବିଦେଶ
ଶକ୍ତି ପଠାଯିବା ମନୀଅର୍ଦ୍ଦର ଅଛୁଟ ଏବଂ ସେହି
ଦୂର ହେଉଥିଲା ଏହାର ବିମା, ସେବିପଦ
ହେଲୁପେବଳ, ପ୍ରତିକି ଭାବରେଇ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
ବାର୍ଷିକ ସନ୍ଦେଶକଳନକ ଉଚ୍ଚର ଦେଖାଯି
ଏବଂ ଭାର୍ଯ୍ୟର ଭାବରେ ସଙ୍ଗେ କର୍ମଗୁଡ଼ିକ
ବର୍ଣ୍ଣା ଓ ଆବଶ୍ୟକମକେ ବେଳିତ ଦୂରିତ
ଅଧିକା ବିଷୟ ଜଳ ସୁତ୍ର ଭାବରେଇ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧିକାର ସଥେଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ ହେଉଗଲା
ଗତ ଦୁଇବର୍ଷର ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦିତ
କେଇ ଯଥା ।

ସେବରୁ ଦେସାବକଳେ ଲାଇ ଅନ୍ତର ଅଧିକ
ହୋଇଥିବ । ଡାକ୍ ସର ସରକାରଙ୍କର ମୋଟିଏ
ଆୟର ମହିନୀମା ନୁହନ । ସାଧାରଣ ସୁବିଧା
ବହୁର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଏ ସ୍ଥଳେ
ପେବେ ଆୟ ଅଧିକ ହେଲା ତେବେ ଅନ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶମାଧ୍ୟ ସୁବିଧା ଦାନ କରିବା ଉଚିତ
ହେଉଥିଲା । ଦୂରପରାମାସିଲାର ଚିଠିର ଖଣନ
ଟ ୩୫ ସ୍ଥଳେ ଟ ୩୦ ଏ କରିବା ମନ୍ତ୍ରାର୍ଥର
କରିଗଲା ଟ ୪୯ କା ଧର୍ମନ୍ଦ୍ର ଏକଥଣା ଶାର୍ମି
ମ୍ଲେହବର ଅନେକ ସୁବିଧା ହେବ ଏବଂ ଏହି
ପର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା କରିବିଲା ତୁରାପୁ
ତାବରାଜର ମାହା ଲାଇ ହେବ ତାହା ଅବ୍ୟକ୍ତ
ସୁରକ୍ଷା କଷ୍ଟ୍ୟ ହେବ ।

ସାହୁବ୍ରିକ ସମାଦି ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନାମମାଟିଲୁକୁ ତ ଦେଖିବାକଲେ ହେଉଥିବା
ଏକ ଦୟାଲୁମନସର କଟକର ଲାଗୁ ଓ ସେବକୁ ଜଳ ପଠିବେ
କାହାର ଜାତିରେ ପରିଷକ୍ତ କିମ୍ବା ଉପରେ ।

କୁଣ୍ଡଳ ପାଦରେ ଥିଲା । ସବୁ ୫୯୩୮୯୯୯ ଶାଖରେ
୧୨୭ ଲକ୍ଷ ମନୀଅର୍ଥର ବାହାର ଥିଲା ଏବଂ
କର୍ତ୍ତାର ମୂଲ୍ୟ ୨୪୪ ହୋଇଗଲା ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତିତ
ବର୍ଷର ମନୀଅର୍ଥର ବାହାର ୧୨୫ ଲକ୍ଷ ଏବଂ
ମୂଲ୍ୟ ୨୫୫ହୋଇ ଗଲା ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ୨୫୫
ଲକ୍ଷଗଲା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲା । ସମସ୍ତ
ମନୀଅର୍ଥର ବ୍ୟକ୍ତିଶ ପ୍ରତିକିଳିତ ଏବଂ ଏହାଇଜୀ
ଦେଖାଯାଉଛି ବାଜାରର ଶାସିତ ବାଜାର ଏବଂ ବିଦେଶ
ଶବ୍ଦ ପଠାଇବା ମନୀଅର୍ଥର ଥିଲା ଏବଂ ସେହିବି
ବୁଝି କେବିଥାରୁ ଏହିହର ବିମା, ସେବକୁବାବାନ
ହେଲୁଗେବଳ, ପ୍ରକାଶ ଜାକଦରର ସମ୍ପଦ
କାର୍ଯ୍ୟର ସନ୍ଦେଶକଳକ ଉଦ୍‌ଦିତ ଦେଖାଯା
ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍‌ଦିତ ସଙ୍ଗେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
ଶଖା ଓ ଆବଶ୍ୟକମତେ ବେଳକି ବୁଦ୍ଧିଦ୍ୱା
ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ବିଦ୍ୟା ଜରି ପୁଣି ଜାକଦରହା
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟଙ୍କର ସଥେଥୁ ଲାଗ ହେଉଗଲା ।
ଏବଂ ଦୂରବର୍ଷର ଅନ୍ତର୍ଭୟ ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦିତ
ହେଲା ବ୍ୟଥା ।

ସବୁ ୧୮୯୩୯୫ ସବୁ ୧୯୦୫୦୨୦୦
ଆହୁ ୮୫,୫୦,୪୭,୮୮୭ ଟ୍ରେ,୩୫,୫୫,୧୩୨
କ୍ଷେତ୍ର ୮୫,୪୭,୭୫,୩୯୦ ଟ୍ରେ,୪୫,୮୭,୧୫୮

ତେଣୁଗାନ୍ଧାର ବନ୍ଦିଶୁର ମିଳ ହେ, ତି, ପୃଷ୍ଠା କବି
ଲେ ସଂଖ୍ୟା ସମସ୍ତରେ ଏଠାକେ ପଢ଼ିବ ମର୍ଜି ପଢ଼ିବ
ଅଛନ୍ତି ।

ଅଛିସେଥୀଙ୍କ ଜମିଶୁଳ ନିଃ ଅର ବାର୍ଷିପାଇ ଅବ୍ୟାହକା ଉତ୍ସାହ ହେବେ ।

ପାଇଁ ମନ୍ଦିର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସବୁ ମିଳି ପଞ୍ଚକୁଣ୍ଡଳାକରୁ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିଥିବା ହେଉଛି କମାର୍ପକ
ପାଇଁ ସାମାଜିକ ।

ବ୍ୟୋମର ଜଣେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମକ ଗୋଟିଏ ଗନ୍ଧାଯାମୀ ଶାପଳ
ଦୂରବା ଦାମରେ ଏ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାକ କରିଛନ୍ତି
ପେଟେ ଅତ୍ୟନ୍ତର ବାଲକ କିମ୍ବା ମୁହଁକୁ ଦିନ୍ଦିନ ଅନ୍ଧାର
ଦୂରବାହୁ ଦେବ । ଅଧ୍ୟାତ୍ମକ ଜାଗନ୍ନିଧି ଅନ୍ଧାର ଗୋଟିଏ
ଅତ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଉତ୍ତାବନ କରିଛନ୍ତି, କିମ୍ବୁ ଫଳରେ ସହି
ଦେଖି ପାଇବ ।

ଧୂମାର ପାଶଳକାଶରେ ଲଜେ ଚାନ୍ଦିଶୀଘୁ ଧୂମକ
ଅଗ୍ରା ମୁଣ୍ଡ ଲୟ ଦେଖିବ ଦେବରେ ଯାହି ଉତ୍ତା
ଏହାରେ ଆମ ପାଇଁ ।

ବୁଦ୍ଧିଜୀବଙ୍କ ଉତ୍ସବରେ ପାଞ୍ଚମାନ୍ଦିଶବ୍ଦ ଲିଙ୍ଗାର
ଦେଖାଇ କେବ୍ଳ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର କହିଲୁ ଶାଶ୍ଵତ ପ୍ରକାଶ
ହୋଇ ଏହିବାରୁ ବୁଦ୍ଧଜୀବ ଏଥର ରଖା ପାଞ୍ଚମରେ ।
ଯୁଦ୍ଧରୁ ଦୂରରୁ ଯୁଦ୍ଧରୁ ଶୋଭା ହୋଇ ସଜ୍ଜାପାଦ ପର୍ବତ
ମାରିଥିଲା । ବୁଦ୍ଧଜୀବଙ୍କ ସହରୀ ଅଧିକା ଜାବନ ହେଉ
ବାପଦ୍ମମୁଣ୍ଡ ଛେକାଇ ଦେଖିଥିଲା ।

ଶେହୁମାରେ କିମ୍ପରି କଟି ଜୟରି ବଲେଇଲ କଟି
ନିମ୍ବର ଛୋଟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ହେବାକୁ ଦିହା ବରତ୍ର ସେ
ମାତ୍ର ଉଠିବ ମରିନାହିଁ ତା ଏହି ଜୀବରେ ଏହି ଶେହୁମାରେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିଲାଗକେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ହେବାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେମାନ୍ଦେ
ତା ଏ ଦିଲ କରିବେ ଅଛେବି କରିବେ । ଏହି ତା ଏ ଦିଲ
କରି ବଳେଇ ଦେଖିବ ।

ଏହି ଅନ୍ତରାଳରୁ କଲାପରାଠାରେ ଛାଇ ପଦଳାଙ୍ଗ
ବଣ୍ଟା ହୋଇଥିବା । ଏହି କର୍ଧାରେ ଅନ୍ତରାଳ କଢ଼ି କଲା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ବା

9-9

四百四

ମାଁ ଏହି ପାଇଁ ମନ୍ଦ ସବୁ କରିବାକାଳୀ ମାତ୍ରାକୁ କରିବାକାଳୀ ଏହି କରିବାକାଳୀ

ଅଗ୍ରମ

三

89

କର ମୋକ୍ଷାଶ ପଶୁଶାରେ ଉତ୍ତରାଶ
କ ୫ ଶ ପଶୁଶା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଜନଧରୁ
କେବଳ ଏହି ଜଣ କରିଲେଇବଲ ଗଙ୍ଗା-
ପାଥୀଯ ଧାର କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲା ।
ଏହି ବର୍ଣ୍ଣ ଜ ୫ ଶ ମଧ୍ୟ ଜ ୨ ଶ ପାଶ
କରିଥିଲେ ପତଙ୍ଗ ଏ ଦର୍ଶନ ଫଳ ମନ୍ଦ
ଦୋଷପର୍ବତ ।

ସଙ୍କା ପୁଲ ସମ୍ବାଦତାକୁ ୨୩,୦୫୭ କୃଦି ପାଇ
ଅଛି । ଗର୍ବ ପୁଲ ସମ୍ବାଦରେ କ୍ରିଟ୍ଟୋ ଗଳ୍ୟରେ
୨,୮୮,୪୭୮ ଟଙ୍କରେ ଉଦ୍‌ଘାସ ଗଳ୍ୟରେ ୨୫,୨୨୪
ମେଟ୍ରୋ ୨,୫୪,୨୩୭ ଲେକ ଦୂର୍ଭବ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ
ଦୋଷଥିଲେ । ଗର୍ବ ସମ୍ବାଦରେ କ୍ରିଟ୍ଟୋ ଗଳ୍ୟରେ
୨,୫୫,୧୨୦ ଟଙ୍କରେ ଉଦ୍‌ଘାସ ଗଳ୍ୟରେ ୨୨,୮୮୦
ମୋଟ ୩,୨୨,୧୯୯ ଦୋଷଥିଲେ । ସୁରବୀ
ତତ୍ତ୍ଵ ଗଳ୍ୟରେ ଦର୍ଶକ ଛାଇଥିଲା ।

ଏ ଦର୍ଶ କରିବାଲଙ୍ଘ ପଞ୍ଚଶିରର ତେଜାରୁ
କ ୨ ଏ ପରାମା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତନାଙ୍କୁ
କିମୁଲିକ୍ଷିତ ଜନଜଣ ପାପ କରିଛନ୍ତି ।
୫ ସବେଷ୍ଟ ବନ୍ଦବନୀ । ପିତକାର ପଞ୍ଚକାମ୍ପ
କରିବାକୁ ପେତ ।

ବଙ୍ଗଲାର ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିକି ଦେଇସବସ୍ତୁ
ଲେଖିଲାଛି ଯେ ଜ୍ଞାନୀ ରେଖିମାର ସୁନ୍ଦର
ଚଳନ ବର୍ଷରେ ଭାବରେ ଭାବରେ ପ୍ରସର
ପାଇବ, ହିଁ ହବ, ବେବାର, ଘେଟୋଗାରର, ମନ୍ଦିର
ପ୍ରଦେଶ, ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ ପରମ ବଙ୍ଗଲାରେ ଭାବ

ଜଗବର୍ଷ ଜୀ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଏକଜଣ
ପାସ କରିବାକୁ ସନ୍ତମ କୋଇଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ
କିମ୍ବା ଉତ୍ତାର୍ଥ ହେବା ଏକାଙ୍ଗ ବିଶ୍ୱାସ ଆହୁ ।

ଦୁର୍ବିନ୍ଧ ଉପରୁଚ ହେବ ଏ ଗାନ୍ଧା କେତେବେଳେ
ସକ୍ଷ୍ୟ ଦରମାକୁ ଜାଗରୁ । ବାଟ ଆଗରୁ
କୋକକୁ ସାରଥାନ ନୋଇ ରହିବା ଚାଚିବ ।
ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଦେଇଲେ ବେଳ ଦେବୁ ଏବଂ
ପ୍ରକାଶ କାଳ ଯତି ରହିଥିଲା । ତାହା ମୋହି
କୃତିଲ ମେଧରକୁ ଅଧିକ ଦେଖିବା ସ୍ଵପ୍ନ ପ୍ରାୟ
ଦୋହିଅଛି । କହିବୁ ଉପରେ ଦୁଇମ୍ବ ସମ୍ପଦର
ହେଲେ ଆଜି ବିଶ୍ଵାସ

ବୁଧର ବନ୍ଦମାନେ ଭରତକୁ ପ୍ରେରଣ
ଦେଇଥିଲା । ଅହୁବୁଦ୍ଧ ନଗରଠାରେ ସେମା-
ନକ୍ଷର ବାସମୁଦ୍ର ପଢ଼ିବ କବ ହୋଇଥିଲା
ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦେଶକ କରୁପକ୍ଷମାନେ ଘରର-
ବକ୍ଷେମେଷଙ୍କ ତାରକ୍ତାପ ବନ୍ଦାଦ ପଠାଇଥିଲା
ଯେ କେହି ବନୀ ବୁଧର ପଳାୟକ ଦରମାତ୍ର
ଚେଷ୍ଟା କଲେ ତାକୁ ଗଲ ଦରସିବ ବ ନାହିଁ
ଏ କଥା କହି ବିଷମ ମାତ୍ର ବରଜଟ ବାହାରୁ
ମୁକ୍ତ ଆଇନ ପ୍ରକର୍ତ୍ତାରବାକୁ ଘରାନ୍ତି କାହିଁ ।

ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରଥାକାର ସେବାପଦିକର ଦେଶର
ବର୍ତ୍ତମାନ କାହିଁକି ୨୦୦୦ ପାଇଁଟୁ ଅର୍ଥାତ୍
୮୭୫୦୦ ଲାଖ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ସମାଜ ନିରାପଦ
ବିଜ୍ଞାନର ଦେଲାଖରଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ସଠା ସେବା-
ପଦକ ଅଧେରୀ ମନ୍ୟୁକ ସୁନ୍ଦର ଏହିରେ
ସନ୍ତୋଷ ଲାଇଁ ମନ୍ତ୍ର ଅପରାଜିତ ସେବାରେ ତିଆରି-

ତେବେମାଧିକ ଅପେକ୍ଷା ଅନେକ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍
ବାହିକ ଏକଳସ ଟଙ୍କା ସେହିରୁ ଯେତିଲେ,
ବଡ଼ଲାଟ ଏବଂ ପ୍ରଦେଶୀୟ ଗର୍ଭରୁ ପ୍ରଦେଶ
ଦେବତ ଜୁନେକ ଅଧିକ ଅଟେ । ମୋ ସମୟରେ
ଉଦ୍‌ବ୍ୟାଙ୍ଗ ଅନୁଭବ ଦାଟେ ତୁଳ୍ଯ ମା ନ ସହେ
ଦିଲ୍ଲାର ଲେବ ଘରରେ ପଢ଼ୁଥୁଥିଲେ
ତେବେବେଳେ କେହି ଧଠାକୁ ଅସିବାକୁ ସ୍ଵାକ୍ଷର
ଦେଇ କଞ୍ଚକ କିମେତକାରେ ତୁଳ୍ଯ ଦେବତା
ଧ୍ୟାନ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ୍ ଓ ସହାଯତା
ଉଣା ହୋଇଅଛି ତ ରାଷ୍ଟ୍ରମହା ଏକବିନଦେ
ଆସିଥିବ । ଏପରିପ୍ରଳେ ଉପରେକୁ ଦେବତାମାନ
ଅନେକ ଉଣା ହୋଇପାରେ । କଟୁପକ୍ଷମାନେ
ଅନ୍ଧପତି ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଦେ କି ?

ଅମେରାନେ ଲାଙ୍ଘ ପୁରେ ଅଭୟକ୍ତ ଦୁଃଖର
ସହିତ ଜଣାଇଥିଲୁ ଯେ କଟକ କଗଜର
ଜାଗରଣାଳାର ଅଶୀଖ୍ଯାବ ସର୍ବତ ଆନନ୍ଦିଲାଲ
ମୋଷ ଚବିଶ ପ୍ରମନା କିମ୍ବର ଡାଏମନ୍ତ୍ର ଦାଇ-
ଦିଲ୍ ସବତରିକନାଲୁ ଶାକାନ୍ତରକ ହେବାର
ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲାନ୍ତି । ଉତ୍ତମାଳ ଅଭୟକ୍ତ
ପୁରେ ସହିତ ସାଧାରଣକୁ ଜଣାଉଥିଲୁ ଯେ କୃପ
ବେଳୁ ହୁମ୍ମ ରହିବ ହୋଇଥିଲୁ । ଡାକ୍ତର
ଆନନ୍ଦିଲାଲ ମୋଷ ନୀତି କିମ୍ବରେ ଅଥବା
ଅନ୍ତର ଆଦେଶ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କଟକ ଜାଗରଣାଳାର
ଅଶୀଖ୍ଯାବ ସର୍ବତ ଓ ଉତ୍ତମାଳ ଜାଗରଣାଳାର
ଶିକ୍ଷକ ନାମି ବନ୍ଦିକେ ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତର
ନିସ୍ତର୍ଳ ହୋଇଥିବା ଥିବ ସର୍ବତ ନରେଲୁ ନାଥ
ବିଷ୍ଟ କଲିବତା ମେଜିକେଲ କଟଲାଲ ଡାକ୍ତର
ଶାକାର ଦାବାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଲେ । ୫୧

ବାହୁଦ୍ର ବଦଳ ପୁଣିକ ଦେବତାର ସମସ୍ତାନ-
ରଶର ଥଳେକ ଜୀବ କଷ୍ଟ ଦୂଷତୁଳ ହେଲା ।
ଆମେମାତେ ଆଶା କରୁ ବାର ମହାଦୟ ଏ
କରାରେ ତାଙ୍କର ଅବଶିଷ୍ଟ କାହିଁ ସମୟ
ଯାଇନ କରିବେ ।

ଆମୁଲାକଳ୍ପର ମାନମୟ ବରିଶଳର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ତେ, କି, ଗୁପ୍ତ ଗତପୂର୍ବ ଶୁଭବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମ-
ୟରେ ଏ ନଗରରେ ଘରେର ଗର୍ଜ ଗ୍ରହଣ
କରିଥିଲେ । ରେନକାଟେ ଆଶିବା ସମ-
ୟରେ କାଲେଷର ଖୋସକରେ ସୋର
ନୃତ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଠେର ମିଃ ତକ୍ତନ ଗଜା ଦେବୀଶ-
କାଥ ବାହାରୁ, ତେଷୁଟି ମାତ୍ରଶ୍ରୋଟ ସମୃଦ୍ଧ ଓ
ଦେବତାଙ୍କ ଜମିବାର କାଳ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ
ନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ସାହେବ
ମହୋଦୟ ଗାଉରୁ ଉଚ୍ଚାର ସମସ୍ତକ ସହିତ
କର ମର୍ଦନ କରି ମାଜିଷ୍ଠେଟ ପ୍ରଦତ୍ତବ ସହିତ
ଶାମାନ୍ଦ ବନ୍ଧୁ ବାବୁ କର ଗାଉରୁ ପ୍ରତିବାମନକ
କରିଥିଲେ । ଅଛି ରେଇ ଖୋସକଠାରେ ମଧ୍ୟ
ତାଙ୍କର ପର୍ଣ୍ଣାକାଳ ଅଶ୍ଵିଞ୍ଚ୍ଚାର୍ଣ୍ଣା ଓ ଅଶ୍ଵିଞ୍ଚ୍ଚାର୍ଣ୍ଣା
ଶୁଶ୍ରୁତୀର୍ଣ୍ଣା ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ
ଥିଲେ । ମିଃ ଆର କାର୍ପାର ଗୁପ୍ତ ସାହେବଙ୍କ
ଜୀବିବାର ଦୂର ତିନି ଦୟା ପୂର୍ବରୁ କୋଠି
ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଘୋଲାଶ ସାହେବଙ୍କ ବୋଠିରେ
ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣାକ କରୁଥିଲେ । ସେ ଶନିବାର ଦିନ
ଶକ୍ତାଳନେନେଲେ କଟକ ପରିତ୍ୟାଗ କରି କଲିକତା
ର୍ଭାଗୀର୍ଥା ହେଲେ । ଅଗରୁ ହୋଠି ପରିତ୍ୟାଗ
କରି ଯିବାର କହିବେ କିମ୍ବା ଥି ?

ଇତିଲୁ ପରିଷ ପଦ୍ମଶାଖା ଏକେବାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ହେବଳ ବିଜ୍ଞାନରେ ହୋଇ ଅଧିକାର
ଜୀବତରେ ଡକ୍ଟର ପଦ୍ମଶାଖା ଗୃହକ ଦେବା ପାଇଁ
ଦେଖା ହୋଇଥିଲେ ସବୀ ଜୀବତ ଗୃହଙ୍କ
ପ୍ରାତିଥୀ ହେଲେ କାହିଁ । ଉତ୍ତର ପଦ୍ମଶାଖା, ମୁହଁର
ବିଜ୍ଞାନପ୍ରକାଶକାରୀ ଆସନ୍ତାକାରୀ, ପ୍ରାଚୀରକ
ମୁଖୀନା କାହିଁ ପୁରସ୍ତ ଜୀବତ କଣ୍ଠପାଇଁ
ଦୁଇମ ବରଦାର, ଉଠିରେଇ ଅଜ୍ଞାବଦ
ଦିନରେଇ ଜୀବତରେ ଯିଜ୍ଞାଲକ୍ଷିତ ପଦ୍ମଶାଖା
କରିବାର ଅନୁମତି ଦେଲେ କାହିଁ, ଅଗତ୍ୟ
ଜୀବତ ହୁକୁମ ଶିଳ୍ପିଧାର୍ମ ଦେଲେ । ମାତ୍ର
ଦିନରେଇ ଅଦେଶ ସଂକଳନରେ ସମାଜ ଜୀବତରେ
ଗଡ଼ି କାହିଁ । ବିଜ୍ଞାନରେ ଶୈଶବ ବିଜ୍ଞାନକାରୀ
ପଦ୍ମଶାଖା ଗୃହକ ଦେବକାରୀ । ତତ୍କାଳରୁଧ
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୟରେ ହେବାର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବ
ଅଛି । ଏହି ଶମ୍ଭୁରେ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୟ-

ସ୍ମାରେ ଉଚ୍ଛ୍ଵେ ପଦ୍ମଶା ମୁହଁର ହେବ ଅଞ୍ଜୁଲି
ଯୁଗମିମାଳେ ସ୍ତ ଗୁହରେ ପଦ୍ମଶା ପ୍ରଥାନ
ବର କୁରତର ସିରଲିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ
ମାତ୍ର ଭାବତିବାସୀ ବିଲାତ ଗମନ କି ବଳେ
ସିରଲିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ କାହିଁ । ଭର
ତର ପ୍ରାର୍ଥନାପ୍ରାର୍ଥନା ହେଲା କାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅଞ୍ଜୁ-
ଲିଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା ବରବ ମାନବେ ତାରର
ଅଭିଲାଷ ପଣ୍ଡି ହେବାକୁ ମୁଲିଲ ।

ଗୌତିହାରୀ ଗୁରସ୍ଵକ ଜମିମାଳ ଓ ଯାହା
ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଧେରର ଦାନ୍ତ୍ୟାଲାଇଥାଏହି ତହିଁ ଉପରେ
ବେଶିତଷେଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା କରଣ ମହା-
ମାଳ୍ୟ ବୋର୍ଡ ଅବେଳା ବେଲେଥିବାରୁ ଚଲିବ
ତାର ବୁନ୍ଦେ ଲାଗୁ ଥିଲା ଆଜି ଆଶୋର୍ମିଏବଳ ତହିଁ
ବରୁଦ୍ଧରେ ବଜାଲ ଗବର୍ଣ୍�ମେଖରେ ଥାବେଦିନକ
ବରାଅଛନ୍ତି । ଏହି ଜମିମାଳ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଧେର
ଲ ଦେବାବେଳେ ସେମାନେ ଅନ୍ତେକୁ
ଜମା ଖ୍ରାମ୍ୟ ପଞ୍ଚା ଏତଙ୍କୁ ଦେବା ଓ ଅବଶ୍ୟକ
ଅର୍ଦ୍ଦେବ ଗୌତିହାରମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କରୁବାରୁ ସେଥି ସକାରେ ସତ୍ୱପୂରବ
ସତ୍ୱ ପାରଦାର ଜିଯମ ହୋଇଥାଏ । ଗୌତିହାରମାନେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁବାରୁ ସେଥି କରିବା ଏବଂ
ଲିରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ, ବତେର ସର କରିବା ଏବଂ
ଅର୍ଦ୍ଦେବ ମାହାତ୍ମାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ
ଜମିଦାରମାନେ ସେଥିରୁ ବନ୍ଧୁ ଦେବାର
ଗବର୍ଣ୍�ମେଖ ଅର୍ଦ୍ଦେବ ଜମା ତାଙ୍କୁ ଶାରୀ
ଦେଲେ । ମାତ୍ର ତହିଁ ଦ୍ୱାରରେ ବେଶିତଷେଷ
କେଲେ ପ୍ରକଟରେ ସେ ସତ୍ୱପୂରବାରୁ କେତେ
କାଟି ଦେବାହିଁ ସାର ଦେଇ । ସାର ସୁଧା
ଆମ୍ବାକଙ୍କୁ ନିଆୟସଙ୍ଗତ ବୋଧ ଦେଉଥା
ଏବଂ ଆଶା କରୁ ଗବର୍ଣ୍�ମେଖ ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ
କାହିଁପାର କରିବେ ।

ବିଅରୁ ସଂକଳନ

ଏଣେ ଦୁଇ ଶୁଣା ମାହଁ ମାତ୍ର ଏହିପରିଚୟ
ଯେଥିରୁ ଦୂରଭ୍ୟାବଳୀ ଧୂର, ସୁର ସାମାଜିକଙ୍କ
ମତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା, ଅଛୁ ପଞ୍ଚରେ
ଦୂରଭ୍ୟାବଳିହାର ରେଲୁ ପଥ କ୍ର୍ୟୁକ ଓ ରେଲୁ
ମାତ୍ରର ଦିନମୁଁ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ବିନ୍ଦୁ ଦୂରଭ୍ୟାବଳୀ
କୁ ଅଧିକ । ସମ୍ମାନ ସୁରର ମାମ ରଜ ବାହଁ
ଦୁର୍ଗାର ଦେଖାଯାଇ ଲାର୍ଜ କରିଲାର ଦୂରଭ୍ୟାବଳୀ
ପ୍ରମେଣକ ଗ୍ରାମରୁ ବହୁକୃତ କରିବାର ସହିତ
ଅଛନ୍ତି । ଦୂରଭ୍ୟାବଳୀର ନଶିହୁତ ସୀକାର
ପଞ୍ଚରେ ଥେବାରେ ଦେଖି ଦୁର୍ଗାର ଗାରମୁରୁ
ଦେଖାଇଲୁ ବନୀ କରିବାରେ ଅଥବା ଗ୍ରାମରୁ

କଣ୍ଠଦେବାରେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଛଳପାତ୍ର ହୁଏ
ଗଲ ଦୟିବାରେ ସବେଳୁ ହୋଇଥିଲା ।
କୁଆଞ୍ଚମାନେ ଅଳଜେଖାପାୟ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ
ର ଅଶ୍ଵ ପ୍ରାଚ ପଣ୍ଡେକମାନରେ ଅଶ୍ଵ କୁଆଞ୍ଚ
ଦୟିଅଛନ୍ତି ଓ ପଣ୍ଡେକ ନିକଟରେ ଲଂବେ
ଢେଳକୁ ଘେନୀଯିବା ନିମନ୍ତେ କାହାର କେବୁ-
ଦିବାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦିବୁ ମାହାତ୍ମୀ । ଗାୟ ରଖ ଗାର
ସମ୍ବାଦରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ କୁର ଧାଇଶାତ ବୁଝି
ତେବେଳରୁଥାର ମୂଳକ ହୋଇ ହାର୍ଟେ ହୁଏ
ପଣ୍ଡେକଠାରେ ଏକହାତୁଳ ହେଉଥିଲା ଓ
ଲଂବେତଳକୁ ସମିକଟକୁ ଅଣିବାର ପ୍ରମେଦି
ହେବୋଇଥିଲା । ଲଂବେଜ ସେନାପକ ପାହ-
ଙ୍କଟକ ପଣ୍ଡେକର ନିକଟପୁ ହୋଇଥିଲେ କୁଟୀ
ଆହମର କାହିବା ନିମନ୍ତେ ସଥେଷ୍ଟ କଳ କର
ମାହାତ୍ମୀ । ସପରି କଟମରର ସୁତା ପୁଣ୍ୟ
ସେନାପକ ବୋଢା ଓ ଧୂର୍ତ୍ତ ଉବେଶ ମାହାରକୁ
ବାହାରାହାତ୍ମୀ, ବେଦକ ଦୂଆରେ କୁଆଞ୍ଚମାନ
ଦେ ସବୁରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ବନ୍ଧ

ଗତ ଅପ୍ରେଲମାସ ତା. ୨୭ ଜାନ୍ମ ଶତକରୁ
ଦିନ ଏହି ସରିଇର ଅଧିବେଶନ ମେହିନେଷୁରୁ-
ଠାରେ ଥର ସମାବେହରେ ସମ୍ମୟ ଫୋରମାରୁ
ଥାଏ । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ଅନେକ ମୁଦ୍ରା ଏ
ବିଷୟର ଅଳେଚନ ଥିଲ । ସେଥି ମହାରେ
ଶାସନ ଓ ବିଦ୍ୟର ବିଶ୍ଵାସ ମହାବୀତରଙ୍ଗ ପଢ଼-
ଯୁରେ ସମ୍ପଦକ ମନ୍ଦାୟୀ ବହିରେ ବି ବର୍ତ୍ତମାନ
ଏଥର କେତେଷୁତିଏ ଘରକା ଛାପ୍ରତି ବିଦ୍ୟାର
ଅଛି ବି, ସେବିଥିରୁ ଏହି ଦୂର ବିଶ୍ଵାସ ପ୍ରତିରୋଧ
ଦରବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସମ୍ବନ୍ଧିତାକାରିତାର
ଦୃଷ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ଲାଭ କରିଥାଏ । ଏ ହମରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଦେଶୋଟି ଛାପ୍ରାୟ କରିବୁ
ହୋଇଥାଏ, ସେହି ଦେଶୋଟି ଛାପ୍ରାୟ ପାଇ-
ପ୍ରତି ଦେବ ବୋଲି ବିଶ୍ଵାସ କେଉଁ ଆହଁ
ବିଶ୍ଵାସକ ଶାସନ ବିଶ୍ଵାସର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ
ନାହିଁ, ଏହା ଦେଇ ସେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଦ୍ୱାରା
ଦେଲ୍ଲି ଏହା ୧୮ କୁହେ । ବିଶ୍ଵାସକ ନୋହିବ
ମନେ ଥାମନ ବିଶ୍ଵାସର ଅଧୀନ ଦେବେ ନାହିଁ,
ମୁକ୍ତିପ୍ରଦ ଓ ସବ ଜଳମାତେ ସେପରି ପାଇ-
ଦୋଷର ଅଧୀନ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୃବ୍ୟର ବିଶ୍ଵାସ
କରି ବିଶ୍ଵାସମାନଙ୍କୁ ସେହିପରି ପାଇଦେବାରେ
ଅଧୀନ କବିତବ୍ୟାକୁ ଦେବ । ଶ୍ରେଷ୍ଠମାତ୍ର ଦୃବ୍ୟ
ଦୂର ବିଶ୍ଵାସରେ ବିଶ୍ଵାସରେ ବିଶ୍ଵାସରେ । ବିଶ୍ଵାସ
ପିଲାଲ ସର୍ବିଷ୍ଟରୁ ଜଳ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଇ, ତାଙ୍କୁ
ସେ ବିଧି ଗୋଟିଏଟି ଲାଗବ ସମ୍ମୟ ବିଶ୍ଵାସ

ଶୁଣି କବିତାକ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଶୁଣୁଥର ବିଷୟ,
ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସୁବିଜନଙ୍କୁ କେଇ ବିଗ୍-
ପାନରେ ବସାଇବା ହୋଇଥିମନେ ସ୍ଵକ୍ଷର
ପଣେତ ନୁହେ । ଉଦ୍‌ଦୃ ଓ ବାରଞ୍ଜିର ପ୍ରଭତ
ଆନନ୍ଦଜାଗା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମଧ୍ୟରୁ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟରେ
ଯେଇଁ ଏହି ଧେହୁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ
ପାଇବେଠର ଶାସନାଧୀନ ବିଜ୍ଞାନରେ ଅନେକ
ବିଷୟର ଅଣ୍ଟା କବିତାରୀରେ । ଉତ୍ସାହ
ଅନେକ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଗର ହୋଇଥିଲା ।
ପରିଚାରକ ଲାଲମୁଖରୁ ଗରୁ ବିଷ୍ଣୁନାଥ ସିଂହ
ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ଵରୂପ ସମେତରେ ଛିପସ୍ତିତ ହୋଇ-
ଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ଟିକେ ଏମ୍ ଏମ୍, ଦାସଙ୍କ
ମୁଖେଥ ମନେ ବିଟିବ ନଗରୀରେ ଅଗାମୀ
ପ୍ରାଦେଶିକ ସଂକଳିର ଅଧିବେଶନ ହେବାର
ସୁର ହୋଇଥିଲା । ଅମ୍ବୋମାକେ ଅଣ୍ଟା ତରୁଙ୍ଗ
ଉତ୍ତରାବାହିମାନଙ୍କ ନିଃ ଦାସଙ୍କ ସହିତ ଥକୁଥ
ସହିତ ଏହି ଶୁଭ ହାର୍ଦୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋପ
ନାକ ଚାରିବାକ କଣ୍ଠେତ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଶିଳ୍ପମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ କିଏବିବ୍ୟାଳଯୁକ୍ତ ଗର୍ଭ ଉପାୟ
ବିବରଣୀ ସମ୍ବଲିତ ଭାଇସ୍ କିଏବିବ୍ୟାଳଯୁକ୍ତ
ପରି ସୋଡ଼ି ସାରେକ ମୋଟିୟ ସୁନ୍ଦର ପବ୍ଲିକ
ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏକ ବହୁମୁଖ୍ୟ ପଥିବେଶୀଳୀ
ପ୍ରବଳମାତ୍ରକ ଯେଉଁ ଆରର୍ଦ୍ଧ ଉପଦେଶ
ଦେଇଥିଲେ ତାହା ସକଳ କିଏବିବ୍ୟାଳଯୁକ୍ତ
ହିନ୍ତିକ ସୁବଳକ ପ୍ରତି ଅର୍ଥନ୍ତ ହିତଦୟ ଦୋଷ
ଏଠାରେ ବହୁମୁଖ୍ୟ ପାଇସ୍ ଦେଇଥାଏ
ସେ କହିଲେ କି କିଏବିବ୍ୟାଳଯୁକ୍ତ ଉପାୟଧାରୀ
ଶିଳ୍ପିତମାନଙ୍କର କିଏବିବ୍ୟାଳଯୁକ୍ତ ଅଳ୍ପବ୍ୟୁପ
ସେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣନ୍ୟ ପାଇବା ଛାଇବ ତାହା ସୁରଖି
ରଖିବା ସଙ୍ଗେ ସମ୍ମାନେ ସେପରି ପିରା-
ନ୍ଦର କରି ଲାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ନର୍ଦ୍ଦିବ-
ବିଷ କି ହେବା ତ୍ରୁଟିତ ନାହିଁ । ପେଇଁ ହେ-
ଶିର ଉପାୟଧାରୀମାନଙ୍କର ସ୍ଵଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ
ବନ୍ଧୁର ସହାନୁଭବ କାହିଁ ସେ ଦେଶର ଭନ୍ଦର
ଅସ୍ମୟକ । ଶିଳ୍ପିତମାନେ ସେବେ ଅପାରା
କନ୍ଦବ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରତି ମନୋଗୋପୀ ହେବେ
ହେବେ ଦେଖିବେ ଯେ ସ୍ଵଦେଶୀୟଙ୍କ ମନ୍ଦରୁ
ସେମାନଙ୍କ କଲେଜ ବା ବିଜ୍ଞାନବ୍ୟାଳଯୁକ୍ତ
କଥା କିମ୍ବା ଜୀବିତ କାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ମନ୍ଦରେ
ବିଦ୍ୟା ଏକ ସୁମାର ପ୍ରକାର କରିବା ଉପାୟଧ-
କ୍ଷମକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରକାର ଚର୍ଚନ୍ୟ ଅବେ । କେବେ
ଲୋକ କହନ୍ତି ଯେ ପାଞ୍ଚମ୍ୟ ଦିଶାର ପଳ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଦେଶରେ ଫଳ କାହିଁ । ଦୋଷ
ଦୁଆଳ ତାଙ୍କା ନିଃରୁ କରିବାର ସମୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ହୋଇ କାହୁ । ଯାଦା ଦେଉ
ଆପାତକଙ୍ଗ ଶିଖିତମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏହି କ
ଯାଦା ଶିଖା କରିଥିଲୁ ଏବଂ ଯାଦା ସାର ବୋଲି
ମନରେ ବିଶ୍ୱାସ ଦିଲାଥିଲୁ ତାହା ଅପଣା ଜୀବନ
ଏବଂ ଚରିତରେ ପ୍ରତ୍ୟେ କଷାୟ ବାହାରେ
ଏବଂ ପ୍ରକାର ଏବଂ ଉତ୍ତରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର
ଆଚରଣ ନ କର ।

ଅରୁଣ ଶିଶ୍ଵାକରିବା ଶୁନେଲୁ ଲସ୍ୟକରି ହେ
କହିଲେ ବି ତୁମେମାକେ ଆଜନଶିଖା ନିମନ୍ତେ
ବି କଷି ବାଳକୁ ଅଧିକ ମନେ କରୁଥିଲୁ ।
ମହି ତହିଁର ଏକଦିନ ପୁରୀ ଅଧିକ ନୁହେ
କେବଳ କେବେଶଶିଖ ନିୟମ ଶିଖା କଲେ
ଆଗୁକ ଶିଖା ଦୁଃଖ ଲାହୁ । କିମ୍ବୁ ଶାଶ୍ଵାସ
ସାରେ ମନକୁ ବଢ଼ିବାଲୁ ହେବ ଏବଂ ସେଇ
ବଥା ପ୍ରମାଣ ଦୋରଥିଲୁ ବା ପ୍ରମାଣ ଯୋଗା
କେବଳ କହି ଉପରେ ନିର୍ଭର ନାହିଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଥି ତ୍ୟାଗ କରିବ । ଦେଇ ଦିଦିଲା
ଆସାଇ ଅଗାତମର ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରଶ୍ନରେ ବିଶ୍ଵା-
ଶଳସ୍ଵର ସମୟ ନାହିଁ କରନ୍ତି ଏବଂ ଅଦାଲତ
ଆହୁର କଲେ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି କି ପରିଚିତ
ଉପଦେଶାନ୍ତରେ କହିଅଛନ୍ତି । ମର୍ଦବଳର
ଦୀର୍ଘ ଦେହା ଦୁମ୍ରର ଉପର ନୁହେ । କିମନ୍ତ
ଶାକ ଏବଂ ଶାଖିନଗା ଉପରେ ନିର୍ଭର କଲା
ଯାଦା ହୁଅଥିବ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ମୋମ୍ କଥା କାହିଁ
ହୁକୁ । ଏଥିରେ ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ କୁମ୍ର ଜାହା
ହୋଇ ପାରେ । ମାତ୍ର ଏହା ନିର୍ମୟ ଯେ ତୁମେ
ନିଜର ବୃକ୍ଷ ଓ ସାକଷ ଦେଖାଇ ନ ପାଇବେ
ବିଜବିଦ୍ୟାଲୟର ମୋଖ ଦେବ ତାହିଁ ଏବଂ
ମୋମ୍ ବିରାପର ବା ଜିବଶାଖାକଣ୍ଠ
ଆହୁରଙ୍କ ପାତ୍ର ହେବ କାହିଁ

ଓବିକାସ ମାର୍ଗ

ନାମପଦେଶର ସନ ୧୯୬୫୧୫୦ ଶତ
ଲର ଅକଳାମ ମାହାଲର ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ବର୍ଷର ଅୟ ଟ ୫,୩୮,୨୫,୫୮୮
ଏବଂ କ୍ୟାମ୍ ଟ ୨୫,୮୫,୫୮୦ ଲକ୍ଷ ସ୍ଵାଲ୍ପ ଏବଂ
ତହିଁ ପ୍ରଦ୍ୱବର୍ତ୍ତର ଆୟ ଟ ୮୫୦ ଲକ୍ଷାବର୍ତ୍ତ
ଟ ୫,୮୮,୨୭,୨୫୦୯ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଟ ୨୭,୨୭,୨୮୦
ଲକ୍ଷ ଥିଲା । ସୁରବଂ ଅୟ ଟ ୫,୩୮,୨୫୪୯ଲକ୍ଷ
ଏବଂ କ୍ୟାମ୍ ପ୍ରାଯୁ ୧୯୬୮ ଜାନ୍ମ ଟଙ୍କା ଏବଂ
ଚାଲାଅଛି । ଏବଂ ମୋତେ ଅୟ କୋର
ସ୍ଵାଲ୍ପ ପ୍ରଦ୍ୱବ ଅଛି କେବେ କେବେ କୋର
ସ୍ଵାଲ୍ପ ଏବଂ ଏ ଦର୍ଶ ଉତ୍ତରାଧିପରେ ଅଛୁଟ ଆ
ବରିକାର ଦେଖି ଗନ୍ଧିମେଷ ରେବନ୍ୟ ବେ
ରତନ୍ ସହି କାହିଁ ଦେଖି କହିଅଛନ୍ତି
ଏହା ଲେଖକର ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ରୀ ପାଳ ଥିଲା

ବଜୁଦ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମ୍ବନ୍ଧର ଅବଳ ହେଲା
ଶ୍ଵେତଙ୍କର ନାହିଁ । ମାତ୍ର ମାତ୍ରକ ଦୁର୍ଯ୍ୟର
ବ୍ୟବହାର ମଜ୍ଜାଳକର ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ର ବା ଲୋକା
ଭିମତରେ ପ୍ରକାଶ କାହିଁ ବରଂ ଅଧିକ ମାତ୍ରକ
ଦୁର୍ଯ୍ୟ ସେବନରେ ଅନେକ ଲୋକ ଦରିଦ୍ର
ହେବାର ଦେଖା ଯାଇଥିଲୁ । ପ୍ରାୟ ୫୦ ପ୍ରକାଶ
ମାତ୍ରକ ଦୁର୍ଯ୍ୟରେ ସବ୍ରାତାଶ ମାସିଲ ଅଦ୍ୟା
ପ୍ରୀତିର ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗରସ, ଭାଙ୍ଗ, ମାଜ୍ଜ,
ବିଅରପ୍ରକୁଳ ଶତଦେଵ ପ୍ରଥାକ ଗୁରେଣି
ଦୁର୍ଯ୍ୟର ଅୟ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲି ଯଥ—

ମୀଠକୁଳେ ପାତାରାଖିଲେ ମନ୍ଦିରରେଣୁ
ନାମ

ଦେଖାନିବ	ଟ ୧୫,୫୮,୮୫	ଟ ୩୫,୫୯,୦୫
" ରମ	ଟ ୩,୮୫,୮୫	ଟ ୮୮,୮୫
ଦେଖାନିବ	ଟ ୨,୮୫,୮୫	ଟ ୨,୮୫,୮୫
ରାତି	ଟ ୧୦,୪୮,୯୮	ଟ ୧୦,୪୮,୯୮
ଅଗ୍ର	ଟ ୨୨,୨୫,୮୩	ଟ ୨୨,୨୫,୮୩
ପରିଷ୍କାର	ଟ ୨୨,୨୦,୯୮	ଟ ୨୨,୨୦,୯୮

ଏଥୁରୁ ଦେଖାଯାଏ ମୋ ଏକା ମନ୍ତ୍ରିବେଳକୁ
ଆଉ ସମସ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଗାସୁର ଆୟ
ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେବରୁ ପ୍ରବନ୍ଧର ଅବଶ ମନ୍ତ୍ର
ନଢ଼ିଥାଏ ଯଥା ଦେଶୀ ମହରେ ପ୍ରାୟ ୪୫ ହାଜାର
ଏବଂ ଦେଶୀ ରମରେ ୩ ହଜାର ମାଲକ
ନଢ଼ିଥାଏ ଅର୍ଥାତ୍ ଗନ୍ଧବର୍ଣ୍ଣଠାରୁ ଏ ବର୍ଷ ଲୋ-
ହେ ଚନ୍ଦେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ମହ ଜୀବିଥକୁଣ୍ଠିତ । ଆୟୁର
ଜୀବିଥକୁଣ୍ଠିତ କରି ପରିପାତ ଦଶ ବ୍ରାହ୍ମି ଏବଂ
ମହାଦେଵ ଦଶଙ୍କ ବର୍ଷଗଲେ ଏହି ଲୋକେ ଗନ୍ଧ-
ବର୍ଣ୍ଣର କରନ୍ତି କଣ ମନ୍ତ୍ରିର ଜୀବିଥକୁଣ୍ଠିତ ଏବର୍ଷ
ମାତ୍ରାରେ କଣ ଜୀବିଥକେ । ଅଭିଏକ ପ୍ରକୃତରେ
ଗନ୍ଧବର୍ଣ୍ଣଠାରୁ ଏବର୍ଷ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମନ୍ତ୍ରିର ଅବଶ
ଦୋହିଥାଏ କେବଳ ନିର୍ମାଣ ମନ୍ତ୍ରିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
କଣୀ ହେବା ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ମାସିନର ସରବା
ଗନ୍ଧେର ଲୋକେ କି ଲୋତଦାରୁ ମାସୁଲ ଦୁରା
ସତ୍ତାରୁ ।

ଗର୍ଜାର ମାସକ ଅପେକ୍ଷା ବଜୀ କରିବାର
ପରି ଧିସ ଥିବାରୁ ମାସକ ଦୃଢ଼ିବ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଖିଥିଲା । ମାତ୍ର ଫେର ନିଯନ୍ତ୍ର ଦଳର
ରେ ସାଧାରଣ ଜାବରେ ମାସକ ହରି କରି
ପ୍ରକେନ୍ଦ୍ର କିଳାର ଅବସ୍ଥା ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ଦର
ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । କହିବାରେ ବଜୀ
ଅନ୍ତୋବରମାସ ତା ୧ ରଖିଥାଏ କରିମାନ,
ମେହିମାନ, ପ୍ରଗତି, ହାତକୀ ଏବଂ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ-
ବାରେ ମାସକର ମର ଏକହିରଙ୍ଗ ତ ୨୦୫
ପୁଣେ ଏ ୨୦୫ ଶତାବ୍ଦୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
କିଳାରେ ତ ୨୦୫ ଶତାବ୍ଦୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତୋରିଥିଲୁ
ମହିନେ ମଧ୍ୟହାର ମୁକାରେ ଯେ ସମ୍ପର୍କ କରିବାରୀ
ହୋଇ ଥିଲୁ ବିଦ୍ୟାର ବିଶ୍ୱ ଧରା କରାଯାଇ

ବେଳ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରକ୍ଷଣାରେ ଅନୁଭବ ସ୍ଵପଳ
ଦେବ ଅର୍ଥାତ ମହା ଜୀବବା ଜଣା ପତିକ ।
ଅପ୍ରକାଶ ପଦିତ ଶକ୍ତିମାନ ବନ୍ଦ ଜରିବା ବାରାଣ୍ସା
ବିଶେଷ ଅବକ ଜୀବ କରିବାର ସୁବିଧା ଏପ-
ର୍ଯ୍ୟାନ୍ତି ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ମାହ ଗୁରୁତ ଗନ୍ଧ-
ଶୈମେଶ୍ଵର ଅନୁମୋଦିତକମେ ପ୍ରିର ହୋଇ
ଅଛି ସେ କେହି ଦ୍ୟକ୍ଷି ଏକତୋଳାବୁ ଅଧିକ
ମହା ଦୂର କାହିଁ ଯାହାର ସେ ନିଧିମ ବର୍ତ୍ତ-
ମାକ ପ୍ରକଳନ ଅଛି କହିଁ ଉପରେ ଆଜି
ବୋଟିଏ ନିସ୍ତରନ ଦେବ ସେ ବୋଲିବି ଏକ
ମହାଦୂର ହୋଲାବୁ ଅଧିକ ଉତ୍ସିଗ୍ରାହବେ
କାହିଁ ।

ଅବକାଶ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ୨୨୩ ଏକ
ପ୍ରଳାପପ୍ରଭାତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ୨୮୮ ଜଣ ଅବ-
କାଶ ଅଛି କିମ୍ବା ଅପରାଧରେ ଧରାଯା-
ଇଲେ ଏକ ସେମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଝଇକର ୧୯୬
ଜଣ ଦିଗ୍ବ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ଟ ୨୫,୮୭୬ ଟଙ୍କା
କର୍ମଚାରୀଙ୍କରୁ ଟ ୫୬,୫୫୮ ଟଙ୍କା ଆହୁର୍ମ
ଦୋଷକୁଳ ଏବଂ ପ୍ରଳାପ ଓ ଅବକାଶ କର୍ମ-
ଚାରୀଙ୍କ ଗୋପନୀୟକି ୮୨୨,୨୨୯ ଟଙ୍କା
ପ୍ରଦ୍ୱାର ଦିନୀ ପାଇଥିଲା ।

સત્રાંગ શીરો

କାହନ କର୍ଷଣ ।— ଏ ମୁନବଦ୍ଧ ଟ୍ରେଲିଙ୍ଗ୍ରାମ
ପ୍ରଣୀର ଓ କାମଶ୍ଵା ସୂଚିତପ୍ରେସରେ ଦେଇ
ମୁଲିଯ କୃତିଥାଳା ମାତ୍ର । ଏହା ପେ ୨୦ ଟଙ୍କା
ତାରବେ ମୁଁ ୨୫ ଟଙ୍କା ଅଧିକାର କରିଥିଲା । ଏହା
ପ୍ରସ୍ତର ପଛି ଅମ୍ବେମାଳାକେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅନନ୍ତର
ହୋଇଥାଏ । ପୁରୁଣ, ଉଚିତାସ, ଶୁଗୋଳ,
ବିଜ୍ଞାନ ଓ କାହା ବିଷୟକ ସାଧାରଣ କଥା ସଙ୍ଗେ
ଉପରି ଆମାର କାଳିତମାଳକୁ ସଂପାଦିତ ହାତ
ପଢି ଶିଖି ଦେବା ଏଥର ଉଦେଶ୍ୟ ଏହା ପେ
ଦିବେଶ୍ୟ ସେ ପ୍ରତିବ୍ରତ୍ୟେ ସମ୍ମତ ଦୋଷାତ୍ମକ
ଏଥରେ ସନ୍ତେଷ ଲାଗୁ । ଆମର ପ୍ରତିମଦ-
ର୍ଭରେ ସେ ଅମ୍ବେମାଳା ପଟ୍ଟାଥିଲା ତାହା କଲେ
ସୁରଣାତରୁ ଦୁଷ୍ଟାକୁ ସେଇ କାପୁବରେ ଲେଖାଇ
ପର୍ବତରେ ପ୍ରତିଧଳିତ କଲ ପୁଅ ବବନା କଲା
ଦେଖାଇ ଧ୍ୟାନର କାମ ସାରତ କରିଥିଲା ।
ଏହାର ସ୍ଵର୍ଗକ ଉତ୍ତଳଶାଖାରେ ଲୁହନ ଏବଂ
ଏଥର କନ୍ଦିନ ପ୍ରଭୁର ଅମ୍ବେମାଳାକେ କାମକା
ହାତୁ । ପ୍ରସ୍ତର ଦୂର ଅମ୍ବେମାଳାକୁ କଲ ଉଲିଲ
ମାତ୍ର । ତେଣୁକେବେ କାମା ସ୍ଵପନିଶୀଳ କାନ୍ଦ
ଥାଏ ଏହା ହାତା ଅନ୍ଧକାଳ କାମା ପ୍ରକାର
ଦୂର ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିକିଳ ହୋଇଥାଏ । ପାହୁଡ଼ର ପନ୍ଦା-
ନ୍ଦ୍ରୁଷରେ ଉପାର ଶଳ ବଦାପି କଲ ହୋଇ
ଦେଖାଇଲେ ଏବଂ କାନ୍ଦରେ ଦୂର ଦୀର୍ଘବିରତ ହେ-

ପର ବିଶ୍ୱବ ନ ଥିବା କହିଲୁ ସ୍ଵାଧାନ କାରଣ ।
ଲେଖକ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସ୍ତଳରେ ଦୃଷ୍ଟ ବାର୍ତ୍ତାରେ
ବିଶ୍ୱବ କର କାହାରୁ ସତ୍ୱର୍ଗ କ୍ରୂଷ୍ଣବିଜ୍ଞାନୀ ଜାରି ନ
ପଢିଲେ ଥାଳେକ ସ୍ତଳରେ ରଙ୍ଗୋଚରଙ୍ଗ ହୋଇ
ଉପରେ ଦେବ । ଆହୁ ଗୋଟିଏ ବଥା ଏହିବି
ବାଳକମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଏହା ରକତ ହୋଇ
ଥିବାରୁ ସଥିର ଭାବୀ ଓ ରଙ୍ଗ ବିଶ୍ୱକ ହୋଇ
ଉଚିତ ଥିଲା । “ଶୁଣୁ”, “ଧାରାନ୍”, “ଶବ୍ଦିମାନ”,
“ରାଶିବାରତରେ”, “ଅଳକବିଜେ” ଇତ୍ୟାହି
ଏ ହଜି ଶିଶୁପ୍ରତି ସ୍ଵରୂପିଷଠନ ପ୍ରସ୍ତରରେ
ବହିବା ଉଚିତ ନ ଥିଲା । ଅମ୍ବୋମାରେ ଏହି
ପ୍ରସ୍ତରର ଲେଖକଙ୍କର ପ୍ରତିକ ଚିନ୍ତାଶିଳତା ଏବଂ
ଅନୁସଂଜନ୍ମା ଦେଖି ସେମନ୍ତ ଅନନ୍ତର ହୋଇଥାଏ
ଏହି ପ୍ରସ୍ତରକି ବିଶ୍ୱକ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
ପାଠ୍ୟାଳ୍ୟମାନଙ୍କରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବାର
ଦେଖିଲେ ବତୋଧିତ ଅନନ୍ତ ହେବୁ ।

ସୀତା ହବଣ ।—ଏ ମଦେଶରେ ଘର୍ପବ
ହୁଏ ରତନ । ଅବୁଣୋଦୟ ପ୍ଲେଟରେ ମୃଦୁତ
ମୂଳ୍ୟ ଟ ୦ ।୨ ଛିପିଥା ମାତ୍ରା ଏହା ପଦିମୁହୁର୍ତ୍ତରେ
ଲିଖିତ ହୋଇ ଯେ ୨୭ ଜାର ପର୍ମିର ପ୍ରଥମ
ଶ୍ରୀ ଅଧିକାର କରାଯାଇ । ଏଥର ଭାବୀ ପରିଲ
ଏହି ପ୍ରତିକର ଅଧିକାର ଅଛି । “ଆମ୍ବାଧାରୀ” “ଭାବର୍ଦ୍ଦିତ”
ପଦିମୁହୁର୍ତ୍ତରେ ଯେ ଦୋଷମାକ ଅଛି ତହୁଁର ଉତ୍ତରର
“ଶ୍ରୀମଂଶୋଧକ” ଭାଲିବାରେ ନ ଥିବାରେ
ଏଥି କିମିତ୍ରି ଲେଖନ ଅଥବା ଦୁଃଖାଳା ଦାୟା
ଦୂଷି ପାରନ ଗାହି । ଅଦୀ ଜାଲ ଉଡ଼ିଥରେ
ନୁହନ ବବର ଅର୍ଥାକ ନାହିଁ ଏବଂ ମୂଳର ପରିମାଣେ
ମାତ୍ରେ ସମସ୍ତରେ ହଲ୍ଲ କରିଯା ଉଚଳା ମଧ୍ୟ
କରୁଥିଲୁଛନ୍ତି । ଲେଖାର ଭାବରୁ ଅନ୍ତେତ୍ୟ
ପ୍ରସ୍ତରର ଲେଖନ କେ ତେଣ୍ଟା ବିବେ ଘର
ବିବାହ ରତନ କର ପାରିବେ ଏଥର ଲକ୍ଷଣ
ମାତ୍ର ଦେଖା ଯାଇଥାଏ । ଜାଗନ୍ନାଥ ଜାନିବ ରସ
ବ୍ୟାମ୍ଭିଳାରେ ରହ ଛିପା ଅଧ୍ୟକ୍ଷା । ମାତ୍ର ଅମ୍ବ
ମାନକୁ ଲେଖନେ ସମ୍ଭାବ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ
ଆର ବର ଝରିଛି ତମ୍ଭେ ରଖି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ
କଣେକା ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାମ କରି ରସ
ଦେଖ କରିଥାଏ । କୁଳର ପରିହାଲେ ଏହି ବନ୍ଦୁ-
ପର୍ମି କବିଷର ପ୍ରାର୍ଥନା କୋହ ସମ୍ଭାବୁ ପରମ୍ପରା
ପାଠ୍ୟାଳ୍ୟ ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଳକାହିବ କଲେ
ଅମ୍ବୋମାରେ ପର ମସ୍ତକୀ ହେବୁ । ବିଦ୍ୟାଳୟ
କରି ହଂସାର ହେତୀରେ ପ୍ରକଟ୍ଟ ହେଲା ପରେ
ଧାର୍ଯ୍ୟକ ପରି ଯାଦାର କାବ୍ୟ ରତନା ବିଶାଳ
ପ୍ରଦୂତି ସବ ଅବଶର କମେ ସେ ତହୁଁରେ ତୁଳା
ହେଲେ ପୁରୁଷ ଦିଣକ ।

ବିଷ୍ଣୁକୁ—ଶାକକୁଟ ଦାସ କରିବନ୍ତି
କହିଲୁ ନାମାଶ୍ରମ ତେଣୁଗନ୍ଧରୁ ସଂପୁର୍ଣ୍ଣ ଏହି

ବର୍ତ୍ତକ ପ୍ରଦିଂବନାମକ ସମ୍ବାଲୟରେ କୁହୁ
ମୂଳ୍ୟ ଟ ୦ ୧୫ ଟଙ୍କାରର ନାକାଦିଷ୍ଠ ଯେବେ
ଏହି ଦୁର୍ଗଟିକାର ପଢ଼ିଲ ଲବ୍ଧ ଏହି ଶୀଘ୍ର ଘର-
ପ୍ରଦ ପ୍ରତିକାର ଏଥିରେ ସରଳ ଭାଷାରେ ଲିଖିବ
ଦୋଷାଥ୍କ ଏହି ସ୍ଵର୍ଗକର ଅହାରର ଜଣ୍ଠୀ ଏ
ପ୍ରଦିଂବନୀ ମୁହଁପତ୍ରପ୍ରଦତ୍ତ ଦୋଷାଥ୍କୁ, ଯେ ଚେଉଁ
ବିଧିର ଉତ୍ସାହ ଲୋକବ ଭାବା ଅଛିଲମେ
ପାରବ । ପ୍ରତି କୃତିପୂର ପାରେ ଏସ୍ତବ୍ରତ
ରହିବା ଉତ୍ତର ଏହି ଅମ୍ବୋମାକେ ଏହାର
ବିକ୍ରିକ ପ୍ରକାର ତାମକା ଦର୍ଶ ।

ସାପାହିକ ସମ୍ବାଦ

ବିଜ୍ଞାନାଳୋଦେଶ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଦମିଳି ପାତ୍ରମେହନତିବେଳ ଗାଁ ଲେଖିଥାଏଇଲା
ଯା ଏ ଉତ୍ତରାଧି ଶାକୁର ଶବ୍ଦ, ଏବଂ ହେତୁକୁର ଅନ୍ୟ
ଏ ବାଜରେ କଥା କହିବା ଉଠିବା ପ୍ରକଟାର କାହାର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଥାକାଳି କମିଟ୍ଟେ କହିବା ଚାହିଁ ।

କୁହାରୀ ଦେଇଲା ଏହିପରି ଲାଗୁବ୍ୟାଙ୍କ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନ
ମିଳି ଏହି ଭାରୋ ଭବତ ମଧ୍ୟମାତ୍ର ତା ଯା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ମିଳି ଏହିର ଅନୁଭୂତି ଉଠି ଆସୁ ହେଲେ ଏ ପାଇଁର
ଅନ୍ୟତଃ ଅବଶେଷ ହେଉ ଦିଗନ୍ତ ଯାଃ ପରିଚିତୀୟର ଦ୍ୱାରା
ନାହିଁ, କୁହାରୀଙ୍କ ଲାଗୁବ୍ୟାଙ୍କ ମହିମ୍ବୁଦ୍ଧିରେ
ଦେଇଲା ।

ବୁଦ୍ଧ ମେଳିବେଳିକୁଳରୁ ଉପରେ ତଥ ଅନ୍ତରୀଳରୁ
ଯେତେ ପରାମର୍ଶରେ ଉପରିଲିଖିତ ସଂକଳନରେ ଯାଏ ହାତିଛନ୍ତି

୧୯ କବିତା

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର

ପ୍ର ଭାଲୁ

୧ ଦରନାତୁ ପାଇ	୧ ଲାଗନିକୁ କିଆଥାଏ
୨ ଲାଗନିକୁ ସାଠ	୨ ଲାଗନିକୁ ସମ୍ମାନ
୩ ଶକ୍ତିଶାସନ ମଧ୍ୟରେ	୩ ଶକ୍ତିଶାସନ ମଧ୍ୟରେ
୪ ନିର୍ମଳା ଜୀବ	୪ ସବ୍ରାହମିକ ମଧ୍ୟରେ
୫ ଦେଖିଲାମ ଦେଖେ	୫ ଦେଖିଲାମ ଦେଖେ ।

ପୁରୁଷ ମାନ୍ଦ୍ରସ୍ତେଷ ମୋ ୧, ପାଦେହ ପଦ କ୍ଲିନିକ୍‌ଟାର୍
ମିଡିଆ କ୍ଲିନିକ ଓ ଫେସ୍‌ବୁର୍ମାଳ ପଦରେ କବୁତ୍ର ହୋଇ
ଥାଏ ।

ଏହି ସ୍ଥାନରେ ଅବାବ ଦେଖାଇନ୍ତି ଏ ସମୟ, କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଦେଇବର ଦେଇ ଏ ସ୍ଥାନରେ ମେଘ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା
ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କାନ୍ତ ଏ ଦେବତାର ସମ୍ମରଣ କାହିଁ ହୋଇଥାଏ ।
ଶୁଣୁ ପଦମ ସାମାଜିକ ହୋଇଥାଏ ଯେବେଳେ
କାନ୍ତ କାନ୍ତିକାରୀ ହେଲା ନ କାହିଁ କାହିଁ ଅନୁଭାବ ଉଠିବା
ଯେ କାନ୍ତ ହେଲାକିମ୍ବା କାନ୍ତ କାନ୍ତ କାନ୍ତ ହେଲା ।

ଅଣ୍ଟାର୍କିଡ୍ ମାର୍ଗଟ୍ରେଟ୍ ଓ ଫେର୍ମ କରିଲାଦିନ ପ୍ରତିବନ୍ଧି
ବନ୍ଦିମ୍ବ ସମ୍ମାନ ପଥର କରି ବୋର୍ଡରର ମଧ୍ୟ ହେଲା

ବେଳକୁ ଏ ସମ୍ବାଦ ପଢିଥାଇଲେ ବେଳହିସା କାହାରୀ
ବେଳକିମ୍ବା ପୂର୍ବମାର ନମ୍ବରର ପଢିଥାଇ ଏପରି କମ୍ପ୍ୟୁଟର
ବେଳହି କିମ୍ବାକୁ ଏବେ ପୁର୍ବମାର ତେବେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ
ବେଳହିମାରର କାହା ଚାଲେଥିଲା ।

ପାଇଁବୁକ ଅଛିଲେଣ୍ଟୁବେ ମହିତ ଗର୍ଭର ଦେଖିଲେ
ଯରଥାର କଳା ଅଧିକାର ଦେଇଥା ଅପରାଧରେ ଦୂର
ପରି ପରିଦେଶର ଆନନ୍ଦରେ ଦୂର

ବିଜ୍ଞାନରେ କୁଣ୍ଡଳର ପଦାର୍ଥଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉପରେ
ମହାନଙ୍କଳି ମାତ୍ର କୁଣ୍ଡଳ କରିବାର ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛନ୍ତି।

firmly secured to them—so much so that they regard themselves as the actual lord of the land instead of the landlord whom they regard as a mere Tahsildar on behalf of Govt. Would to god that were true! Then the Zemindars would not in the least have found any difficulty to realize their rents, as we see actual Tahsildars employed by Govt. and armed with the power of Certificate are actually doing. But the Zemindars are not so. They have not the power to enforce the attendance of tenants in their Katcharies—that is punishable by law. The tenants will not appear in his Katchari voluntarily for they care very little for the Zemindar or the payment of his rent. Thus the Zemindars are compelled to send their men a-begging rent from door to door. Even then his men are insulted, sometimes threatened with prosecution for sitting at their doors—sometimes directed to see them in court.

Then what are the Zemindars to do? To go to court? Heaven forbid a litigation. Many would rather give up their claims than go to court. You sue for Rs. 10, spend some 5 or 6 rupees in engaging legal practitioners and other miscellaneous expenses, get a decree for Rs. 12 and realize Rs. 4 or 5 perhaps some 6 or 7 months after the institution of the suit. Perhaps I assert that mathematics is a huge nonsense since the additions do not come up to actual state of affairs. Perhaps it is so in this respect. And how many suits can you institute and conduct at a time against hundreds of defaulters for each kist? Whence are you to get money for the suit when being Zemindar your only source of income is your tenants and those tenants do not pay—also when your tenants having not paid during the Latbandi kist you have already borrowed money to pay the Government revenue.

The Zemindars of course have got the power of distraining the crops of their tenants for the realization of their rent. But that is *very limited*, not so easy as may be supposed, nor always practicable. What are you to distrain in the month of April or what

are you to distrain when there is a failure of crop through flood or drought? Here I may mention that in many places floods occur on account of there being no embankment or some breach in it. Tenants petition to the officials for repair of the bunds or remission of rent who wink and do nothing, or reject the petitions summarily or perhaps there is a long correspondence with L. W. D. which ends in smoke and the evil remains as before. Tenants fly away from the doomed place leaving their lands fallow and Zemindars are to pay revenue from their own pocket as they are bound by their kabuliats not to pray for remission on any such accident. If they do so their estates are liable to be made khas under para of the kabuliats.

You cannot distrain also when you are a shareholder or for the rent of more than one year. You cannot distrain in the case of tenants of having homestead land only or middle class tenure holders.

Zemindars cannot realize but they must pay punctually. Make default in revenue by certain day and you will find your Zemindary brought to hammer and slipping through your fingers. Dak cess not paid by a certain day is doubled the next. Make default in Road cess—very soon you will receive a notice of certificate and shortly after find a peon appearing at your house with a writ of attachment of your moveable properties and if you do not pay down instantly you must suffer the ignominy of having your moveables taken away and sold. I know of a Zemindar who actually paid Rs. 2-8 for a default of one pie in Road cess. This of course must have been paid out of his small percentage malikana. Can you suggest Mr. Editor how are the Zemindars to get on?

What a difference between the Zemindars of Bengal and those of Orissa! The former realizes perhaps thousands for 100 rupees of revenue as their estates are permanently settled since the days of Lord Cornwallis where as the latter only 4 or 50,

The Zemindars form the connecting link between Government and the lower class. If this link gets weakened or gives way I do not know

what will be the result. At least there will be great difficulty in bringing the ends together.

Tenants are secured in their rights and enjoyment of properties. Very good. Cannot the Zemindars be given some security in the realization of their rent and thus placed on a little stable footing regarding their properties? And if village chowkidars can be allowed to attach and bring to sale the moveable properties of any defaulter of his pay cannot the Zemindars be given some such power for the realization of their rents? We request the Government kindly to look into the matter.

Yours—

M. C.

ମେଲପତ୍ର ।

- ଏ ମୁଖ ପତ୍ରର ବାବ୍ ସମ୍ପଦରେ ଯାଇବୁ
- ମନ୍ତ୍ର ପତ୍ର ଦିନ ଦିନ ଦିନ
- ଦିନ ଦିନ ପଥ୍ରର
- ଏ ଚାହୁଁ ଉତ୍ସମାନ କାହା କାହା କାହା
- ଏକା ମହିନର ଦିନରେକାହାକାହା
- ଏମୋଡ଼ର କାହାକାହା କାହାକାହା
- ଏକାଦଶ ଦିନରେ ଦିନରେପରିବା
- ମନ୍ତ୍ରମେତ୍ର ପାହାୟିବ କାହାକାହା
- ଫେରାକପ୍ରକାଶ କାହାକାହା
- କୋଣାରାପ ମହିନର କାହାକାହା
- ମନ୍ତ୍ରମେତ୍ର କାହାକାହା
- ମହିନର ମହିନର କାହାକାହା
- ଏ ଚାହୁଁ ଅନ୍ତର୍ମାନ କୋଣ କାହାକାହା
- ଦକମେଟକ ମହାପାତ୍ର କାହାକାହା
- କର୍ମପାତ୍ର କାହାକାହା
- କର୍ମପାତ୍ର କାହାକାହା

ବୈଜ୍ଞାନିକ ।

NOTICE.

Is hereby given that the post of Head Clerk is the Sub-Divisional Office at Khond mahals salary Rs. 40 rising to 50 and of the 2nd Clerk salary Rs. 20 per mensem who are going away on six months' sick leave are vacant. Candidates are invited to file their applications with testimonials in the Superintendent of Tributary mahals office up to 31st May 1901.

SUDAN CHUNDRA
Cuttack Asstt. Superintendent
The 26th April 1901 Tributary Mahals
Orissa.